

**Jaarstukken
(jaarverslag & jaarrekening)
2017**

Inhoudsopgave jaarverslag 2017

1. Jaarverslag	3
1.1 Voorwoord.....	3
1.2 Beslispunten en proces besluitvorming	4
1.3 Directiejaarverslag.....	5
1.3.1. Wettelijke ontwikkelingen	5
1.3.2. Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing	5
1.3.3. Brandweer	8
1.3.4. Publieke Gezondheid.....	15
1.3.5. Regionale ambulancevoorziening (RAV)	25
1.3.6. Inspecties van het rijk.....	27
1.4 Analyse financiële positie en resultaat 2017	28
1.5 Investeringsoverzicht 2017	29
1.6 Weerstandsvermogen & risicobeheersing.....	31
1.7 Treasuryparagraaf	33
1.8 Onderhoud kapitaalgoederen	36
1.9 Verbonden partijen	36
1.10 Melding integriteitschendingen	36
2. Jaarrekening	38
2.1 Financiële resultaten	40
2.2 Voorstel resultaatbestemming / inwonersbijdrage	40
2.3 Waarderingsgrondslagen en bepaling resultaat	42
2.4 Balans (voor verwerking resultaatbestemming)	45
2.5 Overzicht van Baten en Lasten in de jaarrekening 2017	47
2.6 Toelichting van de activa op de balans	48
2.7 Toelichting van de passiva op de balans	50
2.8 Investeringsoverzicht	57
2.9 Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	58
2.10 Toelichting op het Overzicht Baten en Lasten	59
2.11 Normering topinkomens	64
2.12 SISA en specifieke verantwoordingen	66
2.13 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67
3. Specifieke Verslagen.....	69
3.1 Bedrijfsvoering paragraaf.....	71
3.2 Sociaal jaarverslag	72
3.3 Kwaliteitsbeleid	74
3.4 Klachtenjaarverslag	74
3.5 Van de ondernemingsraad	78
4. Bijlagen	83
4.1 Bestuurssamenstelling	85
4.2 Artikel 31/32/33/35 Gemeenschappelijke Regeling VGGM.....	88
4.3 Regionale inwoners- en brandweerbijdrage 2017	90
4.4 Specificaties ten bate van de nacalculaties Ambulancezorg.....	92
4.5 Afkortingenlijst	97

1. Jaarverslag

1.1 Voorwoord

De VGGM-organisatie is in de afgelopen jaren door de regionalisering van de brandweer en de overgang van de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen in omvang fors toegenomen. In 2017 is de stichting Veilig Thuis onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM gebracht. Al met al organisatorische ontwikkeling die veel energie vragen. De directie heeft er voor gekozen in 2017 een aantal zaken af te ronden voordat nieuwe ontwikkelingen kunnen worden opgepakt. Deze keuze past ook bij het aantreden van de nieuwe directie aan het einde van 2017.

Wij stippen een aantal punten aan:

- Na 4 jaar is het project doorontwikkeling repressieve organisatie beëindigd als project; een aantal deelprojecten die nog niet zijn afgerond en worden voortgezet vanuit de lijn;
- De evaluatie regionalisering is afgerond met een rapportage Eindbalans aan de onderdeelcommissie brandweer. Verbeterpunten zijn afgerond of onderdeel van een regulier werkproces geworden en een aantal zijn ondergebracht bij organisatie brede projecten;
- In 2017 is veel energie in de inhoudelijke en organisatorische doorontwikkeling van de jeugdgezondheidszorg. Dit proces is nog niet gereed en vraagt dus ook de komende jaren veel aandacht;
- In 2016 zijn ketenpartners vanuit zorg – veiligheid – gemeenten, regionaal een proces gestart om tot een meer sluitende ketenaanpak van personen met verward gedrag te komen. In 2017 zijn de plannen geconcretiseerd in drie aandachtsgebieden voor VGGM: triage op de meldkamer, adequate interventies door de ambulancedienst en het geïntegreerde meldpunt;
- De aanvullende publieke gezondheidszorg aan statushouders was in 2017 een speerpunt;
- Het vindpercentage positieve SOA was in 2017 opnieuw hoog. Landelijk gezien kent de regio Oost de hoogste vindpercentages;
- Het percentage op tijd verreden A1-inzetten (bedreiging vitale functies) is licht gedaald naar 94,50% en het totaal aantal verreden is met 1,6% gestegen;
- In 2017 is veel energie gestoken in ICT trajecten: verbindingen met kazernes en consultatiebureaus, harmoniseren software en data verzameling JGZ 0-4 met JGZ 0-18 en implementeren nieuwe software op aantal taakvelden.

1.2 Beslispunten en proces besluitvorming

Beslispunten

In het kader van de vaststelling van de jaarrekening in het Algemeen Bestuur worden de navolgende beslispunten voorgelegd:

- a. De resultaatbestemming (paragraaf 2.2)
- b. De inwonerbijdrage (paragraaf 2.2)
- c. Het jaarverslag 2017
- d. De jaarrekening 2017 en de toelichting daarop.

Het verloop van het bestuurlijke besluitvormingsproces

Wanneer	Wat	Datum
<i>Week 11</i>	<i>Verzending aan Financiële Commissie</i>	<i>13 maart 2018</i>
Week 12	Financiële Commissie	21 maart 2018
<i>Week 12</i>	<i>Verzending aan DB</i>	<i>22 maart 2018</i>
Week 13	Dagelijks Bestuur	29 maart 2018
<i>Week 14</i>	<i>Verzending aan gemeenten</i>	<i>2 april 2018</i>
Week 14 t/m 20	Reactietijd B&W gemeenten	
Week 23	Financiële Commissie (bespreken reacties gemeenten)	6 juni 2018
<i>Week 23</i>	<i>Verzending nota van bemerkingen/wijzigingen</i>	<i>6 juni 2018</i>
Week 25	Dagelijks Bestuur	20 juni 2018
Week 27	Algemeen Bestuur	4 juli 2018
Week 27	Aanbieding aan Gedeputeerde Staten	6 juli 2018

1.3 Directiejaarverslag

In deze inleiding geven wij u een korte terugblik op de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in 2017 die van invloed zijn geweest op onze producten en dienstverlening.

1.3.1. Wettelijke ontwikkelingen

Landelijke Meldkamer

Er is nog geen wetsvoorstel LMO naar de Tweede Kamer gegaan. Eind 2017 was een wettekst in voorbereiding, in 2018 wordt deze in consultatie gebracht. De concept tekst gaat uit van 10 meldkamers voor ambulance, brandweer en politie en zal handreikingen geven voor governance, financiën, beheer meldkamer en intake.

Omgevingswet

De Omgevingswet wil een fundament bieden voor de bundeling van omgevingsrecht. De Omgevingswet integreert daartoe de gebiedsgerichte onderdelen van de huidige wetten in één wet met één samenhangend stelsel van planning, besluitvorming en procedures. Hiermee is er een betere

aansluiting op Europese wet- en regelgeving. De uitvoeringsregelgeving staat niet in de wet zelf maar in vier AMvB's. Bij de AMvB's gaat het om algemene, procedurele en materiele regels.

De implementatie van de Omgevingswet zal zowel voor gemeenten, omgevingsdiensten als VGGM impact hebben op de werkzaamheden. In 2017 heeft VGGM de impact en consequenties van de Omgevingswet voor de organisatie globaal in beeld gebracht. In 2018 wordt daar een verdere concrete invulling gegeven met het oog op de implementatie van de wet vanaf 2019 (grotendeels per 2021). VGGM participeert in diverse pilotprojecten van verschillende gemeenten en de provincie gericht op de totstandkoming van onder meer omgevingsvisies en omgevingsplannen. Ook is samengewerkt met externe partners zoals omgevingsdiensten, waterschappen en Rijkswaterstaat.

AMvB Brandveilig gebruik overige plaatsen

De AMvB "Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen" is per 1 januari 2018 in werking getreden. De AMvB geeft landelijk uniforme regels voor het brandveilig gebruik van ruimtelijk begrensde plaatsen die in georganiseerd verband worden gebruikt voor zover het geen bouwwerken zijn (zoals evenemententerreinen, tenten, tribunes e.d.). Deze plaatsen worden aangeduid met de verzamelnaam "overige plaatsen". Tot de invoering van de AMvB was dit geregeld in de gemeentelijke Brandbeveiligingsverordeningen. Met de gemeenten en omgevingsdiensten is afgestemd wat de invoering van de AMvB betekend voor de advies- en toezichtsrol van de brandweer. Het Algemeen Bestuur is in december 2017 nader geïnformeerd over de implicaties van de AMvB. De VNG heeft eveneens in december 2017 de gemeenten via een ledenbrief geïnformeerd over de consequenties van de AMvB voor de gemeentelijke brandbeveiligingsverordening.

1.3.2. Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing

Landelijke meldkamerontwikkeling Oost Nederland

De ontwikkeling van de LMO en dus ook die van LMO Oost Nederland wordt ontwikkeld via twee lijnen:

1. De samenvoeging van regionale meldkamers op de nieuwe meldkamerlocaties. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's.
2. De landelijke ontwikkeling van multidisciplinaire samenwerking en taakuitvoering. De veiligheidsregio's blijven verantwoordelijk voor going concern totdat de meldkamers zijn samengevoegd.

Voor LMO in 2017 zijn de volgende landelijke ontwikkelingen belangrijk om te melden:

1. De vernieuwing van C2000 is opnieuw vertraagd. De overgang van het huidige naar het nieuwe C2000-systeem blijkt niet eerder dan in 2018 te kunnen plaatsvinden. Het huidige systeem blijft in gebruik totdat het nieuwe operationeel is.
2. Voor multi-intake (= intake die wordt uitgevoerd voor alle disciplines: politie, brandweer, ambulancezorg en Marechaussee) is in 2016 een pilot geweest. Bedoeling van deze pilot was om de reikwijdte van de multi-intake te bepalen. Overleg in de landelijke regiegroep heeft in 2017 (nog) niet geleid tot overeenstemming tussen alle disciplines over de reikwijdte. Uitstel levert onduidelijkheid op voor invulling van de (werk)processen in de nieuwe meldkamer. De verwachting is dat de meldkamer Oost Nederland start zonder multi-intake, wat inhoudt: intake en uitgifte door de eigen discipline. Het vervolg van besluitvorming over multi-intake is op dit moment nog niet bekend. De planning is erop gericht dat de LMO Oost Nederland in 2020 operationeel is: samenwonen en samenwerken vanuit de nieuwe meldkamer in Apeldoorn. Inmiddels is het samenvoegingsplan opgesteld en hebben de besturen van de 5 veiligheidsregio's hiermee ingestemd. Ook is de ontwikkelovereenkomst door de verschillende partijen ondertekend.

In het najaar zijn twee themasessies georganiseerd voor de 5 Veiligheidsregio's en de 4 meldkamers. De eerste brede sessie was voor de brandweer om zich voor te bereiden op deze verandering aan de hand van ervaringsverhalen uit het land en inhoudelijke workshops. In de vervolgsessie zijn concrete onderwerpen verder uitgediept zowel qua inhoud als prioriteit voor de komende jaren. Een organisatieplan voor samenwerking tussen de 5 veiligheidsregio's is ontwikkeld. Het doel van de samenwerking is om uitvoering te geven aan de noodzakelijke harmonisatie tussen 5 veiligheidsregio's, om voeding geven aan de landelijke meldkamerorganisatie die de meldkamer ontwikkelt en om te gaan voldoen aan landelijke kaders voor de meldkamer. Het organisatieplan vormt de basis voor de projectorganisatie waar de 5 veiligheidsregio's in participeren. Afgesproken is dat de brandweer zich naast de brandweeronderwerpen ook ontfermt over het onderwerp multi-opstapeling in de nieuwe meldkamer. De ontwikkeling van de LMO is aanleiding voor de regio's om intensiever te gaan samenwerken ook op andere terreinen.

Verbinding met gemeenten

Naar aanleiding van aanbevelingen van een visitatieonderzoek in 2016 is in 2017 nadere uitwerking gegeven aan de (verdere) verbetering van de samenwerking in het veiligheidsbureau, de doorontwikkeling van de bevolkingszorg en de verbondenheid van gemeenten en veiligheidsregio. De eerste twee onderdelen hebben een interne uitwerking. Ten aanzien van het derde onderdeel is advies uitgebracht door zowel de gemeentesecretarissen (in 2016) en griffiers (in 2017). Dit advies wordt in 2018 geïmplementeerd.

Roze (brand) risicoprofiel

De 'witte tak' en de 'rode' tak van VGGM, dat wil zeggen Volksgezondheid respectievelijk de Brandweer, hebben een informatieproject opgezet. Het streven is om met gegevens van beide takken een 'roze' risicoprofiel op te stellen, waarbij gezondheidsrisico's en het brandrisico aan elkaar gelinked zijn. Hiermee krijgen gemeenten beeld om te (kunnen) interveniëren bij groepen waar beide risico's samenkomen. Het opstellen van een brandrisicoprofiel dient binnen de kaders te gebeuren van deelproject Gebiedsgerichte opkomsttijden en brandrisicoprofielen (onderdeel project RemBrand). De producten van dit deelproject zitten nog in conceptfase. Ook dient er nog aanvullend onderzoek gedaan te worden.

Omgevingswet

De nieuwe omgevingswet overstijgt het domein van de ruimtelijke ordening. Integraliteit en participatie zijn nieuwe kernbegrippen. De wet introduceert een andere manier van denken, werken

en (bestuurlijk) afwegen. Het is een operatie met grote impact op de werkwijze van gemeenten en advisering door brandweer en GGD. Gezondheid is in de wet expliciet benoemd. Dit jaar is verkend hoe ons voor te bereiden op de implementatie van de omgevingswet. Daar waar mogelijk sluiten we aan bij gemeenten die al aan de slag zijn met het opstellen van een omgevingsvisie.

Vanuit VGGM vindt integrale advisering over een gezonde en veilige leefomgeving plaats. Deze ‘multi-advisering’ samen met Brandweer, GHOR en Politie aan gemeenten die een omgevingsadvies aanvragen neemt sterk toe ten opzichte van 2016.

Drie specifieke projecten in relatie tot de nieuwe omgevingswet worden hieronder kort toegelicht:

-Project ‘Aan de slag met de omgevingswet- Roadmap’ samen met de gemeente Ede. Met dit project worden handvatten ontwikkeld voor besluitvorming rondom fysieke leefomgeving: gezondheid en veiligheid op alle cruciale momenten;

-Project ‘Doorontwikkeling en training Gelderse Gezondheidswijzer’. Dit project heeft als doel om de Gezondheidswijzer bekend te maken bij gemeenten en omgevingsdiensten. Daarnaast betreft het een verdere doorontwikkeling van het instrument zelf.

-Project ‘Leefomgeving in beeld’. Dit project heeft als doel om een landelijke website te ontwikkelen met kwantitatieve informatie op gemeentelijk niveau die beschrijft hoe gezond of ongezond een omgeving is. In het voorjaar van 2017 heeft GGD Gelderland Midden subsidie gekregen van de academische werkplaats Milieu & gezondheid voor het eerste deel van het project: behoeftenonderzoek.

Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing

In het jaar 2017 is 9 keer een GRIP gemaakt. De volgende tabel laat een onderscheid per gemeente zien:

	2014	2015	2016	2017
Arnhem	GRIP 1	GRIP 2	3 x GRIP 1	3 x GRIP 1 en 1 x GRIP 2
Barneveld	2 x GRIP 1 en 1 x GRIP 2	0	3 x GRIP 1	GRIP 1
Doesburg	0	0	0	0
Duiven	0	0	GRIP 1	0
Ede	2 x GRIP 2	3 x GRIP 1	GRIP 1	GRIP 2
Lingewaard	0	0	0	GRIP 1
Nijkerk	0	0	0	0
Overbetuwe	0	GRIP 1	0	0
Renkum	0	GRIP 1	GRIP 1	0
Rheden	GRIP 1	0	GRIP 1	0
Rijnwaarden	0	0	0	0
Rozendaal	0	0	0	0
Scherpenzeel	0	0	0	0
Wageningen	0	GRIP 1	0	0
Westervoort	0	0	0	0
Zevenaar	0	2 x GRIP 1	GRIP 1	GRIP 1 en GRIP 2
Totaal	7	9	11	9

De volgende incidenten hebben zich voorgedaan:

GRIP 1, 24-01-17: spuitbus geëxplodeerd bij BRZO-bedrijf Denka in Barneveld.

GRIP 1, 11-03-17: personen te water in Huissen (ongeval roeiboot).

GRIP 1, 11-04-17: lekkage gevaarlijke stof bij Akzo Nobel in Arnhem.

GRIP 1, 18-04-17: brand Akzo Nobel Arnhem.

GRIP 1, 09-05-17: groot incident A12 Zevenaar.

GRIP 1, 06-12-17: illegaal vuurwerk Arnhem.
GRIP 2, 07-01-17: verstoring gasvoorziening Ede.
GRIP 2, 19-02-17: verstoring watervoorziening Liemers.
GRIP 2, 03-05-17: gijzeling Arnhem.

1.3.3.Brandweer

Doorlichting repressieve brandweerorganisatie

De inspectie van Justitie en Veiligheid heeft in 2017 een landelijk onderzoek uitgevoerd naar de inrichting van de repressieve brandweerorganisatie. Dit onderzoek spitste zich toe op de volgende onderwerpen:

- Opkomsttijden
- Samenstelling basisbrandweereenheden
- Beschikbaarheid brandweerpersoneel

Dit levert een landelijk beeld op en 25 regiobeelden. Het concept regiobeeld voor Gelderland-Midden is in mei besproken met de waarnemend voorzitter VGGM en de directeur brandweer. De definitieve resultaten worden verwacht in het eerste kwartaal van 2018.

Belevingsonderzoek Brandweer

In opdracht van het Veiligheidsberaad is dit jaar een belevingsonderzoek gehouden onder brandweermedewerkers. In totaal hebben bijna 9000 mensen hier medewerking aan verleend (39%). In oktober is het landelijke en het regionale beeld per veiligheidsregio gepresenteerd. Per regio is door directie en medezeggenschap een duiding van de resultaten opgesteld voor het Veiligheidsberaad.

In samenspraak met de OC brandweer heeft de directie bekeken of er verbeterpunten aan de orde zijn die nog niet aan bod zijn gekomen bij het eigen uitgebreide evaluatieproces dat is gehouden en dit jaar is afgerond. Dit resulteert in een aantal concrete actiepunten voor 2018.

De regionale duidingen worden door het Veiligheidsberaad samengevoegd tot een duiding op landelijk niveau. Naar verwachting zal deze landelijke duiding in het voorjaar 2018 bekend zijn.

Doorontwikkeling repressieve organisatie

Eind van het jaar is het project “doorontwikkeling repressieve organisatie” als project beëindigd. Een groot deel van de projecten is inmiddels afgerond en geïmplementeerd. In 2017 gaat het hierbij om de volgende projecten:

- Dekkingsplan is bestuurlijk vastgesteld na een uitvoerig en zorgvuldig traject in overleg en afstemming met de posten en ingevoerd op 1 september. Aandachtspunt is nog de afstemming met omliggende regio's over optreden over en weer.
- Criteria buiten dienst stellen van posten. Het gaat hierbij om criteria voor voorziene buiten dienststelling op verzoek van de post (richtlijn: 72 uur per jaar), bijvoorbeeld voor wedstrijden of teambuilding. Daarbij zijn ook posten en taken bepaald die nooit buiten dienst mogen.
- Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS): Bestuur heeft de visie en een voorstel voor implementatie vastgesteld.
- FRB+: het vooronderzoek is afgerond met een voorstel voor een pilot. De pilot is in voorbereiding. Hiervoor is veel animo bij de posten.
- Uitruk op maat: per 1 februari is deze nieuwe procedure, die kaders biedt om de uitruk op een veilige manier mogelijk te maken, ingevoerd. Gebleken is dat deze werkwijze helpt om paraatheid met name in de dagsituatie en vakantieperiode op peil te houden.

- Project herverdeling materieel: project is inhoudelijk afgerond en er is uitvoering aan gegeven. Voor een deel van de posten zijn MIB's (multi inzetbare brandweervoertuigen) besteld die in de eerste helft van 2018 geleverd worden.
- Betuweroute: Handboek Betuweroute inclusief aangepaste procedures is goedgekeurd en ingevoerd.
- Arbeidshygiëne: Activiteiten project worden begin 2018 afgerond. Evaluatie en vervolg vallen onder reguliere werkzaamheden.
- BOT-team: inmiddels wordt structureel invulling gegeven aan het CBOT (collegiaal bedrijfsopvangteam) door middel van bijscholing en bijeenkomsten voor mensen die deel uitmaken van deze teams.
- Vaartuigen en oppervlaktereddingsteams: het inkooptraject van de brandweerhulpboten is afgerond en de eerste boot wordt in januari 2018 geleverd aan post Lobith.

In december zijn de laatste bijeenkomsten geweest van de klankbordgroep DRO. Een aantal vertegenwoordigers vond dit jammer omdat er in de klankbordgroep een duidelijke voortgang van projecten gegeven werd waarop ook input geleverd kon worden. De lijnen werden hierbij als kort ervaren, ook door deelnemers die geen ploegcommandant zijn. De laatste tijd liep het aantal deelnemers aan de klankbordgroepavonden terug naar ongeveer de helft van het aantal posten.

Alarmeringen brandweer

In het jaar 2017 is Brandweer Gelderland-Midden 5.163 keer gealarmeerd. In onderstaande tabel staat de verdeling per gemeente volgens de landelijke meldingsclassificaties:

Aantal alarmeringen brandweer										
	Brand	Alarm: Brand OMS	Alarm: PAC	Dienst- verlening	Leef- milieu	Ongeval	Gezondheid	Verkeer	Overig	TOTAAL
Arnhem	382	225	30	224	154	104	223	7	20	1.369
Barneveld	135	43	5	49	71	67	78	1	1	450
Doesburg	13	11	1	14	15	1	20	0	1	76
Duiven	27	13	2	18	19	13	27	0	1	120
Ede	274	100	16	134	164	88	158	4	7	945
Lingewaard	62	9	2	27	40	24	51	0	4	219
Nijkerk	68	27	0	28	45	21	54	0	3	246
Overbetuwe	69	17	8	32	28	41	40	1	4	240
Renkum	48	89	4	30	67	20	57	1	3	319
Rheden	71	41	4	57	77	17	75	1	3	346
Rijnwaarden	20	7	2	9	7	3	24	0	0	72
Rozendaal	5	1	0	1	0	0	1	0	0	8
Scherpenzeel	6	7	3	6	5	4	14	0	3	48
Wageningen	40	23	7	34	43	11	44	0	3	205
Westervoort	15	20	1	7	4	3	19	0	4	73
Zevenaar	44	30	3	34	24	16	40	1	0	192
<i>Buurgemeenten</i>	76	5	4	15	19	41	21	0	12	193
<i>Gemeente onbekend¹</i>	1	19	0	6	1	1	1	0	13	42
TOTAAL	1.356	687	92	725	783	475	947	16	82	5.163

¹ Tijdens de beginfase van de implementatie van het nieuwe registratieprogramma stonden de gemeenten bij de plaatsen Velp (GE), Rozendaal (GE) en Scherpenzeel (GE) niet correct geregistreerd. Hierdoor zijn de alarmeringen niet onder een gemeente terug te vinden.

Korte omschrijving van de verschillende categorieën:

- *Brand: alle alarmeringen voor (verdenking van) brand*
- *Brand OMS: alle automatische brandmeldingen gekoppeld aan een OMS-installatie*
- *Alarm PAC: meldingen die binnenkomen via een particuliere alarmcentrale*
- *Dienstverlening: liftopsluiting, dier in problemen, meting, buitensluiting, dienst aan derden*
- *Leefmilieu: wateroverlast, weeroverlast, stormschade, gladheid*
- *Ongeval: verkeersongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen*
- *Gezondheid: reanimatie, onwel/ziekte, tilassistentie*
- *Verkeer: vervuild wegdek, wegversperringen*
- *Overig: alle zaken die onder een van de andere categorieën vallen.*

Ook voor bovenstaande tabel geldt dat de meldingsclassificaties aan veranderingen onderhevig zijn, waardoor de getallen in een categorie ten opzichte van voorgaande jaren kunnen afwijken. Daarnaast is specifiek een onderscheid gemaakt tussen de OMS- en PAC-meldingen.

Het totaal aantal alarmeringen is ten opzichte van het jaar 2016 met circa 3% gedaald. Hiermee zet de dalende trend zich voort, aangezien in het jaar 2016 (ten opzichte van 2015) al sprake was van een daling van 5%. De belangrijkste reden hiervan is de significante daling van het aantal alarmeringen voor automatische brandmeldingen.

In het afgelopen kalenderjaar zijn op het gebied van alarmeringen een aantal opvallende pieken terug te zien. Zo was er een duidelijke stijging van het aantal buitenbranden in de dagen rond de jaarwisseling. Ook valt het hoge aantal alarmeringen tijdens slecht weer (stormschaad of wateroverlast) op. Zo is de brandweer voor een storm halverwege de maand januari op één dag 59 keer gealarmeerd. Eind februari was gedurende twee dagen opnieuw sprake van stormachtig weer. Hiervoor is de brandweer 148 keer gealarmeerd. Ook in het najaar zijn pieken in het aantal alarmeringen voor slecht weer terug te zien.

In 2017 kregen autobranden veel aandacht in de regionale media. In totaal is de brandweer 249 keer gealarmeerd voor een autobrand. De afgelopen jaren varieerde het aantal autobranden van 183 tot 256. De verdeling over de gemeenten is als volgt:

Aantal alarmeringen voor autobrand				
Gemeente	Aantal alarmeringen 2017	Aantal alarmeringen 2016	Aantal alarmeringen 2015	Aantal alarmeringen 2014
Arnhem	97	86	59	67
Barneveld	23	18	19	25
Doesburg	3	5	4	2
Duiven	9	8	10	4
Ede	36	54	31	37
Lingewaard	8	5	7	10
Nijkerk	16	11	4	6
Overbetuwe	19	14	16	18
Renkum	7	16	11	6
Rheden	9	17	8	19
Rijnwaarden	5	2	2	1
Rozendaal	0	1	0	0
Scherpenzeel	1	2	1	0
Wageningen	2	3	2	4
Westervoort	3	1	0	2
Zevenaar	11	13	9	5
TOTAAL	249 ²	256	183	206

Opkomsttijd Prio 1 en behaalde norm

Uit het totaal van de kolommen Brand, Alarm: Brand OMS en Alarm: PAC zijn 704 brandmeldingen geselecteerd waarvoor een wettelijke opkomsttijd geldt van 5, 6, 8 of 10 minuten.

Omdat het bestuur op 24 juni 2015 heeft besloten om de normtijd van 5 en 6 minuten op te hogen naar 8 minuten wordt in onderstaande tabel aangegeven hoe vaak de opkomsttijd van 8 en 10 minuten wordt behaald en met welk percentage om ze daarmee ook onderling vergelijkbaar te maken.

Van deze meldingen staan in onderstaande tabel: het totaal aantal meldingen waarvoor een wettelijke opkomsttijd geldt, het aantal incidenten binnen de norm en het percentage dat de norm behaald is. Deze getallen zijn over een drietal jaren met elkaar vergeleken en op dezelfde manier bepaald. Het onderstaand overzicht laat zien dat er regionaal in 2017 een opkomstpercentage is behaald van 59%.

De gemiddelde verwerkingstijd van de meldkamer is gestegen omdat halverwege het jaar 2017 de verificatie tijd van OMS meldingen aangepast is naar 1 plus 2 minuten (gelijkgesteld binnen Oost 5 regio's).

	2015	2016	2017
Totaal aantal meldingen wettelijke opkomst	1009	967	704
Aantal binnen de norm van 8 en 10 minuten	657	585	414
Percentage	65%	60%	59%
Regionale gemiddelde opkomsttijd ³	8:07	8:03	7:56
waarin de gemiddelde verwerkingstijd Meldkamer zit van	1:04	1:04	1:14

² In de media wordt een lager aantal genoemd voor 2017 (172). Dit is gebaseerd op de website alarmeringen.nl

³ De regionale gemiddelde opkomsttijd is de totale tijdsduur vanaf de melding door een burger totdat de eerste brandweereenheid ter plaatse is.

FRB

Bij de FRB-meldingen en uitrukken zien we dat het aantal FRB uitrukken voor de brandweer redelijk stabiel is. FRB is in 2017 ruim 450 keer mee gealarmeerd.

Ervaringen uit eerdere jaren laten zien dat in circa 50% van alle reanimaties waarbij FRB als 1^e ter plaatse komt een positief resultaat opleveren. Dat wil zeggen dat iemand met een herstelde hartcirculatie naar het ziekenhuis vervoerd wordt.

In- en uitstroom vrijwilligers

Per saldo blijft het aantal vrijwilligers bij Brandweer Gelderland-Midden ongeveer gelijk. Het is wel zo dat het aantal vrijwilligers dat vertrekt de laatste jaren hoger wordt en dat er dus ook meer nieuwe vrijwilligers geworven moeten worden. De redenen van vertrek zijn ook heel divers:

Reden van uittreden repressieve vrijwilliger				
	2014	2015	2016	2017
Leeftijd (FLO)	5	18	10	6
Verhuizing	6	8	10	8
Baan elders	0	2	1	3
Onvoldoende beschikbaar	n.b.	n.b.	n.b.	7
Functioneren/ontslag	8	7	3	5
Combinatie werk	2	6	5	9
Combinatie privé	2	5	11	9
Onvrede beleid	0	4	4	2
Reden onbekend	2	3	1	1
Gezondheid⁴	4	10	8	10
Anders	2	9	6	9
Totaal	31	72	59	69

Check uitvoeren met P&O

Het lukt nog steeds om vrijwilligers te werven maar er moeten wel steeds meer inspanningen voor verricht worden. Daarnaast brengt een groot aantal nieuwe vrijwilligers ook een hoge opleidingsbelasting met zich mee. In april dit jaar is gestart met de eerste manschap-opleiding nieuwe-stijl, die volledig via de Elektronische Leer Omgeving (ELO) is ingericht. De eerste ervaringen zijn heel positief, zowel bij de cursisten als bij de instructeurs.

Arbeidshygiëne

Brandweer Gelderland-Midden volgt de landelijke lijn met betrekking tot schoon werken om de besmetting met rook en roetdeeltjes zoveel mogelijk te beperken. Een implementatieplan is opgesteld vooruitlopend op de resultaten van Nederlands onderzoek om een aantal quick wins te realiseren. Uitgangspunt hierbij is dat de manschappencabines en de remises schoon zijn en blijven. Concreet is dit ingevuld door te gaan werken met een systeem van wissel bluspakken in plaats van

⁴ Onder deze categorie kan zowel een PPMO-afkeur als het niet meer kunnen uitoefenen van de repressieve taak als gevolg van medische klachten worden verstaan.

eigen bluspakken. Er is een logistiek concept ontwikkeld waarbij een voertuig schoon van de uitrukstelling vertrekt en er schoon naar terugkeert; er is een vervoers- en omkleed procedure bedacht en er is in alle clusters een was- en drooggelegenheid gerealiseerd. In de loop van 2017 zijn de arbeidshygiënebussen geleverd; deze worden begin 2018 in gebruik genomen. Hiermee denken we een wezenlijke bijdrage te leveren aan het gezond houden van ons repressief personeel. De OC Brandweer is betrokken bij het hele traject: in overleg met de OC is een plan opgesteld en de OC heeft instemmingsrecht gehad.

Risicobeheersing: advisering en toezicht

VGGM adviseert bij ruimtelijke vraagstukken. Dit is vaak het geval bij omgevingsvisies, (ontwerp)bestemmingsplannen, complexe vraagstukken bij vervoer over weg, water, spoor en ten aanzien van buisleidingen. Deze adviezen worden integraal opgesteld doordat brandweer, GGD (Volksgezondheid) en de politie. Zo ontstaat een integraal afgewogen advies (met inachtneming van de mens en de omgeving die beschermd moeten worden, de risico-veroorzaker en de economische belangen), waarmee een bijdrage geleverd wordt aan een veilige omgeving. In 2017 zijn 36 van deze complexe, integrale adviezen opgesteld. Tevens zijn 15 adviezen opgesteld met betrekking tot externe veiligheid (EV). Daarnaast adviseert de brandweer op reguliere onderwerpen, zoals vergunningen, milieu en brandveilig gebruik van gebouwen. In 2017 zijn in dit kader ruim 2000 adviezen afgegeven. Het toezichtsplanningen en vergunningen brandveilig gebruik is volledig uitgevoerd. Dit komt neer op ruim 3700 controles in 2017. Het aantal controles wijkt af ten opzichte van het voorgaande jaar (ruim 3500). Dit heeft te maken met de controlefrequentie van het type gebouw; sommige gebouwen worden jaarlijks gecontroleerd, andere gebouwen kennen een lagere controlefrequentie.

Brandonderzoek

Binnen de regio wordt onderzoek uitgevoerd naar bepaalde type branden. Brandonderzoek draagt bij aan het leren binnen de organisatie. Dit geldt met name voor de afdelingen Risicobeheersing en Incidentbestrijding. Tevens vindt binnen de Nederlandse brandweer en met de verzekeringsmaatschappijen uitwisseling van de onderzoeksresultaten plaats. Het doel hiervan is om de brandveiligheid binnen de maatschappij te verhogen. In 2017 is 65 keer een brandonderzoek uitgevoerd.

Brandveilig Leven

Sinds enkele jaren wordt binnen de regio uitvoering gegeven aan het programma Brandveilig Leven (BVL). Het doel hiervan is om onder meer burgers, bedrijven en instellingen bewust te maken van de brandrisico's om zodoende de brandveiligheid te vergroten. In het kader van dit programma zijn in 2017 o.a. de volgende (voorlichtings)activiteiten ontplooid.

Tijdens de Nationale Brandpreventie Weken hebben de gezamenlijke veiligheidsregio's in Oost Nederland (Oost-5) uitvoering gegeven aan de landelijke campagne "Hé, doe de deur dicht!", gericht op de doelgroep jonge ouders. In vrijwel alle gemeenten in de regio zijn in de maand oktober geboortekoffertjes en -tasjes uitgereikt aan ouders die geboorteaangifte kwamen doen. Daarin zaten voorlichtingsmateriaal en enkele ludieke gadgets op het gebied van brandveiligheid, bedoeld om de kersverse ouders vanuit hun nieuwe verantwoordelijkheid op de brandveiligheid in de eigen woonomgeving te wijzen. Daarnaast beschikten ook de consultatiebureaus over voorlichtingsmateriaal.

Er is zes keer een bijeenkomst "Voorlichting na brand" georganiseerd ten behoeve van omwonenden. Tijdens deze bijeenkomsten wordt naar aanleiding van een brand die nadrukkelijk impact heeft op de omgeving uitleg gegeven over het optreden van de brandweer en het brandonderzoek. Tevens wordt voorlichting gegeven inzake brandpreventie. Uit de reacties blijkt dat dit zeer gewaardeerd wordt.

Verder zijn er bij diverse andere gelegenheden voorlichtingsactiviteiten gericht op brandveiligheid uitgevoerd. Het gaat dan om voorlichting tijdens open dagen van brandweerposten en tijdens de Dag van de veiligheid voor gemeenten VGGM en om voorlichting aan woningcorporaties, (verminderd zelfredzame) jongeren, basisscholen, beveiligers ROC Arnhem, studenten in de gezondheidszorg en ouderen.

Een van de speerpunten van Brandveilig Leven is dat veiligheidsregio's contacten leggen met organisaties/instellingen die invloed kunnen hebben op brandveiligheid. In dit kader is Brandweer Gelderland-Midden een project gestart gericht op intensievere samenwerking met de woningcorporaties binnen de regio (ruim 30) die gezamenlijk een woningvoorraad hebben van 100.000 woningen. Er is een onderzoek uitgevoerd naar de rol en inzichten van de woningcorporaties ten aanzien van brandveiligheid van de verhuurbare eenheden. Hieruit is gebleken dat er grote verschillen zijn tussen de woningcorporaties. In het vervolg van het project wordt getracht om met de corporaties nadere afspraken te maken over brandveilige woningen en wooncomplexen. Inmiddels hebben zes woningcorporaties een intentieverklaring ondertekend om op een gestructureerde manier de brandveiligheid te vergroten. Dit betreft een meerjarenprogramma van 7 jaar.

Natuurbrandbestrijding

In navolging van de eerdere harmonisatie van werkwijze en organisatie van natuurbrandbestrijding in 2016, hebben de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Noord- en Oost-Gelderland het Operationeel Plan Natuurbrandbestrijding (OPN) voor beide regio's vastgesteld. Met het OPN is een structuur neergezet en zijn concrete afspraken gemaakt over hoe beide regio's samen een natuurbrand bestrijden. De afspraken hebben niet alleen te maken met alarmering, inzet van mensen en materieel, maar betreffen ook de samenwerking met andere partners, overheid en particulieren. Voor beide regio's betekent het op onderdelen een andere manier van werken. Ook de inzetvoorstellen moeten aangepast worden. In de eerste helft van 2018 wordt het plan uitgerold en gaan de diverse operationele teams ermee aan de (oefen)slag.

Naar aanleiding van de grote brand op de Hoge Veluwe in 2014 hebben de veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost Gelderland en de Provincie Gelderland eind augustus 2017 de Intentieverklaring Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing ondertekend. Deze intentieverklaring ziet op het treffen van risicobeheersingsmaatregelen ter verkleining van de kans op (onbeheersbare) natuurbranden en het verminderen van de effecten ervan. In een gebied waar natuurbranden kunnen optreden zijn veel partijen uit dit gebied op een of andere manier betrokken bij het voorkomen of bestrijden van zo'n brand. Om een stap te zetten in het verkleinen van de kans op (onbeheersbare) natuurbranden in het gebied is het van belang gezamenlijk op te trekken en maatregelen te nemen. Dit noemen we een gebiedsgerichte aanpak.

Inhaalslag planvorming Brzo bedrijven

In 2016 en 2017 is een inhaalslag uitgevoerd ten aanzien van de planvorming van de 16 Brzo-bedrijven in Gelderland-Midden. Deze bedrijven werken met (grote) hoeveelheden gevaarlijke stoffen. In 2016 zijn voor 7 hogedrempel inrichtingen actuele plannen opgesteld, deze zijn maart 2017 formeel door het bestuur vastgesteld. Hiermee wordt weer voldaan aan de wettelijke verplichting zoals opgenomen in de Wet veiligheidsregio's. Voor de overige 9 bedrijven, waarvoor geen wettelijke verplichting geldt, zijn eind 2017 actuele plannen opgesteld. Hiermee is de inhaalslag afgerond.

Afstand tot de arbeidsmarkt

Werkgevers en werknemers hebben op landelijk niveau de afspraak gemaakt om voor mensen voor wie het lastig is om een plek op de arbeidsmarkt te bemachtigen, werkplekken te creëren.

Tegen de achtergrond van deze afspraken heeft de brandweer het aantal parttime medewerkers uit deze doelgroep uitgebreid van 3 naar 5.

1.3.4. Publieke Gezondheid

Het domein publieke gezondheid geeft gemeenten belangrijke aanknopingspunten om mensen gezond te houden en in staat te stellen eigen regie te voeren. Hiermee bevordert publieke gezondheid de zelfredzaamheid en samenredzaamheid in de samenleving. Gezondheid wordt steeds vaker in termen van functioneren en participatie gezien, in plaats van alleen in somatische (lichamelijk) of psychische (geestelijk) zin. In deze nieuwe kijk op gezondheid ligt de nadruk op veerkracht, eigen regie en welbevinden. Veelal wordt gesproken van 'positieve gezondheid'. Door positieve gezondheid als gemeenschappelijk vertrekpunt te nemen, komt er een meer vanzelfsprekende verbinding tussen welzijn en zorg. De meeste voorwaarden voor gezondheid worden immers buiten het domein van de zorg gecreëerd. Denk hierbij aan sociaal domein, fysieke leefomgeving, werk & inkomen, onderwijs en veiligheid.

In het online magazine voor portefeuillehouders en raadsleden 'Gezondheid Actueel' worden gemeenten geïnformeerd over actuele ontwikkelingen op het gebied van publieke gezondheid en wordt de verbindingen gelegd met aanverwante beleidsterreinen. Gezondheid Actueel verschijnt drie keer per jaar.

Betrouwbare publieke gezondheid

In een al in 2014 verschenen kamerbrief 'Publieke Gezondheid Borgen' zijn de vier pijlers van de GGD geïntroduceerd. De pijlers vormen de taken die het fundament van elke GGD zijn. Deze pijlers zijn: monitoring/ signalering/advies, gezondheidsbescherming, crisisbeheersing en toezicht. In het verlengde van de kamerbrief hebben in 2016 een aantal onderzoeken door de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) plaatsgevonden naar de wijze waarop de GGD-en hun taken uitvoeren: een onderzoek naar de aansturing van de organisatie (governance), onderzoek naar de kwaliteit van de infectieziektebestrijding en onderzoek in het kader van de Jeugdgezondheidszorg. Dit laatste onderzoek heeft in februari 2017 plaatsgevonden. Het rapport over dit onderzoek is in juni verschenen. De inspectie concludeert dat de zorg die VGGM biedt op bijna alle punten aan de normen en beoordelingsaspecten die de inspectie hanteert voldoet.

Onderzoek, Informatie en Advies

Vanuit Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) realiseert de GGD een aantal bestaande en nieuwe producten en activiteiten die bijdragen aan de GGD pijler 'monitoring, signalering en advies'. De integrale verbinding tussen publieke gezondheid, sociale veiligheid en het sociaal domein én de zoektocht naar het beschikbaar maken van informatie op wijkniveau vormen het kader, steeds in dialoog met de gemeenten. De werkzaamheden zijn te verdelen in vier kerntaken die in samenhang worden uitgevoerd:

Uitvoeren van de gemeentelijke taak om de gezondheid te monitoren

De monitor Volwassenen en Ouderen is in 2017 regionaal gerapporteerd en de Kindermonitor is uitgevraagd. In de rapportages en vragenlijsten wordt zoveel mogelijk aangesloten op de Regionale Visie publieke gezondheid. Begin 2018 zijn de gemeenterapportages op basis van de monitor Volwassen en Ouderen beschikbaar voor gemeenten. De verzamelde gegevens vanuit de monitor is daarbij verrijkt met landelijke bronnen. Op basis van dit onderzoek worden er thematische factsheets gemaakt. De monitorresultaten worden gebruikt om met organisaties en gemeenten van gedachten te wisselen over de manier waarop de preventieve ouderengezondheidszorg vormgegeven wordt of kan worden. In steeds meer gemeenten vinden individuele gesprekken en activiteiten plaats over de monitoring en het gebruik van monitorgegevens. De GGD werkt hierin zo lokaal mogelijk om recht te

doen aan de gemeentelijke vraag, maar zoekt wel steeds naar een regionale basis om efficiënt te werken.

Ondersteunen van gemeenten bij de ontwikkeling, onderbouwing en evaluatie van regionaal en lokaal gezondheidsbeleid

In alle gemeenten vigeert de Regionale Visie op publieke gezondheidszorg. De meeste gemeenten hebben inmiddels ook een lokale vertaling van de visie gemaakt. Soms als een op zichzelf staande notitie maar meestal als onderdeel van het brede sociale beleid. De GGD is actief betrokken bij de lokale vertaling van deze visie naar concreet beleid. Binnen de lokale vertaling ligt overal het accent op integraal beleid. De lokale behoefte van gemeenten varieert sterk. Daarom is ervoor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij lokale initiatieven in plaats van het organiseren van regionale activiteiten.

De GGD participeert in diverse onderzoeken en onderzoeksaanvragen (via de Academische Werkplaatsen Integraal Gezondheidsbeleid en Milieu en Gezondheid). Deze onderzoeken hebben allemaal betrekking op het vinden van handvatten waarmee gemeenten hun lokale beleid Publieke Gezondheid vorm kunnen geven.

Ontwikkelen van een regionaal risicoprofiel Publieke Gezondheid, afgestemd op het risicoprofiel voor de veiligheidsregio en ondersteunend voor gemeenten voor het maken van beleidskeuzes.

Om gemeenten te ondersteunen bij het maken van beleidskeuzes worden in monitorrapportages steeds de gezondheidsrisico's in beeld gebracht en wordt aangesloten op de regionale visie. Het doorontwikkelen van gemeentelijke risicoprofielen concentreert zich op het verbinden van monitorgegevens aan brandweergegevens. In 2017 is een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid en de haken en ogen van deze methodiek. Op basis van de inzichten hebben GGD en brandweer een gezamenlijke pilot uitgevoerd. De resultaten worden in 2018 verder uitgebouwd. Het is een innovatief project en het is niet goed mogelijk om in te schatten wanneer de definitieve resultaten zichtbaar zijn.

Ondersteunen van gemeenten bij de monitoring van het Sociaal Domein, vanuit het perspectief van de publieke gezondheid en de (sociale) veiligheid.

Het concept van de positieve gezondheid heeft een prominente plek in de regionale visie gekregen en daarmee ook in het werk van de GGD. De uitdaging is om voort te bouwen op positieve factoren, de eigen kracht van een individu en het netwerk te benutten en tegelijkertijd ook de kwetsbare groepen, voor wie eigen kracht een brug te ver is, in beeld te houden.

Ook in 2017 is de integrale jeugdrapportage opgeleverd. Hierin worden diverse in- en externe bronnen aan elkaar verbonden en gezamenlijk geduid. De GGD ondersteunt gemeenten in de verdere vertaling naar lokaal beleid en komt ook in 2018 met een update.

Veilig Thuis

Per 1 april 2017 is Veilig Thuis ondergebracht in een stichting onder bestuurlijke aansturing van VGGM. Het eerste kwartaal van 2017 stond in het teken van het voorbereiden van een zorgvuldige overdracht en het borgen van de continuïteit. Vanaf het tweede kwartaal is geïnvesteerd in het leggen van verbindingen tussen Veilig Thuis en VGGM t.b.v. de bedrijfsvoering en het neerzetten van een basis voor de verdere professionalisering van Veilig Thuis. Omdat Veilig Thuis is ondergebracht in een zelfstandige stichting, beschikt het over een eigen jaarverslag.

Verwarde personen

In de samenleving is toenemende aandacht voor de opvang, zorg en ondersteuning voor mensen die verward gedrag vertonen. De politie geeft signalen af dat zij meer capaciteit inzet voor incidenten rond deze groep. In regio Gelderland-Midden is een goed werkende netwerkstructuur tot stand gekomen waaraan partijen uit veiligheid, zorg en gemeenten deelnemen. Gemeenten en regionale partijen hebben gezamenlijk stappen ondernomen om tot een meer sluitende aanpak personen met verward gedrag te komen. Na een fase van elkaar (beter) leren kennen en het delen van beelden t.a.v. de problematiek zijn gezamenlijk oplossingsrichtingen verkend en projecten opgestart. Er zijn

subsidies binnengehaald voor projecten omtrent monitoring, telefonische triage en het opzetten van een ketenbreed meldpunt.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

De OGGZ richt zich met name op (dreigend) dak- en thuislozen, (dreigend) dakloze gezinnen, zwerfjongeren en zorgwekkende zorgmijders. Het zorgdragen voor diverse meldpunten (het Centraal Meldpunt, het Meldpunt Ontruiming en het Meldpunt Dreigende Waterafsluitingen) draagt bij aan het in beeld hebben en houden van deze doelgroep. In 2017 zijn er twee meldpunten bijgekomen. In de regio Arnhem betreft dit het meldpunt Vroegsignalering/Vroeg Eropaf voor inwoners met risicovolle schulden. Op de schaal van Gelderland-Midden heeft het meldpunt Onverzekerdenzorg vorm gekregen. Vanaf 1 maart 2017 kunnen (medische) zorgaanbieders hun kosten voor geleverde zorg aan een onverzekerde declareren. OGGZ ontvangt deze meldingen en belegt ze vervolgens in lijn met de per gemeente gemaakte werkafspraken.

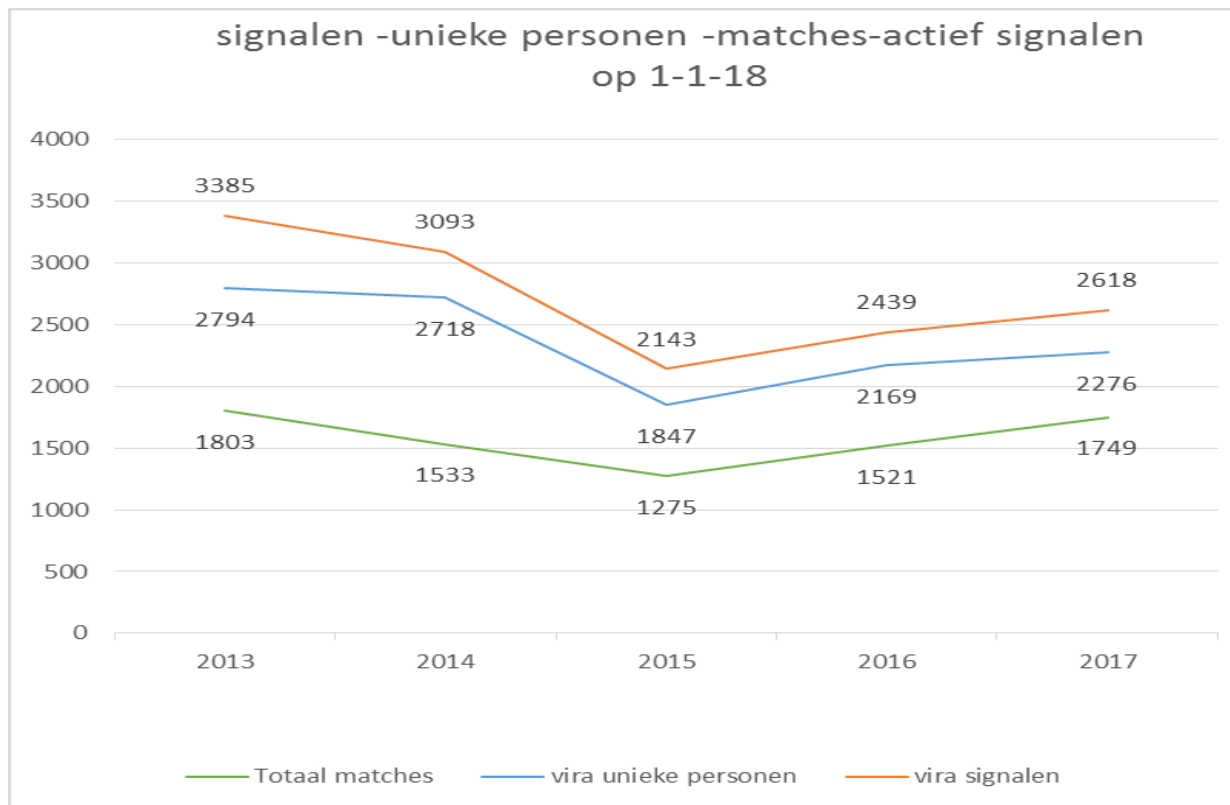
Verder is er in 2017 intensief contact geweest met gemeenten over de ontwikkelingen rondom verwarde personen en de rol die het Centraal meldpunt en/of een ketenbreed meldpunt zou kunnen hebben. Hierbij is er aandacht voor het lokaal borgen van de noodzakelijke uitwisseling van gegevens tussen samenwerkingspartners, heldere (keten)processen en voorkomen dat burgers tussen wal en schip vallen.

De OGGZ is actief aangesloten bij diverse externe netwerken en overlegstructuren met als doel de regie op de keten te houden of te stimuleren. De centrumgemeenten Arnhem en Ede ontvangen factsheets waarin de OGGZ-doelgroep in beeld wordt gebracht en knelpunten benoemd worden.

Verwijsindex regio Arnhem

De VGGM voert het convenant van de Verwijsindex uit voor twaalf gemeenten te weten Arnhem Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Westervoort, Wageningen en Zevenaar. Na een terugval in het aantal signalen en matches in 2015 (inzet transitie) zagen we in 2016 weer een toename en die heeft zich in 2017 voortgezet. In 2017 is veel aandacht besteed aan het aansluiten van grote partijen zoals Veilig Thuis, Pactum en Iriszorg en de wijkteams van de twaalf gemeenten. De resultaten zullen in 2018 zichtbaar worden.

In 2017 is meer samenwerking gezocht met omliggende regio's wat geresulteerd heeft in een hechtere samenwerking met de Regio Nijmegen (gebruik van dezelfde organisatieprofielen en vergelijkbare presentatie van de jaarcijfers).

Forensische geneeskunde

Het totaal aantal activiteiten binnen de forensische geneeskunde is gestegen ten opzichte van 2015 en 2016. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van arrestantenzorg (medische zorg op het politiebureau), lijkschouw bij een vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en euthanasie. Tevens is er een toename van het aantal verrichtingen 'bloedafname'. Deze stijging vloeit voort uit de in werking getreden wet Middelonderzoek bij geweldplegers. Vanaf 1 januari 2017 laat de politie testen of geweldplegers alcohol en/of drugs hebben gebruikt.

	2015	2016	2017
Arrestantenzorg	2291	2404	2503
Lijkschouw	307	324	362
Euthanasie	177	191	212
Zedenonderzoeken en letselbeschrijvingen	52	55	58
Bloedproeven, urineonderzoeken en DNA tests	105	78	131
Collegiaal overleg	142	175	202

Met enige regelmaat treffen de forensisch artsen personen aan die behoren tot de doelgroep van de OGGZ, bijv. omdat ze dakloos zijn of zorgwekkend/zorg mijndend gedrag vertonen. Ook verrichten zij soms een lijkschouw in een vervuilde woning. In dergelijke situaties wordt sinds vanaf juni 2017 een melding bij het centraal meldpunt en/of meldpunt woonhygiëne van de OGGZ gedaan.

Binnen regio Oost heeft GGD Gelderland-Midden een belangrijke rol gespeeld bij het opzetten van regionale scholingsdagen. Dit levert een grote bijdrage aan de kwaliteit van het forensisch medisch handelen en aan de samenwerking met de Forensische opsporing. Tevens is scholing en deskundigheidsbevordering gegeven aan huisartsen, verpleeghuisartsen en de arrestantenverzorging.

De Commissie Hoes heeft in september 2017 advies uitgebracht aan de Minister van V&J over de wijze waarop de politie kan beschikken over kwalitatief goed en financieel betaalbare dienstverlening op het gebied van forensisch medisch onderzoek en arrestantenzorg. De commissie adviseert beide taken te scheiden en het forensisch medisch onderzoek robuuster te organiseren en meer in gezamenlijkheid met de lijkschouw. Deze 'knip' sluit niet uit dat beide taken nog steeds door forensisch artsen uitgevoerd kunnen worden. In 2018 worden meer richtinggevende adviezen verwacht; de ontwikkelingen op dit gebied zullen worden gevolgd.

GHOR

De GHOR Gelderland Midden is onderdeel van VGGM. De GHOR is, conform de Wet Veiligheidsregio's gepositioneerd onder de verantwoordelijkheid van de DPG. De GHOR maakt, naast de RAV, GGD, JGZ, MZ en Veilig Thuis, deel uit van het onderdeel Publieke Gezondheid. De GHOR taken worden uitgevoerd door een team van 8 medewerkers, een afdelingsondersteuner en een hoofd. In verband met de aanstaande pensionering van het hoofd GHOR is in het voorjaar 2017 een profiel opgesteld voor een nieuw hoofd en heeft in de zomer van 2017 een selectieproces plaatsgevonden. Het nieuwe hoofd is per 14 augustus 2017 aangesteld. In het najaar van 2017 is een begin gemaakt met het in beeld brengen van de stand van zaken met betrekking tot bestaande werkwijzen, overlegstructuren en in- en externe samenwerkingsverbanden. Aan de hand van het gezamenlijk opgesteld jaarplan 2018 zal het komend jaar invulling gegeven worden aan de verdere groei en ontwikkeling van zowel de GHOR als team als van de individuele medewerkers. Tevens zullen op diverse onderdelen ontwikkelingen opgepakt worden die moeten bijdragen aan een toekomst bestendige GHOR.

Wetgeving

Per 1-12-2017 zijn de wijzigingen van het Besluit veiligheidsregio's en van het Besluit personeel veiligheidsregio's in het kader van de tweede tranche in werking getreden. Dit betekent voor een aantal GHOR-functies dat deze nog wel steeds onderdeel zijn van de geneeskundige hulpverlening, maar onder de verantwoordelijkheid van de instelling vallen waar de betreffende functies van nature thuishoren. Daarnaast zijn er GHOR-functies vervallen, van naam verandert en nieuwe GHOR-functies benoemd.

Operationele Inzet

In 2017 waren er 9 formele GRIP incidenten, waarvan zesmaal een GRIP 1 en driemaal een GRIP 2. De GHOR is ook betrokken bij diverse incidenten met maatschappelijke onrust, vanuit de rol als GGD crisiscoördinator. Dit betroffen ongeveer 35 incidenten. De Officier van Dienst Geneeskundig is 193 maal ingezet bij opgeschaalde situaties.

Evaluatie uitval drinkwatervoorziening Liemers

In februari gaf de drinkwatervoorziening in de Liemers enkele dagen problemen door een breuk in een watertransportleiding. De veiligheidsregio schaalde daarbij op naar GRIP 2. Na het incident heeft de GHOR betrokken zorgaanbieders door een enquête gevraagd naar hun ervaringen met de GHOR. De zorginstellingen benoemen allen de meerwaarde van de GHOR tijdens dit soort incidenten. Ketenpartners gaven aan dat de GHOR verbindingen kan maken op de domeinen veiligheid, gezondheid en openbaar bestuur. Stakeholders hebben behoefte aan een bredere toelichting/ aspect van het geheel bij incidenten.

Ketenpartners

De GHOR beschikt over actuele afspraken namens het bestuur van de veiligheidsregio met haar ketenpartners (WvR). Het relatiebeheer van de GHOR richt zich erop dat er van te voren afspraken zijn gemaakt over wat te doen ten tijde van incidenten/ risico's en rampen. Gedurende het jaar

vinden diverse oefeningen plaats. In 2017 lieten diverse evaluaties van incidenten zien, dat de afspraken over bereikbaarheid tijdens incidenten goed functioneren.

OTO

Het OTO-programma 2017 van de GHOR is gericht op de vakbekwaamheid van operationele GHOR-functionarissen. De uitbreiding van het GHOR domein met het stuk opgeschaalde publieke gezondheid heeft in 2017 een grote mate van aandacht in het OTO-traject gekregen.

Jodiumprofylaxe

In de tweede helft van 2017 vond de verstrekking van jodiumprofylaxe plaats door VWS. Jodiumprofylaxe is het preventief slikken van jodium(tabletten) om de opslag van radioactief jodium in de schildklier zoveel mogelijk te voorkomen. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) stelt voor alle doelgroepen die er baat bij hebben jodiumtabletten beschikbaar. Dit gebeurde door middel van predistributie en nooddistributie.

Incidenten maatschappelijke onrust

De GHOR kan vanuit de rol als GGD-crisiscoördinator gemeenten adviseren en ondersteunen bij schokkende gebeurtenissen die maatschappelijke onrust (kunnen) veroorzaken. De expertise van de GHOR in relatie tot veiligheid en gezondheid zorgt dat de GHOR gemeenten deskundig kan adviseren. Ook kan de GGD crisiscoördinator diverse onderdelen van de GGD (jeugdgezondheidszorg, medische milieukunde, infectieziekten, openbare geestelijke gezondheidszorg) en ander partijen in het zorgveld inschakelen. In 2017 heeft deze advies- en coördinatie rol steeds meer zijn meerwaarde kunnen laten zien. De GHOR heeft geïnvesteerd in het verder bekend maken en borgen van deze rol samen met de gemeenten. Een vervolg volgt in 2018.

Evenementenveiligheid

De digitale tool live events, is bij alle gemeenten in de veiligheidsregio geïmplementeerd. Het gebruik hiervan bevordert de samenwerking tussen hulpverleningsdiensten en gemeenten op het gebied van evenementenveiligheid.

Jeugdgezondheidszorg

N.a.v. de komst van de JGZ 0-4 binnen VGGM (met de overgang van Nijkerk per 01-10-2017 als laatste) en de transitie van het jeugdstelsel, vindt binnen de JGZ een inhoudelijke en bedrijfsmatige doorontwikkeling plaats. Deze meer-jaren doorontwikkeling is gericht op een integrale, doelmatige en flexibele JGZ voor jeugdigen van 0-18, die bijdraagt aan de transformatiedoelstellingen en goed aansluit bij de ontwikkelingen in het lokale sociale domein. In 2017 is een belangrijke basis gerealiseerd voor het nieuwe werken van de JGZ. Hierbij zijn de volgende hoofdthema's te onderscheiden:

JGZ teams 0-18

In 2017 is met de volgende resultaten de basis gelegd voor JGZ-teams, waarin 0-4 en 4-18 zijn geïntegreerd:

- Bepalen en uitdragen van samenwerkingsmodel met vijf leidende principes;
- Bepalen en invoeren van nieuwe teamindeling;
- Bepalen en invoeren van nieuwe overlegstructuur.

Deze resultaten vormen de basis voor een verder organisch groeiproces, waarin de teams meebouwen aan de nieuwe manier van samenwerking vanuit de ervaring in de praktijk en in aansluiting op het lokaal vormgegeven jeugdbeleid.

Flexibilisering

In 2017 is een extra impuls gegeven aan een flexibelere werkwijze, waarin de JGZ zorg op maat biedt in aansluiting op de zorgbehoefte en vragen van jeugdigen/ouders. Daarbij wordt ruimte gecreëerd voor het geven van extra aandacht aan jeugdigen/ouders die dat nodig hebben. In juli heeft een

werkgroep advies uitgebracht over het meer gedifferentieerd aanbieden van contactmomenten naar vorm, aantal/moment en locatie, waaronder verdere digitalisering. Vanaf de 2^e helft van 2017 vindt uitwerking en implementatie hiervan plaats.

Taakherschikking JGZ 0-4

Dit betreft het herschikken van taken van de jeugdarts naar de jeugdverpleegkundige, waarbij de professionals in samenspraak met ouders de zorg afstemmen op de behoefte van het kind/ouders. De implementatie is afgerond. Vanaf maart 2017 werken alle consultatiebureaus volgens de taakherschikking.

Harmonisering JGZ 0-4

In oktober is de JGZ 0-4 overgegaan naar een geharmoniseerde werkwijze in het primair proces. Dit hield ook een herinrichting van de digitale dossiers JGZ in. Vanuit twee uitvoeringspraktijken (Oost en West regio) is een eenduidige werkwijze en uniforme registratie tot stand gekomen met als uiteindelijke doel:

1. Efficiënte en prettig werkbaar uitvoering van de JGZ;
2. Betrouwbare rapportages voor stakeholders;
3. Breed inzetbare medewerkers.

Extra contactmoment 15/16 jarigen

Dit door ons ontwikkelde contactmoment is in 2017 door nog eens vijf andere JGZ-organisaties overgenomen. Er is een gezamenlijke gebruikersgroep gevormd voor beheer en doorontwikkeling. Deze groep maakt het contactmoment geschikt voor gebruik in de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Verder nemen wij deel aan het landelijke onderzoek naar de verschillende hoofdvarianten van het extra contactmoment. Het Trimbos/Erasmus MC voert dit onderzoek uit in het kader van het ZonMW-programma 'Versterking Uitvoeringspraktijk JGZ'.

Bedrijfsvoering

Er lopen verschillende projecten op het gebied van bedrijfsvoering gericht op de continuïteit en efficiency van de ondersteuning van de JGZ 0-18. Naast het efficiënter inrichten van ondersteunende werkprocessen richten de projecten zich op het faciliteren van:

- Ouders en jongeren in hun eigen regievoering en keuzemogelijkheden;
- Professionals bij het flexibel kunnen uitvoeren en eigenstandig kunnen prioriteren van hun preventieve taken in het lokale werkgebied.

Informatievoorziening en beleidsadvisering

Evenals voorgaande jaren was dit thema in 2017 een belangrijk aandachtspunt, mede als onderdeel van alle andere thema's. Zo is in het verlengde van de harmonisering 0-4 in 2017 een werkgroep gestart met het ontsluiten van data uit de nieuw vormgegeven digitale dossiers JGZ tot rapportages.

Leidraad gemeentelijk aanbod

In 2017 is deze leidraad formeel vastgesteld. In de leidraad is overeenstemming bereikt met gemeenten over het JGZ aanbod in alle gemeenten, waarbij onderscheid is gemaakt tussen:

- Regionaal aanbod, dat in alle gemeenten eenduidig wordt aangeboden;
- Lokaal aanbod, dat gemeenten extra kunnen afnemen afgestemd op hun lokale populatie en jeugdbeleid.

Normatieve uitgangspunten

De leidraad gemeentelijk aanbod vormde input voor de normatieve uitgangspunten. Hierin zijn voor ieder onderdeel uit het regionaal JGZ aanbod standaard tijdsduur en kosten berekend. De normatieve uitgangspunten vormen de basis voor de benodigde formatie.

Bekostigingssystematiek

In 2017 is de bekostigingssystematiek voor het regionaal aanbod, voor alle gemeenten in de regio Gelderland-Midden gelijk getrokken en geaccordeerd voor een periode van drie jaar (t/m 2020). In 2020 vindt evaluatie plaats.

JGZ voor asielzoekers en statushouders

In de eerste helft van 2017 zagen we landelijk, door het proces van gezinshereniging, nog een behoorlijke toestroom van vluchtelingen. Dit was ook het geval in de regio Gelderland-Midden. Dit vertaalde zich in een toename van instromende statushouders in de gemeenten. In de tweede helft van 2017 zagen we hierin een geleidelijke afname, met in het bijzonder concentraties in de grotere gemeenten.

In 2017 heeft de JGZ op de Proces opvanglocaties (POL) in Arnhem, Wageningen en het AZC in Arnhem, conform het contract PGA, kinderen gezien. Deze kinderen hebben dus JGZ ontvangen in het kader van de wettelijke contact momenten JGZ. Op de POL-locaties was voor een groot deel in 2017 sprake van een zeer snelle doorstroom van bewoners naar andere opvanglocaties. In afstemming met GGD-GHOR Nederland is op deze locaties alleen JGZ 0-4 geleverd. Met ingang van 2018 wordt ook op deze locaties volledige JGZ 0-18 geleverd. Daar waar van toepassing, is voor specifieke groepen voorlichting en advisering door de GGD aangeboden en uitgevoerd. De JGZ heeft in 2017 voor de groep statushouders in gemeenten, de intakeprocedure in de vorm van een huisbezoek, ontwikkeld. In 2017 is dit door de jeugdverpleegkundige als zodanig voor alle statushouders in de gemeenten aangeboden en uitgevoerd. Het doel van de intake is om inzicht te krijgen in de gezondheidssituatie en gezondheidsgeschiedenis van de statushouders (0 tot 18 jaar) bij binnenkomst, die niet eerder gezien zijn door de JGZ. In 2017 is dit contactmoment mogelijk gemaakt middels Rijksgelden (Bestuursakkoord) welke alle gemeenten hebben ontvangen. In 2017 is toegewerkt naar borging van dit contactmoment middels het lokaal aanbod per gemeente. Het 'labelen' van de kinderen van statushouders maakt het mogelijk hen voor langere tijd te volgen op diverse indicaties.

Gezondheidsbescherming

De GGD is uitvoerder van gezondheidsbeschermende taken zoals infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, medische milieukunde, SOA, technische hygiënezorg en reizigersvaccinatie & -advies. Deze uitvoerende taken leveren mede input voor de pijler monitoring/signalering/advies; het in staat zijn gemeenten te informeren en adviseren over de gezondheid van haar inwoners. Deze uitvoeringstaken vormen ook een basis voor de pijler publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis en het 24/7 garanderen van opgeschaalde GGD-zorg.

Infectieziekten

Infectieziektebestrijding in de openbare gezondheidszorg richt zich op infectieziekten zoals o.a. griep, voedselinfecties, kinkhoest, legionella, hepatitis A, B en C. GGD Gelderland-Midden is 24 uur per dag voorbereid zijn op uitbraken van infectieziekten en direct inzetbaar voor bestrijding en behandeling. De activiteiten zijn op hoofdlijnen als volgt te classificeren en kwantificeren:

	2013	2014	2015	2016	2017
Meldingsplichtige meldingen				673	498
<i>Groep A, B1, B2, C</i>	493	589	583	550	362
<i>Art 26 meldingen</i>				123	136
Algemene meldingen	433	359	361	401	370
Telefonische vragen	841	495	496	613	682

Het registratie systeem HP Zone is in 2015 in gebruik genomen. De cijfers van 2013-2015 zijn daarom niet goed vergelijkbaar met 2016-2017. Opvallend is de daling van het aantal meldingsplichtige

infecties (550 naar 362). Dit verschil kan vrijwel volledig verklaard worden door een daling in het aantal kinkhoest meldingen.

Antibioticaresistentie (ABR)

De laatste decennia is er een toename van resistentie van bacteriën, terwijl er bijna geen nieuwe antibiotica meer worden ontwikkeld. Daarmee is antibioticaresistentie een bedreiging voor de volksgezondheid geworden. Vanuit het ministerie van VWS is er een landelijke structuur ingericht voor de aanpak van ABR: 10 regionale zorgnetwerken. Het zorgnetwerk in de regio Oost (GAIN) is officieel opgestart en heeft in maart 2017 een eerste drukbezochte ketennetwerk bijeenkomst georganiseerd. GGD Gelderland-Midden is vertegenwoordigd in het Regionaal Coördinatie Team (RCT) en in twee werkgroepen. Daarnaast zijn we gestart met een risico-inventarisatie bij verpleeg- en verzorgingshuizen.

Een RIVM regioproject 'Antibiotica resistentie in de thuiszorg' is in 2017 uitgevoerd, in samenwerking met GGD Gelderland-Zuid en de academische werkplaats AMPHI. De resultaten worden begin 2018 bekend gemaakt.

Infectiepreventie

Infectiepreventie blijft een belangrijk thema binnen de infectieziektebestrijding, waarbij er met name aandacht is voor de kwetsbare groepen. Zo heeft de inspectie beoordeeld dat de infectiepreventie in verpleeg- en verzorgingshuizen onder de maat is. Het verhogen van de kwaliteit van infectiepreventie in onder andere de ouderenzorg vraagt om extra aandacht. Vanaf februari 2017 is er een Deskundige Infectiepreventie (DI) bij de GGD in dienst en is een start gemaakt het verstevigen van de relatie met verpleeghuizen.

Zoönosen

GGD Gelderland-Midden is een regio met veel dieren en intensieve veehouderij. Dit brengt een risico op zoönosen (een infectieziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen) met zich mee. Ook hiervoor blijft aandacht nodig. In de regio Oost is eerder een start gemaakt met de oprichting van een 'one-health' kennisnetwerk (OZON), wat toenemend aandacht krijgt.

Reizigersvaccinatie

Het afgelopen jaar zagen we onder reizigers de trend dat zij meer contact willen maken met de lokale bevolking en dat ze meer gaan rondreizen in risicovolle landen. De GGD heeft hierin een belangrijke taak: het geven van een reisadvies op maat. In 2017 zijn er 11.767 mondelinge adviezen gegeven aan onze klanten. De adviezen rondom het veranderende malariaprotocol en het zikavirus waren de koplopers. Met betrekking tot rabiës zijn in totaal 1962 rabiës adviezen gegeven en 40 rabiës vaccinaties gezet. Vanwege deze behoefte is oktober 2017 het rabiës spreekuur herstart.

	2015	2016 (april-dec)	2017
Aantal vaccinaties	8017	8268	12352
Aantal consulten	Niet bekend	5452	8546
Aantal verkochte artikelen (DEET, Klamboe, first-aid kit, tekenlepel en ORS)	427	524	1102
Vaccinatie dagen voor mediterrane reizigers (voorjaar)/ Hady spreekuur (najaar)	104	86	108

Vanwege de economische groei gaan meer mensen reizen. We zien dan ook een forse stijging van de consulten. Om te kunnen voldoen aan deze vraag, is de spreekuurtijd ingekort. Zodoende kunnen we zonder formatie-uitbreiding meer reizigers adviseren. Mei 2017 is gestart met een telefonisch spreekuur gedurende 1 uur per dag. Omdat er veel gebruik van wordt gemaakt, zal het in 2018

worden uitgebreid. In de voorlichting hebben we ons o.a. op jongeren gericht. Zo hebben we voorlichting gegeven aan studenten van het voortgezet onderwijs en zijn we in het voorjaar 2017 een voorlichtingscampagne gestart voor jongeren van 18-23 jaar. M.b.v. een goodiebag vragen we zowel aandacht voor veilig reizen als seksuele gezondheid. In 2017 (tot zomer 2018) is er een klantentevredenheidsonderzoek gestart om de tevredenheid te meten van ons nieuwe online boekingssysteem en de landelijke website www.ggdreisvaccinaties.nl

Seksuele gezondheid

Seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) zijn infectieziekten die gewoonlijk worden overgedragen door seksueel contact. GGD Gelderland- Midden voert diverse taken uit, voor de uitvoering hiervan zijn risicogroepen in kaart gebracht. Bevordering van seksuele gezondheid is met name op deze groepen gericht.

	2014	2015	2016	2017
SOA consulten	2891	2865	3164	2966
Sense Consulten (jongeren)	248	299	256	243
Hepatitis B vaccinaties	553	562	598	577

Het aantal SOA consulten blijft redelijk constant. Dat is nodig omdat er sprake is van een plafond in de financiering van de Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg die de GGD biedt. Het aantal aanvragen voor testen neemt onverminderd toe. Regelmatig verwijzen we mensen door naar andere testlocaties. Dit is een landelijk verschijnsel.

Met 19,2% blijft het vindpercentage positieve SOA hoog. Dit betekent niet dat het probleem groter wordt, maar dat er in verhouding tot de consulten meer soa wordt gevonden. Een hoog vindpercentage geldt niet alleen voor GGD Gelderland-Midden, maar geldt voor alle GGD-en in de regio Oost. De triage wordt steeds strenger: alleen de mensen die echt risico hebben gelopen mogen op het spreekuur komen. Deze strengere triagering is mogelijk de verklaring van het hoge vindpercentage.

TBC

In 2017 is tuberculose (tbc) wereldwijd helaas weer de belangrijkste infectieziekte waaraan mensen overlijden. Wereldwijd sterven 3000 mensen per dag aan tuberculose. In Nederland is de verspreiding van tuberculose onder controle dankzij een goedwerkend systeem van tbc-opsporing en –behandeling. 2017 laat een dalende trend zien wat betreft de bestrijding van actieve tuberculose. Zowel het aantal meldingen uit de ziekenhuizen als de meldingen die worden gevonden door onze GGD, zijn lager dan voorgaande jaren. Daardoor is het aantal contactonderzoeken ook lager. Dit kan toe te schrijven zijn aan de verminderde instroom van asielzoekers in 2016 en 2017. Het jaarlijks grote aantal X-thoraxen is toe te schrijven aan de hoeveelheid screenings onder immigranten zoals o.a. studenten van de HAN en Wageningen Universiteit.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Behandelingen actieve tuberculose	39	37	30	35	36	25
Consulten arts	261	254	217	219	269	198
Consulten en huisbezoeken verpleegkundigen	542	868	1002	808	1290	1051
X-thorax	2231	2748	2249	2282	2725	2424

Doordat in Nederland sprake is van een dalende incidentie neemt de expertise bij professionals af. Daarnaast neemt de complexiteit van de behandeling van tuberculosepatiënten toe door o.a. antibioticaresistentie/co-morbiditeit. Om de problemen het hoofd te bieden, de kwaliteit te

behouden en doelmatig en kosteneffectief te werken is opschaling nodig. De vorming en inrichting van vier regionale expertise centra (REC) in Nederland per 1-1-2015 draagt hieraan bij. In 2018 zullen per REC pilots uitgevoerd worden, waarvan de resultaten worden meegenomen in de beeldvorming over de tbc-bestrijding van de toekomst.

Milieu en gezondheid

Met de komst van de omgevingswet zijn gemeenten zich aan het voorbereiden op een integrale benadering van het omgevingsbeleid (inclusief gezondheid en veiligheid) met brede en vroegtijdige participatie. Omdat de rol van de GGD en de Veiligheidsregio wijzigt anticiperen wij hierop in onze samenwerking met gemeenten. We hebben dit o.a. vormgegeven in een project samen met de gemeente Ede in het kader van 'Aan de slag met de omgevingswet'. In het licht van positieve gezondheid werken we aan regie en veerkracht van mensen door verbinding te leggen met het sociale domein. In de regiovisie Publieke Gezondheidszorg Gelderland-Midden is aangegeven dat milieufactoren voor 5% bijdragen aan de ziektelast. Evenveel als overgewicht. De inrichting van de omgeving kan een positief effect hebben op gezondheid. Niet alleen doordat de inrichting op zichzelf bijdraagt, maar ook doordat de inrichting mensen kan uitnodigen tot gezond gedrag zoals lopen en fietsen.

In onderstaande worden enkele andere actuele thema's waarop we gemeenten, professionals en inwoners geadviseerd hebben, kort belicht.

Houtrook

Steeds meer gemeenten in onze regio zien de gezondheidsnadelen van het stoken van houtkachels en open haarden en willen via voorlichting werken aan bewustwording. Landelijk zijn we actief aangesloten op het Platform Houtrook en Gezondheid die oplossingen heeft geïnventariseerd en deze samenbrengt in een aanbeveling aan de staatssecretaris.

Veehouderij

Wonen in de buurt van een veehouderij kent gezondheidsrisico's. Het probleem is de uitstoot en verspreiding van (een combinatie van) fijnstof, endotoxinen en ziekteverwekkende en antibioticaresistente micro-organismen. De GGD ondersteunt gemeenten bij het verkennen van de mogelijkheden om (extra) maatregelen te treffen. Voor de Regiegroep Manifestpartners Gezonde leefomgeving veehouderij in de regio FoodValley brengen we de bronbijdrage van diverse bronnen in kaart om te bezien wat het (gezondheids)effect is van de fijnstof reductie op het totaal.

Lucht op de kaart

Eind september hebben de Gelderse GGD-en in opdracht van de Provincie een update uitgebracht van het rapport Lucht op de Kaart, nu met de data van 2015. De luchtkwaliteit in Gelderland is verbeterd en daarmee zijn de gezondheidseffecten gerelateerd aan luchtverontreiniging ook afgenomen. Toch leven Gelderlanders gemiddeld nog ruim een jaar korter en in minder goede gezondheid door luchtvervuiling. Maatregelen om de luchtkwaliteit en daarmee de gezondheid van de inwoners van Gelderland te verbeteren zijn nog steeds van belang. GGD Gelderland-Midden en de Provincie hebben de Gelderse gemeenten zowel ambtelijk als bestuurlijk geïnformeerd.

1.3.5. Regionale ambulancevoorziening (RAV)

Tijdelijke wet ambulancezorg

Op 30 mei 2017 heeft de Tweede Kamer besloten de Tijdelijke wet ambulancezorg (Twaz) te verlengen met drie jaar tot en met 2020. Daarmee houdt het kabinet de bestaande verantwoordelijkheden nog even in stand. Dit zorgt voor rust in de ambulancesector en geeft de mogelijkheid om op basis van de uitkomsten van de lopende discussies te bepalen wat het beste is

voor de toekomst van de ambulancezorg in Nederland. Het ministerie van VWS houdt koers richting aanbesteding, overige partijen zien meer in langdurige verlenging TWAZ.

Belangrijkste aandacht vanuit de RAV gaat uit naar het sectoraal voorbereiden op nieuwe wetgeving en de gevolgen daarvan voor de vergunningen van de huidige RAV's. Om de performance van de ambulancezorg te verbeteren en daarmee ook beter voorbereid te zijn op een eventuele aanbesteding wordt gewerkt aan de snelheid en kwaliteit van zorg in de acute keten. VGGM doet dit in verbinding met ketenpartners in de acute zorg (SEH-en, HAP-en en crisisdiensten GGZ).

LMO

In oktober 2013 is het Transitieakkoord 'Meldkamer van de Toekomst' gesloten, waarin partijen de gezamenlijke meldkamerambities hebben onderschreven. Er komt een LMO met 10 locaties, congruent met de politieregio's. De meldkamer Oost Nederland wordt in Apeldoorn gerealiseerd. Binnen Oost 5 is gewerkt aan het voorbereiden van de inrichting van deze meldkamer. Vanuit de betrokken disciplines is input gegeven aan benodigde faciliteiten. Zo heeft Ambulancezorg G-M, samen met de andere ambulancediensten, scenario's ontwikkeld voor het aantal benodigde meldtafels op basis van voor ambulancezorg relevante uitgangspunten. De vraag is nu of de backoffice ook in Apeldoorn georganiseerd moet worden, of dat er een regionaal zorgcoördinatiecentrum wordt opgericht. Ambulancezorg G-M is op alle niveaus actief betrokken en levert haar bijdrage aan de voorbereidingen. Hierbij wordt ook nadrukkelijk het belang van ambulancezorg binnen de keten van acute zorg op het niveau van G-M in de gaten gehouden.

Prestatie en productie

In 2017 heeft de Ambulancezorg Gelderland-Midden in totaal 39.598 ritten verreden en dit vormt een stijging van 1.6% ten opzichte van het aantal verreden ritten in 2016. In 2017 was bij 94.5% van het aantal A1-ritten binnen 15 minuten een ambulance aanwezig bij de patiënt. Dit is een afname van 0.3% ten opzichte van de prestatie van A1-ritten in 2016. Bij de Ambulancezorg G-M ging de prestatie voor A2-ritten, waarbij een ambulance binnen 30 minuten bij de patiënt ter plaatse moet zijn, van 96.1% in 2016 naar 94.8% in 2017.

In 2017 is deelgenomen aan diverse interregionale overleggen om de patiënt nog sneller te kunnen voorzien van een ambulance. Er wordt gewerkt aan een voorstel om de post in Oosterhout te verplaatsen naar Elst (Gld.) nabij de A325. We blijven nauw betrokken in overleg met de projectontwikkelaar, maar we zijn nog in afwachting van een geschikte locatie. Op de langere termijn zal de A15 vanaf knooppunt Ressen aansluiten op de A12. Vanwege deze infrastructurele verandering zal de locatie van post Zevenaar tegen het licht worden gehouden.

Springplankprojecten

De zorg is volop in beweging, zowel aan de kant van zorgvragers als aan de zijde van zorgaanbieders. Dit alles vergroot de druk op de acute zorg. Zowel ambulancezorg als huisartsenposten (HAP-en) hebben hier in volle omvang mee te maken. Samen willen ze stappen maken om tot hoogwaardige, patiëntgerichte, efficiënte en doelmatige inzet van acute zorg te komen. Dit gebeurt binnen de zogenoemde springplankprojecten. Hierbij worden krachten gebundeld met andere regio's en vindt ondersteuning vanuit landelijke koepels plaats om het proces van verdere samenwerking te versnellen. Het gezamenlijke thema binnen deze projecten is "coördinatie". De RAV Gelderland-Midden werkt aan het optimaliseren van zorginzet op basis van inhoudelijk onderzoek. In de periode juni-juli en augustus 2017 is data verzameld van huisartsverwijzingen naar de ambulancedienst met de reden van verwijzing, diagnose ambulancedienst en ingesteld beleid van de ambulanceverpleegkundige.

De genoemde data bestaat inmiddels uit twee sets; een met gegevens vanuit de HAP. De tweede set is de data vanuit VGGM. Binnen VGGM zijn in drie maanden tijd 520 verwijzingen vanuit de HAP ontvangen. Na selectie o.b.v. de inclusiecriteria zijn er vanuit VGGM 53 ritten geïncludeerd die nader

geanalyseerd gaan worden aan de hand van de onderzoeksvragen. Binnen de HAP wordt nog gewerkt aan de data-analyse, mogelijk dat dit eind februari gereed is. Belangrijk voor nu is dat deze twee sets (vanuit HAP en VGGM) aan elkaar gekoppeld gaan worden. Op die manier kan antwoord gegeven worden op de onderzoeksvragen die gaan over ICPC code en beleid van de HAP na terug verwijzing door VGGM. Om deze data te anonimiseren gaan we (mogelijk) gebruik maken van een onafhankelijke derde partij, namelijk IQ Healthcare. Gesprekken met hen lopen momenteel.

1.3.6. Inspecties van het rijk

Staat van de rampenbestrijding

Op 15 maart 2017 heeft het AB een besluit genomen over de implementatie van verbetertrajecten naar aanleiding van de aanbevelingen die door de inspectie december 2016 zijn gedaan in de derde Staat van de rampenbestrijding.

Jeugdgezondheidszorg

In 2016 en 2017 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) in 5 rondes alle JGZ instellingen in Nederland bezocht. De instellingen zijn bevraagd over 5 centrale thema's: Bereik, Zicht op kwaliteit van zorg, Samenwerking in sociaal domein, Kindermishandeling en Het verbeterplan n.a.v. vorig toezicht. Daarnaast stond er in ieder onderzoek een extra 'lichamelijk' thema én een extra psychosociaal thema op de agenda. Alle bezochte instellingen hebben naar aanleiding van dit bezoek een eigen rapportage ontvangen. In december 2017 is de eindrapportage van de inspectie gepubliceerd. De inspectie concludeert dat JGZ organisaties over het algemeen verantwoorde zorg leveren en steeds meer inzicht hebben in de kwaliteit van de geleverde zorg. Op onderdelen is verbetering wenselijk, maar het merendeel van de gestelde normen is als voldoende beoordeeld. De inspectie noemt in haar rapport vier belangrijke onderwerpen die aandacht van de JGZ vragen. Van de 41 bezochte organisaties in Nederland waren er tien instellingen, waaronder drie GGD' en, waar de IGJ geen tekortkomingen heeft vastgesteld. VGGM was één van deze drie GGD' en.

Ambulancezorg

Op 22 juni heeft de Inspectie SZW een bezoek gebracht aan de ambulanceposten in Arnhem en Zevenaar en de meldkamer. De arbeidsomstandigheden zijn op een viertal punten geïnspecteerd. Door VGGM is schriftelijk is gereageerd op wijze van implementatie van verbetervoorstellen.

Repressieve brandweezorg

De inspectie Justitie en Veiligheid heeft in 2017 onderzoek gedaan naar de inrichting van de repressieve brandweezorg. De resultaten van het onderzoek zullen zijn: een landelijk beeld, 25 regiobeelden en de landelijke uitkomsten van een personeel enquête. Het onderzoek richtte zich op 3 onderwerpen (opkomsttijden, samenstelling basisbrandweereenheden en beschikbaarheid brandweerpersoneel) op basis van in totaal 19 toetspunten. Het concept-beeld dat de inspectie schetst van brandweer Gelderland-Midden is overwegend positief. Het eindrapport is nog niet openbaar beschikbaar. In het voorjaar van 2018 zal in het Algemeen Bestuur een voorstel worden gedaan over de opvolging van de aanbevelingen uit het regionrapport.

1.4 Analyse financiële positie en resultaat 2017

Voor een analyse van de financiële positie van de organisatie richten wij ons op drie zaken; de solvabiliteit, de liquiditeit en de bedrijfseconomische kwaliteit van het resultaat.

Solvabiliteit

Het eigen vermogen van VGGM is beperkt. Het streven is het eigen vermogen te consolideren op het in 2013 vastgestelde niveau van € 1.453.000. De solvabiliteit is in cijfermatig opzicht dan ook laag.

Om drie redenen is voor een beperkt eigen vermogen gekozen:

-VGGM valt bij financiële problemen terug op de deelnemende gemeenten. Om te voorkomen dat dat bij de eerste de beste tegenvaller moet gebeuren, is in een relatief klein weerstandsvermogen voorzien.

-Als er sprake is van een grote ramp of crisis (bijvoorbeeld een overstroming of een grote uitbraak van een infectieziekte) wordt een beroep gedaan op faciliteiten op landelijk niveau.

-Geld ‘oppotten’ bij de gemeenschappelijke regeling wordt ongewenst geacht. Dat is ‘dood geld’ in de ogen van veel van de VGGM-bestuurders.

Bij het bepalen van de weerstandscapaciteit houden wij naast het eigen vermogen ook rekening met een latente ruimte in de budgetten van maximaal 1% van het begrotingstotaal.

Liquiditeit

Ten aanzien van de liquiditeitspositie kan korthedshalve worden verwezen naar de treasury-paragraaf 1.7 en het opgenomen kasstroomoverzicht.

De liquiditeitspositie van VGGM is in 2017 stabiel gebleven. De langlopende schuld aan de bank daalt en in 2017 is geen kortlopende geld van de bank aangetrokken.

Bedrijfseconomische kwaliteit van het resultaat

2017 sluit met een positief saldo van € 2.875.983 mln. positief. Dit is 3 % van het begrotingstotaal. Dit saldo heeft voor een belangrijk deel een incidenteel karakter.

Realisatie 2017	X 1.000	Toelichting
Concern rentevoordeel totaal	680	voordeel valt weg in 2018
ICT + facilitaire projecten (inhuur)	-423	incidenteel
ICT projecten (uitvoeringskosten)	-370	incidenteel
Facilitaire dienstverlening stichting Veilig Thuis	72	verwerkt in structureel kader 2018
Gepande ingroei investeringsprogramma brandweer	560	tekort vanaf 2023
Temporiseren investeringen brandweer	590	tekort vanaf 2023
Opleiden & Oefenen brandweer	-725	schommelt jaarlijks
ICT verbindingskosten kazernes + toegangsbeveiliging	-298	inhaalslag
Tijdelijk vergroten beleidscapaciteit brandweer	-144	incidenteel
Inzet gereserveerde BDUR-middelen	427	
Verkoop materieel	439	afschrijven naar 90%
Extra afschrijving logistiek brandweer	-303	incidenteel
Vergoeding vrijwilligers	176	schommelt
Kazerne kleding	-153	incidenteel
Lagere kosten oefenen GHOR	112	incidenteel
Aandeel politie in kosten meldkamer	92	tot 2020

TOOM applicatie	-81	externe verplichtingen
Logistiek brandweer	77	besparing reeds ingeboekt
Kosten doorontwikkeling brandweer	-75	project afgerond
JGZ indirecte kosten structurele besparing JGZ (0-4)	315	besparing reeds ingeboekt
Huisvestingskosten (JGZ 0-4)	164	verwerkt in bekostigingssystematiek
JGZ ICT kosten temporiseren innovatie (JGZ 0-4)	317	uitgestelde investeringen
JGZ maatwerkopbrengsten (lokaal aanbod aan gemeenten)	200	toerekening van kosten aan maatwerk
JGZ opbrengsten (aanvullende opbrengsten)	590	Incidentele specifieke geldstroom statushouders in 2016 en 2017
Opbrengsten maatschappelijke zorg	244	ontwikkelingen in de markt
Incidentele kosten GGD afrekeningen subsidies	337	incidenteel
Inzet reservering logopedie voor aanvullende inzet JGZ	270	incidenteel
Laboratoriumkosten	-61	als gevolg van extra klanten polikliniek
Inhuur vervanging management GGD	-59	incidenteel
Loonkostenstijging en netto saldo extra personele capaciteit		structureel
in relatie tot specifieke vergoedingen	-94	
exploitatieresultaat	2.876	

1.5 Investeringsoverzicht 2017

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen weer (in €).

Omschrijving	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Cumm.afschr. en incid.lst.	Boekwaarde
	01-01-2017	(+/-)	(-/-)	(-/-)	31-12-2017
Grond	1.450.737	-	-	-	1.450.737
Gebouwen	8.322.145	474.570	413.869	1.272.572	7.110.274
Vervoermiddelen	13.800.569	5.568.860	2.299.282	303.107	16.767.040
Machines/Apparaten en Installaties	8.301.790	3.137.760	2.451.865	178.986	8.808.699
	31.875.241	9.181.190	5.165.016	1.754.665	34.136.750

Grond

Betreft de grond van de brandweerkazernes Dieren, Pannerden, Bemmelen en Valburg en de grond van de hoofdstandplaats ambulancezorg IJsselloord Arnhem.

Gebouwen

In 2017 is het hoofdgebouw in samenspraak met de verhuurder aan de Eusebiusbuitensingel 43 verbouwd (448k). De kazerne in Doorwerth is halverwege het jaar conform de afspraak bij de start van de Regionalisering tegen boekwaarde terug verkocht aan de gemeente Renkum.

Vervoermiddelen

In 2017 zijn onder andere vier hoogwerkers (2.773k), drie haakarmvoertuigen (544k), tien ambulances (1.261) wegens vervangen. Daarnaast zijn er vijf sprinterbussen als nieuwe investering aangekocht (472k).

Machines / Apparaten en Installaties

In 2017 zijn de grote vervangingen die van de brancards (261k), een groot deel van het meubilair (450k), blusslangen (231k), bepakkingen (324k), bluskleding (122k), ICT-middelen (557k), presentatiemiddelen (95k), mobilifoons (82k). Overige diverse vervangingen kennen een investeringsbedrag van kleiner dan 75k per project.

Afwijkingen in het investeringsprogramma

In relatie tot de doorontwikkeling repressieve organisatie en de samenvoeging van regionaal brandweermaterieel is het investeringsprogramma van de brandweer geactualiseerd. Deze actualisatie is echter nog niet volledig in het investeringsplan verwerkt.

- Niet geplande investeringen

Er waren geen niet geplande investeringen.

- Vervallen investeringen

Er zijn geen voorziene investeringen vervallen.

- Uitgestelde investeringen

In het meerjareninvesteringsprogramma wordt op basis van vastgestelde afschrijvingstermijnen de vervanging van bedrijfsmiddelen opgenomen. In praktijk blijkt dat enerzijds door gebrek aan voldoende capaciteit (veelal bij de vervanging van brandweermaterieel met specifieke eisen) anderzijds door de goede staat van de bedrijfsmiddelen gekozen wordt voor uitstel van de investering. Uitgestelde investeringen zijn onder andere het C2000 en andere ICT-vervangingen.

- Extra afschrijvingen

Vooruitlopend op de invoering van de nieuwe werkplekomgeving ICT en uniformering van het hoogwerkerspark, zijn er bestaande activa versneld afgeschreven.

1.6 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Weerstandsvermogen

Aan de hand van de zogenaamde “kans x effect” methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. Bij deze benadering wordt er een indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico's te relateren aan de weerstands-capaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen en de eventueel aanwezige stille reserves).

Het eigen vermogen van VGGM is beperkt. Het streven is de algemene reserve op het in 2013 vastgestelde niveau van € 1.453.000 te consolideren.

Kengetallen	Verslag t-1 2016	Begroting t 2017	Verslag t 2017
Netto schuldquote	29,27		25,97
Solvabiliteitsratio	9,00		9,95
Structurele Exploitatieruimte	5,73		2,63
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Toelichting op de kengetallen:

- Netto schuldquote is relatief laag omdat VGGM geen onroerend goed aan wil houden en dus ook geen vreemd vermogen daarvoor heeft aangetrokken. De vaste schuld voor de overname van brandweermaterieel in 2014 is in 2017 afgenomen omdat de schuld aan de bank wordt afgelost en daarnaast is de omvang van de overlopende passiva in 2017 in vergelijking met 2016 afgenomen.
- De solvabiliteitsratio is relatief laag. Het is een bewuste keuze binnen de gemeenschappelijke regeling een beperkt eigen vermogen aan te houden.
- De structurele exploitatieruimte is afgenomen omdat structurele besparingen in het budgettair kader voor 2017 zijn verwerkt.

Risico's

Bezuinigingen door het rijk

Het kabinet trekt extra geld uit voor veiligheid. Een belangrijk gedeelte daarvan gaat naar de politie. In het financieel perspectief van de veiligheidsregio's en daarmee brandweerkorpsen is voor 2018 niet veranderd.

De minister van VWS heeft in 2017 extra beschikbaar gesteld voor de spreiding en beschikbaarheid van ambulances.

Voor de periode na 2018 wachten wij de plannen van een nieuw kabinet af.

Bezuinigingen door gemeenten

De meeste van aan de VGGM deelnemende gemeenten zijn in de collegeperiode 2014-2018 genoodzaakt geweest om te buigen. VGGM heeft daaraan een bijdrage geleverd door na de regionalisering van de brandweer besparingen te realiseren. Voor de periode na 2018 wachten wij de plannen voor de collegeperiode 2018-2022 af.

Bij daling van de specifieke omzet uit maatwerk voor een individuele gemeente is afgesproken dat de spelregels van de gemeenschappelijke regeling voor afbouw in vier jaar gelden. Het risico van hoge frictiekosten neemt daarmee af omdat de directie van VGGM middels herschikking van capaciteit het probleem van boventalligheid van personeel weg kan nemen.

Toekomst ambulancedienst ongewis

In 2017 zijn door het Zorginstituut kwalitatieve kader geschetst voor de toekomst van de ambulancezorg in een Kwaliteitskader Spoedzorg. Het kader biedt een basis voor de feitelijke organisatie van de regionale spoedzorgketen door aan te reiken welke afspraken regionaal gemaakt moeten worden.

Nog niet duidelijk is welke rol zorgverzekeraars in de acute zorgketen krijgen toegewezen om de samenhang en de samenwerking tussen ketenpartners in de acute zorgketen te optimaliseren. Vanzelfsprekend is dit nauw gelieerd aan het vraagstuk van de mate van invloed van verzekeraars op de keuze van de partijen die in de regio's ambulancezorg mogen aanbieden.

VGGM mag de ambulancezorg verzorgen tot 1 januari 2020. De minister van VWS heeft zich nog niet uitgesproken over de inrichting van het aanbestedingsproces voor een nieuwe concessieperiode.

Mocht VGGM onverhoopt de vergunning verliezen dan ontstaan achterlatingskosten in het VGGM-concern.

Beroepsveiligheid brandweer

De komende jaren vindt diepgaand onderzoek plaats naar de relatie tussen brandbestrijding en de kans op kanker. De brandweerkorpsen in Nederland nemen vooruitlopend daarop preventieve maatregelen ter voorkoming van de ontwikkeling van kanker ten gevolge van brandbestrijding. De medewerkers van de korpsen zijn daar zelf zeer nadrukkelijk bij betrokken geweest. Een concrete maatregel is bijvoorbeeld het veel vaker wassen van brandweerkleding.

Risico's in termen van bijvoorbeeld een afnemende animo voor vrijwilligheid of claims in het kader van beroepsziekten zijn niet te kwantificeren.

Groot onderhoud brandweerkazernes

In 2012 is in de regionalisering van de brandweer de bestuurlijke keuze gemaakt de kazernes niet over te dragen aan de veiligheidsregio en in eigendom te laten van de gemeenten. Drie argumenten speelden daarbij een rol:

- Voor gemeenten vertegenwoordigen de kazernes een maatschappelijk en/of economische belang;
- VGGM wil zich te beperken tot het uitvoeren van de kerntaken en daar valt het beheer van onroerend goed niet onder. Liever maakt VGGM gebruik van de vastgoedkennis die bij gemeenten aanwezig is;

- De ontvlechting van de kazernes is niet eenvoudig omdat er op veel plaatsen sprake is van complicerende factoren zoals gedeeld gebruik met andere gemeentelijke diensten en/of nog af te wikkelen investeringen in nieuw- en verbouw.

In de lijn van bovenstaande keuze is het budget voor de kapitaallasten en het groot onderhoud bij de gemeente achtergebleven. In het budget voor de brandweer zijn de gebruikerslasten opgenomen (denk aan schoonmaakkosten, energie, klein onderhoud, etc.).

In 2016 is vastgesteld dat alle gemeenten het meerjarig onderhoudsplan voor de kazernes hebben vertaald naar het gemeentelijk budgettair kader. VGGM heeft in de jaarrekening 2016 een onderhoudsfonds gevormd voor het onderhoud dat door de gebruiker moet worden uitgevoerd.

Rechtspositie vrijwilligers brandweer

Per 1/1/2020 wordt de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (Wnra) ingevoerd.

De ambtenarenstatus zal voor de meeste ambtenaren vervallen. Als de wet 1 op 1 van kracht wordt voor de vrijwilligers van de brandweer dan heeft dat grote financiële consequenties. Denk hierbij aan het opbouwen van pensioenrecht, doorbetaling bij ziekte, contract van minimaal 4 uur/week, ontslagrecht, WW verplichting bij ontslag, enz. Globaal wordt geschat dat de kosten voor de verloning vrijwilligers dan ongeveer 30-40% gaat stijgen.

In de brandweerkamer wordt samen met de Ministers de mogelijkheid verkend de vrijwilligers uit de Wnra te houden.

Uitplaatsen meldkamer

Er komt één zelfstandige landelijke meldkamerorganisatie met maximaal 10 locaties: voor Oost Nederland in Apeldoorn. De eerste contouren van de feitelijk invulling van de meldkamer in Oost Nederland tekenen zich af. De financiële risico's voor VGGM zijn niet volledig in te schatten.

Projecten Medische Milieukunde

VGGM participeert in de Europese projecten en de projecten in de Academische Werkplaats. Voor deze projecten vindt afrekening aan het einde van de looptijd plaats. Dat betekent dat tussentijds geen financieel resultaat in de exploitatie zichtbaar wordt. Tussentijds wordt binnen VGGM vastgesteld of kosten die zijn gemaakt ook subsidiabel zijn. Dat is een toets op de rechtmatigheid. Bij afronding van een project kan het wel zo zijn dat VGGM hogere kosten heeft moeten maken door in het bijzonder meer capaciteit voor een project in te zetten. Dat is een vraagstuk van doelmatigheid.

Veilig Thuis

In 2017 is de stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden opgericht. Deze stichting wordt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM gebracht. Er zal geen sprake zijn van financiële verwevenheid tussen de stichting en de gemeenschappelijke regeling. De financieringsstromen en vermogensbestanddelen blijven in de toekomst strikt gescheiden. Dit beperkt de risico's voor de gemeenschappelijke regeling.

Nacalculatie ambulancezorg

De formele afwikkeling van de nacalculaties van de ambulancezorg over 2017 heeft nog niet plaatsgevonden.

1.7 Treasuryparagraaf

Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2010 een aangepast treasury-statuuut vastgesteld. Het treasury-statuuut voldoet nu aan de Wet RUDDO.

Renterisicobeheer

In onderstaand overzicht wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm uit hoofde van Wet fido.

	Bedragen in euro's per kwartaal * € 1.000			
	kw1	kw2	kw3	kw4
Omvang begroting 2017	89.168	89.168	89.168	89.168
(=grondslag)				
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>				
In procenten	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
In bedrag	7.312	7.312	7.312	7.312
Omvang vlottende korte schuld	-20.067	-9.240	-15.402	-24.569
Omvang vlottende middelen	19.574	8.966	15.996	25.133
<i>Toets kasgeldlimiet</i>				
Omvang vlottende korte schuld -/- omvang vlottende middelen	-39.641	-18.206	-31.398	-49.701
Toegestane kasgeldlimiet	7.312	7.312	7.312	7.312
Ruimte ten opzichte van overschrijding	46.952	25.518	38.710	57.013

Ten aanzien van de financiering van de kapitaalbehoefte van VGGM wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van de BNG. Op grond van de kapitaalbehoefte heeft VGGM een lange termijn portefeuille afgesloten. Deze lange termijn invulling kent een gespreide looptijd welke aansluit bij de brandweerkazernes welke zijn overgenomen in het kader van de regionalisering. Deze kazernes worden overigens weer teruggekocht door de gemeenten.

Liquiditeitenbeheer

Onderstaand kasstroomoverzicht geeft inzicht in de in- en uitgaande kasstromen, de financiering en de liquiditeit van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden.

Daar waar een positief bedrag wordt weergegeven spreekt men van een herkomst (positieve kasstroom), daarentegen is er sprake van een besteding (nadelige kasstroom) waar een negatief bedrag wordt weergegeven.

Kasstroomoverzicht Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Bedragen x € 1.000	Realisatie	Realisatie
Kasstroom uit operationele activiteiten	2017	2016
Exploitatiesaldo	2.876	3.278
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen materiële vaste activa	6.920	5.327
Mutatie reserves	-87	1.155
Mutatie voorzieningen	716	59
Mutatie vaste passiva	0	0
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	10.425	9.819
Mutatie in voorraden	16	6
Mutatie in vorderingen	-969	1.637
Mutatie in vlottende activa	-449	-218
Mutatie in vlottende passiva	4.865	2.297
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	3.463	3.722
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	8.713	4.907
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	5	3
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investeringactiviteiten	8.718	4.910
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	0	0
Aflossing uit langlopende schulden	3.432	2.171
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	3.432	2.171
Mutatie liquide middelen	-5.187	-983
Liquide middelen op 01-01	10.305	11.288
Liquide middelen op 31-12	5.118	10.305
Mutatie liquide middelen	-5.187	-983

1.8 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen zijn de gebouwen.

Eind 2013 zijn de kazernes Bommel, Dieren, Harskamp, Doorwerth, Pannerden en Valburg van gemeenten overgenomen door VGGM. Per augustus 2017 is de kazerne Doorwerth weer terug verkocht aan de gemeente Renkum. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt over onderhoud.

Voor het pand Groningensingel 1249 heeft de gemeente Arnhem het juridisch eigendom terwijl het economische eigendom bij VGGM berust.

De kazerne aan de Rietgrachtstraat in Arnhem is begin 2016 officieel in gebruik genomen. Het groot onderhoud hiervan ligt bij de gemeente Arnhem.

Aan diverse panden zijn in 2017 kleine onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Beleid is dat het onderhoud ten behoeve van het rijdend brandweermaterieel in belangrijke mate in eigen beheer wordt uitgevoerd. Daarnaast is het onderhoud van de ambulances uitbesteed middels langdurige contracten. Dit geschiedt conform eigen onderhoudsplanning.

1.9 Verbonden partijen

Conform het BBV dient bij een verbonden partij sprake te zijn van een bestuurlijk én financieel belang.

VGGM kent de Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden als verbonden partij met een begrotingstotaal van € 7.0 mln.

Per 1 april 2017 behoort ook de Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden met een begrotingstotaal van € 2.9 mln. tot de verbonden partijen.

1.10 Melding integriteitschendingen

Op grond van de Ambtenarenwet artikel 125quater, onderdeel d legt de directie van VGGM verantwoording af over het gevoerde integriteitsbeleid en de naleving van de gedragscode.

In 2017 is de verkoop van een brandweervoertuig als ongebruikelijke transactie aangemeld bij het FIU in het kader van de Wwft (Wet ter voorkoming van witwassen en financieren).

2. Jaarrekening

Opgesteld door het Dagelijks Bestuur, d.d. 29 maart 2018

2.1 Financiële resultaten

Het saldo van baten en lasten is € 2.827.956 positief. Het saldo van incidentele baten & lasten en financiële baten & lasten is € - 38.226. Er ontstaat als gevolg daarvan een gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten van € 2.788.956 positief.

De verwerking van het resultaat en de effecten daarvan op de financiële huishouding zijn weergegeven in de navolgende paragrafen. Beslispunten hierbij zijn de definitieve vaststelling van de inwonersbijdrage en het voorstel ten aanzien van de bestemming van het resultaat 2017.

2.2 Voorstel resultaatbestemming / inwonersbijdrage

Definitieve vaststelling inwonersbijdrage 2017

Op 28 juni 2017 heeft het Algemeen Bestuur de gewijzigde Begroting 2017 vastgesteld. De hierin opgenomen inwonersbijdrage is € 12,84 per inwoner, deze is conform het Jaarverslag 2017.

Voorgesteld wordt de bijdrage conform vast te stellen.

Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat met inachtneming van de incidentele baten & lasten en financiële baten & lasten bedraagt € 2.788.956 positief.

Voorgesteld wordt dit resultaat conform onderstaande beslispunten te bestemmen:

Resultaat 2017 voor resultaatbestemming	€	2.788.956
<i>Reeds besloten reservemutaties:</i>		
BIJ: Informatietechnologie	€	50.000
BIJ: Arbeidshygiëne/ innovatie	€	28.442
BIJ: Onderhoud kazernes brandweer-gebruikersdeel	€	8.585
Saldo te bestemmen resultaat	€	2.875.983

Informatietechnologie

De aanschaf van de TOOM-app is voor € 50.000 ten laste van deze reserve gebracht.

Arbeidshygiëne brandweer /innovatie

Het algemeen bestuur heeft bij de bespreking van de halfjaarrapportage 2015 besloten € 300.000 beschikbaar te stellen voor innovatieve initiatieven voor het vergroten van de arbeidshygiëne bij de brandweer. In 2017 wordt € 28.442 onttrokken aan deze reserve zijnde kosten samenhangend met 287598verbetering arbeidshygiëne.

Onderhoud kazernes brandweer-gebruikersdeel

Na inventarisatie en op basis van een door een gespecialiseerd bureau uitgebracht 10-jarig meerjarig onderhoudsplan over de diverse brandweerkazernes wordt € 980.340 bestemd voor gebruikersonderhoud aan de kazernes in de komende 10 jaren. In 2017 is € 14.864 onttrokken, daarnaast is het restant saldo van de huisvestingskosten kazernes, € 6.279 toegevoegd aan deze reserve.

De voorstellen voor de resultaatsbestemming luiden als volgt:

Te bestemmen resultaat 2017	€ 2.875.983
a. Bestemming tgv reserve onderhoud consultatiebureaus-gebruikersdeel	€ 250.000
b. Bestemming tgv reserve nieuwe werkplekomgeving ICT	€ 350.000
c. resultaat veiligheid verdelen naar rato van het ingebracht budget 2017 voor de brandweer per gemeente	€ 371.540
d. resultaat GGD (exclusief 0-4 jr) + Facza verdelen naar rato van de inwoneraantallen	€ 1.285.445
e. resultaat GGD 0-4 jaar verdelen naar rato van inbreng	€ 618.998

Reserve onderhoud consultatiebureaus-gebruikersdeel

Op basis van een door een gespecialiseerd bureau uitgebracht 10-meerjarig onderhoudsplan over de diverse consultatiebureaus wordt voorgesteld € 250.000 te bestemmen voor het gebruikersonderhoud aan de consultatiebureaus in de komende 10 jaren.

Reserve nieuwe werkplekomgeving ICT

VGGM moet de ICT-werkplekken voor medewerkers wijzigen omdat hogere eisen worden gesteld aan het beheer van de werkplekken. Door de groei van de organisatie is het aantal werkplekken toegenomen en dat doet een beroep op de beheersorganisatie. Daarnaast stelt informatiebeveiliging in de huidige tijd nieuwe eisen. In 2018 is er sprake van meerkosten als gevolg van versneld afschrijven van hulpmiddelen en tijdelijk aanvullende capaciteit voor de systeembeheer.

Herbestemming reservering 2016

In de bestemming van het resultaat JGZ 0-4 jaar 2016 is budgettaire ruimte opgebouwd voor het overdragen van de medewerkers JGZ 0-4 jaar uit de stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden naar VGGM en de doorontwikkeling van de JGZ € 884.329.

De overdracht van de medewerkers zal via natuurlijk verloop plaats gaan vinden en dat brengt geen aanvullende kosten met zich mee. De doorontwikkeling van de JGZ blijft wel actueel.

De voorgestelde nieuwe bestemming luidt als volgt:

Herbestemming reservering 2016 uit resultaat JGZ 0-4 jaar	€ 884.329
Herbestemming vindt in drie richtingen plaats, te weten: -aanvullende publieke gezondheidszorg aan statushouders; -extra capaciteitsbeslag jeugdverpleegkundigen omdat nieuw instromend personeel eerst moet worden opgeleid in taakherschik werken; -intensivering veranderopgave JGZ. De omvang van de aanvullende kosten is bij het opstellen van de jaarrekening nog niet eenduidig vast te stellen. De uitwerking van bovenstaande posten wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur in de vergadering van 4 juli 2018. Naar verwachting is het bedrag van € 884.329 niet toereikend voor bovenstaande opdrachten. Dit zal blijken uit de exploitatie 2018.	

2.3 Waarderingsgrondslagen en bepaling resultaat

De jaarrekening is samengesteld op basis van het "Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten" (BBV). In de jaarrekening zijn tevens overzichten opgenomen welke aansluiten bij de ingevoerde systematiek van de toedeling van kosten en opbrengsten in financieringsstromen. Als vergelijkende cijfers zijn de begroting over 2017 en de rekeningcijfers 2017 opgenomen.

Grondslagen voor waardering

Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsonkosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Vaste activa

Algemeen

Binnen de vaste activa worden de rubrieken financiële vaste activa en materiële vaste activa onderkend. Tenzij anders vermeld worden de vaste activa gewaardeerd tegen historische kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen die gebaseerd zijn op de verwachte economische levensduur. Bij de waardering is rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn onderverdeeld in de categorieën: Gebouwen, Verbouwingen, Vervoermiddelen en Duurzame bedrijfsmiddelen. Waardering vindt plaats tegen historische kostprijs. Voor de verschillende categorieën van materiële vaste activa gelden verschillende afschrijvingstermijnen. Deze zijn afhankelijk van de te verwachten economische levensduur of externe voorschriften. De eventuele restwaarden worden conform BBV verwerkt.

De zes kazernes die aan het einde van 2013 van gemeenten door VGGM zijn overgenomen zijn gewaardeerd tegen de overnameprijs en de kapitaallasten zijn afgeleid van de financieringsafpraak met de bank. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt over onderhoud, inmiddels is er één kazerne teruggenomen door de betreffende gemeente.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen waarborgsommen in verband met aangegane verplichtingen en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde onder aftrek van een noodzakelijke geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. De voorziening per ultimo is dynamisch bepaald aan de hand van een percentage van het openstaande saldo ouder dan negentig dagen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en gebaseerd op de algemeen geldende opvattingen ter zake en het bepaalde in het BBV. De aard van de voorzieningen is toegelicht.

Voorziening personeelsaangelegenheden - de voorziening is bepaald door inschatting van de totaal toekomstig te verwachten kosten op gebied van wachtgeld en ww-uitkeringen.

Voorziening boventalligheid brandweer - de voorziening is bepaald door inschatting van de totaal toekomstig te verwachten boventalligheid bij de Brandweer na de regionalisering

Voorziening onderhoud huisvesting - de voorziening is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan en gezien de nieuwbouw van de kazerne in Arnhem Noord vinden geen dotaties meer plaats.

Voorziening Persoonlijk levensfasebudget RAV - deze voorziening volgt uit de cao-RAV ten behoeve van het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van de werknemer gedurende zijn loopbaan.

Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer

De onderhandse leningen zijn opgenomen tegen nominale waarden verminderd met de eventueel gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit kortlopende schulden, vooruit ontvangen bedragen en overlopende passiva met een resterende looptijd van minder dan een jaar en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Boekjaar

Het boekjaar loopt parallel aan het begrotingsjaar en beslaat de periode van 1 januari tot en met 31 december.

Toerekeningbeginsel

Bij het opstellen van de resultatenrekening is het toerekeningbeginsel gehanteerd:

- De baten en lasten, worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
- Op grond van het voorzichtigheidsbeginsel worden verliezen genomen zodra zij voorzienbaar zijn.
- Op grond van het realisatiebeginsel worden (positieve) resultaten pas verantwoord indien deze gerealiseerd zijn.

- Op grond van het matchingbeginsel worden de kosten van een bepaalde activiteit genomen in de periode waarin de opbrengsten van deze activiteit worden verantwoord. Kosten gemaakt voor een opbrengst die pas in een volgende periode wordt gerealiseerd, zijn per balansdatum geactiveerd.

Afschrijving op vaste activa

Op investeringen wordt, in het jaar van gereedmelding afgeschreven. De 1^e afschrijvingstermijn is afhankelijk van het moment van gereedmelding 100%, 75%, 50%, 25% of 0%.

Kostentoerekening

Evenals in de begroting is in de overzichten per geldstroom een kostentoerekening aan de diverse producten toegepast. De grondslagen voor de verdeling van de indirecte kosten zijn gebaseerd op feitelijk gebruik. Op basis van de nacalculatie van de werkelijke indirecte kosten vindt herrekening plaats.

2.4 Balans (voor verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA	Ultimo 2017		Ultimo 2016	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>		34.136.750		31.875.241
Grond	1.450.737		1.450.737	
Gebouwen	7.110.274		8.322.145	
Vervoermiddelen	16.767.040		13.800.569	
Machines/Apparaten en Installaties	8.808.699		8.301.790	
<i>Financiële vaste activa</i>		13.986		9.191
Waarborgsommen	13.986		9.191	
Totaal vaste activa		34.150.736		31.884.432
Vlottende activa				
<i>Vorraden</i>		48.458		32.351
Vorraden reizigersvaccins	48.458		32.351	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		9.445.301		17.247.157
Vorderingen openbaar lichaam	-		-	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	4.769.720		11.259.654	
Rekening-courant Stichting PG	131.175		470.186	
Overige vorderingen	4.544.406		5.517.317	
<i>Liquide middelen</i>		348.368		18.453
Banksaldi	335.576		9.129	
Kassaldi	12.792		9.324	
<i>Overlopende activa</i>		1.282.215		1.731.154
Vooruitbetaalde posten	298.890		880.647	
Overige transitoria	983.324		850.507	
Totaal vlottende activa		11.124.342		19.029.115
TOTAAL		45.275.078		50.913.547

PASSIVA	Ultimo 2017		Ultimo 2016	
	€	€	€	€
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		8.239.483		5.450.527
Algemene reserves	1.453.000		1.453.000	
Bestemde reserves	3.026.171		3.113.198	
Nog te bestemmen resultaat 2016	884.329		884.329	
Nog te bestemmen resultaat 2017	2.875.983		-	
<i>Voorzieningen</i>		2.065.174		1.349.571
Voorzieningen	2.065.174		1.349.571	
<i>Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		12.181.325		15.613.146
Onderhandse leningen	12.181.325		15.613.146	
Overige langlopende transitoria	-		-	
Totaal vaste passiva		22.485.982		22.413.244
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		11.739.910		12.310.625
<i>Banksaldi</i>	43		973.583	
<i>Overige schulden</i>				
Kortlopende schulden overheid	3.916.649		6.081.359	
Kortlopende schulden privaat	2.593.815		-	
Nog te verrekenen Ambulancezorg	5.229.403		5.255.683	
Rekening-courant Stichting PG	-		-	
<i>Overlopende passiva</i>		11.049.186		16.189.677
Overige transitoria	11.049.186		16.189.677	
Totaal vlottende passiva		22.789.096		28.500.302
TOTAAL		45.275.078		50.913.547

2.5 Overzicht van Baten en Lasten in de jaarrekening 2017

Programmarekening VGGM	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Begroting 2017 geactualiseerd	Jaarrekening 2016
Baten				
Opbrengsten gemeenten regionaal	8.662.633	8.615.128	8.662.633	8.480.932
Opbrengsten gemeenten individueel	49.986.873	49.806.060	50.070.737	49.401.475
Opbrengsten van het Rijk	7.221.371	6.997.600	6.929.602	6.295.318
Directe opbrengsten inclusief NZA	27.239.132	22.639.394	22.800.614	25.258.833
Overige opbrengsten	141.708	1.015.074	704.651	81.945
Totaal baten	93.251.717	89.073.256	89.168.237	89.518.503
Lasten				
Salariskosten	60.170.406	58.662.376	59.905.455	56.621.303
Overige personeelskosten	3.886.826	2.660.095	2.763.561	3.481.781
Totaal personeelslasten	64.057.232	61.322.472	62.669.016	60.103.084
Huisvestingskosten	5.321.678	4.981.695	5.228.847	5.144.100
Overige organisatielasten	0	0	0	0
Totaal organisatiekosten	5.321.678	4.981.694	5.228.847	5.144.100
Directe kosten m.b.t. output	8.250.976	8.807.887	7.467.340	7.235.674
Overige indirecte kosten	7.134.872	6.269.240	6.269.193	6.510.104
Afschrijvingen	5.659.777	5.940.081	6.567.931	5.327.447
Totaal materiële lasten	21.045.625	21.017.207	20.304.464	19.073.225
Totaal lasten	90.424.535	87.321.374	88.202.328	84.320.409
Saldo van baten en lasten	2.827.182	1.751.882	965.909	5.198.094
Saldo incidentele baten en lasten	203.718	-888.566	-44.699	-482.831
Saldo financiële baten en lasten	-241.944	-863.315	-921.207	-282.400
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	2.788.956	0	0	4.432.863
Reeds besloten resultaatmutaties				
Res. onderhoud kazernes brandweer-gebruiker	8.585			-980.340
Reserve Arbeidshygiëne / innovatie	28.442			36.614
Reserve Informatietechnologie	50.000			
Reserve Aanvaardbare kosten RAV				-237.964
Doorontwikkeling JGZ / integratie 0-4				26.509
Gerealiseerd resultaat	2.875.983	0	0	3.277.682
Nog te besluiten resultaatmutaties				
Reserve gebruikersonderhoud CB's	-250.000			
Reserve nieuwe werkplekomgeving ICT	-350.000			
JGZ 0-4 jaar Oost				-578.861
JGZ 0-4 jaar West				-305.468
Nog te besluiten: terugstorten naar gemeenten	-2.275.983			-2.393.353
	0	0	0	0

2.6 Toelichting van de activa op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	31-12-2017	31-12-2016
Boekwaarde per 1 januari	31.875.241	32.295.052
Investerings	9.181.190	4.907.635
	41.056.432	37.202.688
AF: Afschrijvingen	5.165.016	5.327.447
AF: Extra afschrijvingen	494.762	
AF: Extra afschrijvingen-terugverkoop kazerne	1.259.904	
Boekwaarde per 31 december	34.136.750	31.875.241

Voor een nadere specificatie van materiële vaste activa wordt verwezen naar het investeringsoverzicht.

Grond

Betreft de grond van de brandweerkazernes Dieren, Pannerden, Bemmelen en Valburg en de grond van de hoofdstandplaats ambulancezorg IJsselloord Arnhem.

Gebouwen

In 2017 heeft er een verbouwing plaatsgevonden aan de Eusebiusbuitensingel 43 (450k).

Vervoermiddelen

In 2016 zijn 21 oefenaanhangsers (101k), vijf ambulances (625), vier piketvoertuigen voor de GHOR (191k) en vier brandweervoertuigen (140k) wegens vervanging aangeschaft.

Vervoermiddelen

In 2017 zijn tien ambulances (1.260k) vervangen. Tevens zijn voor de brandweer vier hoogwerkers (2.775k), drie haakarmvoertuigen (545k), vijf arbeidshygiënebussen (470k) en elf overige brandweervoertuigen (450k) vervangen.

Machines / Apparaten en Installaties

In 2017 is ademluchtapparatuur vervangen (125k), is redgereedschap en andere brandweerinventaris vervangen conform de nieuwe standaard (750k), is een deel van de uitrakkleding en helmen vervangen (215k), is de werkplaatsinrichting van diverse locaties gemoderniseerd en gestandaardiseerd (110k) en zijn er brancards (262k) vervangen. Tevens is het meubilair aan de Eusebiusbuitensingel 43 (430k) en zijn er ICT-middelen (625k) vervangen.

Financiële vaste activa

Waarborgsommen

De financiële vaste activa bestaat uit vijf gestorte waarborgsommen, in totaliteit € 13.986.

Vlottende activa

Voorraden

De totale vaccinvoorraad voor de reizigersspreekuren bedraagt € 48.458 (jaar 2016: € 32.351)

Vorderingen

	31-12-2017	31-12-2016
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	4.769.720	11.259.654
Debiteuren RAV	3.112.286	4.390.752
Debiteuren overig	1.432.120	1.131.565
Nog in tarieven te verrekenen RAV/CPA	0	0
AF: voorziening dubieuze debiteuren	0	5.000
Rekening-courant Stichting PG	131.175	470.185
	9.445.301	17.247.156

Per december 2013 is VGGM verplicht te schatkistbankieren bij het Rijk. Het drempelbedrag bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal zijnde dan € 668.762, hieraan wordt voldaan.

Van de openstaande debiteuren staat per 09-02-2018 € 946.963 nog open. Hiervan is € 197.531 ouder dan 60 dagen.

De voorziening debiteuren ambulancehulpzorg was in 2017 uitgenut door een andere manier van registratie waarbij alle ook niet te declareren ritten worden geregistreerd. Denk bijvoorbeeld aan ritten waarbij het adres van de patiënt onbekend is. Deze niet te innen facturen zijn in 2015 voor het eerst ten laste van de voorziening gebracht. Met de zorgverzekeraars wordt onderhandeld over een voldoende dekkend budget om de voorziening op het juist peil te krijgen en te houden. In 2017 is de voorziening met het saldo van de afgeboekte bedragen aangevuld vanuit het RAV-budget.

Liquide middelen

Betreffen de saldi van de bank en kas per balansdatum. De banksaldi zijn direct opeisbaar. De afzonderlijke debet- en creditposities zijn hierbij in de balans gehandhaafd.

Overlopende activa (vooruitbetaalde posten)

	31-12-2017	31-12-2016
Diverse, vooruitbetaalde inkoopfacturen	117.817	880.647
Diverse overige kosten	0	0
Nog te verdelen activa	181.073	0
	298.890	880.647

Overige transitoria

	31-12-2017	31-12-2016
Nog te ontvangen bedragen (zie specificatie)	928.034	815.905
Kruisposten	-527	0
Nog te factureren bedragen (zie specificatie)	47.504	0
Diverse personeelsleden VGGM - Saldo Fietsplan	4.259	29.635
Nog te verrekenen salariscomponenten	4.054	4.967
	983.324	850.507

Conform de BBV-regeling wordt er hieronder een verloopoverzicht opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen:

Specificatie Nog te ontvangen bedragen	01-01	Toevoeging	Ontvangen	31-12
Min. VWS, FLO Overgangsregeling	77.309	118.314	0	195.623
Min. lenM, 25 Kv voorziening	21.000	0	0	21.000
Diverse gemeenten, Maatw erk 2015	1.538	0	1.538	0
Diverse gemeenten, Maatw erk 2016	295.273	0	295.273	0
Maatw erk NtO 2017	0	29.401	0	29.401
Diverse gemeenten, nto FLO	263.260	308.481	263.260	308.481
Belastingdienst, BPM/Motorrijtuigenbelasting	32.415	88.290	32.415	88.290
Veiligheidsregio Tw ente, project Omgevingsveiligheid	65.744	108.000	65.744	108.000
RIVM, vaccinatieprogramma Hep.B	16.366	0	16.366	0
Promeetec, TBC gelden	40.000	43.800	0	83.800
Promeetec, IZ gelden	3.000	4.000	0	7.000
Lab.onderz. via Promeetec	0	162	0	162
Diversen, deelnemersbijdrage forensische studiedagen	0	3.010	0	3.010
ZonMw inz. RAV Vervoer Verw arde Personen	0	23.947	0	23.947
Diversen, nog te ontvangen VGZ	0	59.319	0	59.319
	815.905	786.724	674.596	928.034

2.7 Toelichting van de passiva op de balans

Vaste passiva

Eigen Vermogen

	01-01-2017	Mutaties	31-12-2017
<i>Algemene Bedrijfsreserve</i>	<i>1.453.000</i>	<i>0</i>	<i>1.453.000</i>
Reserve aanvaardbare kosten RAV	645.583	0	645.583
Reserve aanvaardbare kosten CPA	31.278	0	31.278
Reserve onderhoud kazernes-gebruikersdeel	980.340	-8.585	971.755
Reserve Activa	929.816	0	929.816
Diverse bestemde reserves	526.181	-78.442	447.739
<i>Bestemde reserves</i>	<i>3.113.198</i>	<i>-87.027</i>	<i>3.026.171</i>
<i>Nog te bestemmen resultaat 2016</i>	<i>884.329</i>	<i>0</i>	<i>884.329</i>
<i>Nog te bestemmen resultaat 2017</i>	<i>0</i>	<i>2.875.983</i>	<i>2.875.983</i>
Totaal reserves en fondsen	5.450.527	2.788.956	8.239.483

Specificatie reserves

Algemene bedrijfsreserve

De algemene bedrijfsreserve wordt gebruikt om exploitatieverschotten en verliezen te compenseren en de risicoparagraaf af te dekken.

		2017	2016
Stand per 1 januari		1.453.000	1.453.000
Resultaatbestemming		0	0
Stand per 31 december 2017		1.453.000	1.453.000

Reserve Aanvaardbare Kosten RAV/CPA

De financiering van het ambulancevervoer en de CPA geschiedt op basis van aanvaardbare kosten. Overschrijdingen en onderscheidingen in enig jaar dienen te worden afgewikkeld via deze reserve.

	CPA	RAV	Totaal
Stand per 1 januari	31.278	645.583	676.861
Resultaatbestemming	0	0	0
Stand per 31 december 2017	31.278	645.583	676.861

De Reserve Aanvaardbare kosten muteert niet in 2017.

Reserve onderhoud kazernes – gebruikersdeel

Na inventarisatie en op basis van een door een gespecialiseerd bureau uitgebracht 10-jarig meerjarig onderhoudsplan over de diverse brandweerkazernes wordt € 980.340 bestemd voor toekomstig onderhoud door de gebruiker aan de kazernes.

		2017	2016
Stand per 1 januari		980.340	0
Resultaatbestemming		-8.585	980.340
Stand per 31 december 2017		971.755	980.340

In 2017 is € 14.864 onttrokken, daarnaast is het restant saldo van de huisvestingskosten kazernes, € 6.279 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve activa brandweer Ede

Gelijktijdig met de overname van activa in december 2013 van de gemeente Ede is de bestemmingsreserve activa meegekomen.

		2017	2016
Stand per 1 januari		929.816	929.816
Resultaatbestemming		0	0
Stand per 31 december 2017		929.816	929.816

Diverse bestemde reserves

	01-01-2017	Mutaties	31-12-2017
Reserve informatietechnologie rampenbestrijding	89.304	-50.000	39.304
Reserve Doorontwikkeling JGZ/Integratie 0-4 met	173.491	0	173.491
Reserve Arbeidshygiene/Innovatie	263.386	-28.442	234.944
Stand per 31 december 2017	526.181	-78.442	447.739

Reserve informatietechnologie rampenbestrijding

In 2006 is € 89.304 vrijgevallen vanuit de voorziening project colocatie. Het budget is bestemd voor het crisis managementsysteem. Dit systeem kon in de afgelopen jaren met specifieke budgetten worden ontwikkeld. Voor de toekomstige ontwikkelingen wordt de reserve aangesproken. In 2017 is de aanschaf van de TOOM-app is voor € 50.000 ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve Doorontwikkeling JGZ

De jeugdgezondheidszorg staat voor een grote veranderopgave, zowel inhoudelijk als in de bedrijfsvoering. Er moet geïnvesteerd worden om de JGZ effectiever en efficiënter te maken. Op verzoek van portefeuillehouders is budget gereserveerd.

Reserve Arbeidshygiëne Brandweer

Bij de bespreking van de halfjaarrapportage 2015 is door het algemeen bestuur besloten een budget vrij te maken voor innovatie gericht op het vergroten van de arbeidshygiëne omdat er naast reguliere activiteiten (zoals bijvoorbeeld sneller vervangen van brandweerkleding) ook geëxperimenteerd moet kunnen worden in de repressieve handelswijze. In 2016 is € 28.442 onttrokken aan deze reserve zijnde kosten samenhangend met verbetering van de arbeidshygiëne.

Voorzieningen

De organisatie beschikt over de navolgende voorzieningen.

	01-01-2017	Mutaties	31-12-2017
Voorziening personeelsaangelegenheden	688.521	257.835	946.356
Voorziening boventalligheid brandweer	0	0	0
Voorziening PLB - RAV	495.000	468.629	963.629
Voorziening onderhoud gebouwen	99.001	0	99.001
Voorziening Kring Oostelijke Directeuren	67.049	-10.861	56.188
Totaal voorzieningen VGGM	1.349.571	715.603	2.065.174

Voorziening personeelsaangelegenheden

Deze voorziening is gevormd om verwachte personeelsaangelegenheden in de komende jaren te kunnen opvangen. Denk hierbij aan werk-naar-werk trajecten, outplacementafspraken en ww-verplichtingen. Per 2017 is deze voorziening geactualiseerd.

	2017	2016
Stand per 1 januari	688.521	678.553
AF: Onttrekking	154.461	209.067
AF: Vrijval	534.059	0
BIJ: Dotatie	946.355	219.035
Stand per 31 december 2017	946.356	688.521

Voorziening Persoonlijk levensfasebudget - RAV

Deze voorziening volgt uit de CAO-RAV ten behoeve van het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van de werknemer gedurende zijn loopbaan. In 2017 is € 468.629 gedoteerd om op het niveau van de verplichting te brengen.

	31-12-2017	2016
Stand per 1 januari	495.000	290.000
AF: Onttrekking	0	0
BIJ: Dotatie	468.629	205.000
Stand per 31 december 2017	963.629	495.000

Voorziening gebouwen

Deze voorziening is gevormd om het geplande onderhoud van de dienstgebouwen te kunnen uitvoeren.

		31-12-2017	2016
Stand per 1 januari		99.001	99.001
AF: Onttrekking		0	0
BIJ: Dotatie		0	0
Stand per 31 december 2017		99.001	99.001

Voorziening Kring Oostelijke Directeuren/MOA

In 2009 heeft de Kring oostelijke directeuren het beheer van KOD-gelden overgedragen aan VGGM. Conform afspraken zijn de gelden afgewikkeld met de betreffende GGD-en en wordt het restant gebruikt als frictiekosten bij het opheffen van MOA en PGA en benut in de afwikkeling van de implementatiekosten van de PGA. De voorziening is in 2017 gemuteerd met € 10.861.

		31-12-2017	2016
Stand per 1 januari		67.049	67.049
AF: Onttrekking		10.861	0
BIJ: Dotatie		0	0
Stand per 31 december 2017		56.188	67.049

Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen

Per december 2013 zijn diverse leningen aangetrokken bij de BNG met verschillende looptijden ter financiering van de overgenomen activa. In 2016 hebben de regulieren periodieke aflossing plaatsgevonden en is één lening volledig afgelost na terug verkoop van de kazerne Doorwerth door de gemeente Renkum.

		31-12-2017	31-12-2016
Stand per 1 januari		15.613.146	17.784.212
BIJ: Aangegane leningen		0	0
AF: Aflossingen		3.431.821	2.171.066
Stand per 31 december 2017		12.181.325	15.613.146

De bijbehorende rentelast bedraagt € 240.846.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

		31-12-2017	31-12-2016
Liquide middelen		43	973.583
Kortlopende schulden		11.739.867	11.337.042
Totaal kortlopende schulden		11.739.910	12.310.625

Specificatie kortlopende schulden

Per balansdatum zijn de volgende kortlopende schulden opgenomen:

		31-12-2017	31-12-2016
Kortlopende schulden overheid		3.916.649	6.081.359
Kortlopende schulden privaat		2.593.815	0
Nog te verrekenen ambulancezorg		5.229.403	5.255.683
Rekening-courant Stichting PG		0	0
Totaal kortlopende schulden		11.739.867	11.337.042

De kortlopende schulden overheid en privaat betreffen de reguliere crediteuren per balansdatum.

Specificatie Nog te verrekenen ambulancezorg (voorheen nog in tarieven te verrekenen)

Vanaf 2016 kent de ambulancezorg één totaal budget. De tarieven in het gehele land zijn uniform. De vaststelling van het definitieve budget geschiedt op nacalculatiebasis. Teneinde de jaarlijkse exploitatie te egaliseren is met betrekking tot nog te verrekenen tariefopbrengsten deze balanspost gecreëerd. Ultimo 2017 is deze post € 5.229.403 groot en zal conform NZA-beschikkingen worden verrekend met de zorgverzekeraars. Tot en met het jaar 2015 is beschikt.

	Vastgesteld	Voorlopig	Totaal
Stand per 1 januari	5.255.683	0	5.255.683
Mutatie	-26.280	0	-26.280
Stand per 31 december 2017	5.229.403	0	5.229.403

Overlopende passiva

Per balansdatum zijn onder de overlopende passiva de volgende overige transitoria opgenomen:

		31-12-2017	31-12-2016
Nog te besteden middelen (zie specificatie)		8.887.914	10.891.695
Nog te betalen kosten (zie specificatie)		2.130.079	5.284.732
Vooruitontvangen middelen gemeenten/Rijk		-1.922	
Nog te betalen kosten - salarissen, oa loonbelasting		36.993	13.251
Betaling onderweg		-3.877	0
Totaal overlopende passiva		11.049.186	16.189.677

Conform de BBV-regeling wordt hieronder een verloopoverzicht weergegeven van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen vooruit ontvangen bedragen:

Specificatie Nog te besteden middelen

(zie overzicht op volgende pagina)

Specificatie Nog te besteden middelen	01-01	Toevoeging	Besteed	31-12
Ministerie van VenJ, nog te besteden BDUR *)	1.530.775	155.000	302.942	1.382.833
Ministerie van VenJ, project natuurbrand	87.126	0	87.126	0
Min.van VenJ, bijdr VR, Infvoorziening bevelvoerd	91.936	0	36.800	55.136
Ministerie van VWS, Zorgopleidingen 2e tranche	17.426	17.426	30.600	4.252
Gemeente Arnhem, (huisvesting en FLO tot 2023)	5.086.312	313.217	511.389	4.888.140
Diverse gemeenten, CJG 2014	47.251	0	47.251	0
Diverse gemeenten, vooruitontvangen 2017	341.788	23.750	338.478	27.060
Gemeenten, onderhoud kazernes - Ede	230.818	30.760	23.919	237.659
ZonMw , Project Academische werkplaats, kortloper	17.171	0	14.911	2.260
KOD, afloop MOA	52.965	0	52.965	0
Curatieve poli	54.806	0	0	54.806
Doorontwikkeling JGZ	407.600	0	226.586	181.014
Afbouw BMI	1.767.100	0	267.302	1.499.798
Logopedie	270.499	0	270.499	0
Project MMK-Koersontwikk.	42.558	0	42.558	0
MMK-Acquisitie	32.623	0	0	32.623
MMK-Projectensaldo	126.783	0	28.722	98.061
MMK - Helix	27.813	5.020	32.833	0
MMK - AWP 2017	0	74.047	0	74.047
Scholing infectieziekten	783	0	0	783
Overbrugging AWMG	56.987	0	15.000	41.987
MMK, Heat-Shield	26.922	5.258	4.338	27.842
GGD GHOR Nederland, Projectbureau PGVN Zielhuis	20.000	0	0	20.000
RAV, standplaatsen	45.316	75.883	4.108	117.091
Diverse, Vrienden vd Dalkozen	929	2.447	1.603	1.773
AWP MMK 2016	68.248	0	16.842	51.406
ZonMw , Groen in de steden	29.950	29.950	6.768	53.132
Eenmalige kst. Eusebiusbuitensingel 43	200.000	0	200.000	0
Afwikkeling frictiekosten VeiligThuis	209.211	0	173.000	36.211
	10.891.696	732.758	2.736.540	8.887.914

***) Specificatie Nog te besteden BDUR**

	01-01	Toevoeging	Besteed	31-12
BDUR, Bijdrage VR (BTW)	1.231.432	155.000	105.211	1.281.221
BDUR, Gem. processen	106.475	0	53.815	52.660
BDUR, Implementatie ICT	88.234	0	88.234	0
BDUR, versterking GROEP	30.103	0	30.103	0
BDUR, Watervoorziening Veluwe	2.999	0	2.999	0
BDUR, Opleidingen OVDG en vervanging	71.533	0	22.580	48.953
	1.530.776	155.000	302.942	1.382.833

Specificatie Nog te betalen kosten

Specificatie Nog te betalen kosten	01-01	Toevoeging	Besteed	31-12
Diversen gemeenten, maatw erk 2014	30.789	0	30.789	0
Diversen gemeenten, maatw erk 2015	1.721	0	0	1.721
Diversen gemeenten, maatw erk 2016	56.103	0	50.985	5.118
Diversen gemeenten, maatw erk 2017	0	100.000	0	100.000
Diverse gemeenten, specifieke brandw eerafrekeni	143.570	16.500	143.570	16.500
Deelnemende gemeenten, resultaat 2016	2.393.353	0	2.393.353	0
Gem. Arnhem, huur Rietgrachtstraat	102.802	0	0	102.802
Belastingdienst, raming vpb	25.000	25.000	0	50.000
Belastingdienst, BPM	0	180.410	0	180.410
Personeel VGGM, salariskosten 4e kw .2017	854.429	854.992	854.429	854.992
Personeel VGGM, VT-reservering	1.000.978	0	1.000.978	-
RAV, diverse posten	0	35.532	0	35.532
Nationale Politie, Beekstraat (NtB)	145.009	247.858	145.009	247.858
BNG, rentekosten leningen	101.603	82.447	101.603	82.447
Diversen ICT	46.683	0	46.683	0
ICT doorontw ikkeling	118.755	0	107.496	11.259
Accountantskosten, Deloitte	25.449	32.250	25.449	32.250
Diverse facturen VGZ	71.101	82.832	38.224	115.709
Centraal Beheer, verzekeringen	10.500	0	10.500	0
ntb jgz 0-4	136.913	0	89.450	47.463
Diverse Projecten Facza	19.977	45.495	19.977	45.495
Icare - Huisvesting CB's Barneveld	0	99.002	0	99.002
ABP	0	1.520	0	1.520
Veilig Thuis, huisvesting en ICT	0	100.000	0	100.000
	5.284.733	1.903.836	5.058.493	2.130.079

2.8 Investeringsoverzicht

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen weer (in €).

Omschrijving	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Cumm.afschr. en incid.ist.	Boekwaarde
	01-01-2017	(+/-)	(-/-)	(-/-)	31-12-2017
Grond	1.450.737	-	-	-	1.450.737
Gebouwen	8.322.145	474.570	413.869	1.272.572	7.110.274
Vervoermiddelen	13.800.569	5.568.860	2.299.282	303.107	16.767.040
Machines/Apparaten en Installaties	8.301.790	3.137.760	2.451.865	178.986	8.808.699
	31.875.241	9.181.190	5.165.016	1.754.665	34.136.750

Afschrijftermijnen - Gebouwen worden in 40 jaar afgeschreven, renovaties in 25 jaar, semipermanente nieuwbouw in 15 jaar en de inrichtingskosten in 10 jaar. Afhankelijk van het soort vervoermiddel bedraagt de afschrijvingstermijn 20, 15, 7, 6 of 5 jaar. Inventaris wordt afhankelijk van betreffende item afgeschreven tussen de 2 (bijvoorbeeld deel-ICT) en 10 jaar (bijvoorbeeld ademlucht apparatuur).

Uniformering van de nieuwe werkplekken ICT, standaardisering van ademluchtapparatuur in de regio en helmen bij de brandweer leiden er toe dat de boekwaardes van de bestaande activa versneld worden afgeschreven.

2.9 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

VGGM breed

Ten aanzien van de opgebouwde verlofuren is, met uitzondering van de verlofuren bij de ambulancedienst, in de balans is geen post opgenomen voor de vordering van de werknemer op de werkgever. De uren worden niet gekapitaliseerd. Ten behoeve van de verlofuren kan maximaal 80 uur per persoon worden meegenomen naar het volgende kalenderjaar. In totaal is hier een bedrag mee gemoeid van maximaal € 1.900.000.

Specifiek

Ten behoeve van de bedrijfsvoering zijn circa 100 meerjarige overeenkomsten gesloten ten behoeve van de ondersteuning van de verschillende activiteiten welke de dienst uitoefent. Dit betreffen contracten op het gebied van inhuur personeel, huur gebouwen, onderhoud gebouwen en materiaal. De grote contracten zijn:

1. De verplichtingen voortvloeiend uit de exploitatie van de gemeenschappelijke meldkamer met de politie tot een bedrag van circa € 650.000 per jaar.
2. Huurovereenkomst met de Eusebiusburg bv ten behoeve van het GGD pand Eusebiusbuitensingel 43 met een looptijd tot 30 juni 2027 en een huurbedrag van circa € 400.000 per jaar. Met betrekking tot deze overeenkomst is door de BNG op verzoek een bankgarantie afgegeven van € 98.488 zijnde één kwartaal huur.
3. Huurovereenkomst met de gemeenten Arnhem ten behoeve van het (nieuwe) brandweerpand Rietgrachtstraat 74 met een looptijd tot 2056 tot een bedrag van circa € 1.286.500 per jaar.

2.10 Toelichting op het Overzicht Baten en Lasten

Algemeen

Na jaren van economisch crisis draait de Nederlandse economie in 2017 goed. Dat betekent voor VGGM extra budgettaire ruimte door specifieke aanvullende bijdragen van het rijk, de gemeenten, verscheidene subsidiegevers en klanten. Met die inkomsten kan VGGM extra activiteiten uitvoeren. Het lukt niet altijd direct eigen personeel daarvoor in huis te halen en dan wordt extern personeel ingezet. Voor de toekomst is krapte op de arbeidsmarkt en in het bijzonder de beschikbaarheid van medisch personeel een aandachtspunt.

Na jaren van loonmatiging stijgen de loonkosten. In 2017 springt de stijging van de pensioenlasten in het oog.

Het jaar 2017 was het jaar van de consolidatie. VGGM was de jaren daarvoor in omvang fors toegenomen: 2014 regionalisering van de brandweer, 2015 overdracht JGZ 0-4 jaar van STMG en 2016 overdracht JGZ 0-4 jaar van Icare. Het integreren van nieuwe onderdelen gaat niet vanzelf en het inregelen van de bedrijfsvoering vraagt veel extra inspanning. Dat wordt met name zichtbaar in de ICT-uitgaven.

Het financiële beeld van VGGM wordt gekleurd door incidentele geldstromen die ontstaan in specifieke financieringsstromen wordt gespaard voor toekomstige grote uitgaven. VGGM kent een groot aantal specifieke financieringsstromen. Naast de reguliere bijdrage van deelnemende gemeenten en het rijk komen er specifieke bijdragen binnen van gemeenten, rijk, provincie, Europese unie, het RIVM en onderzoeksinstituten. Tot slot ontvangt VGGM via de verkoop van diensten geld van burgers en bedrijven. Als specifieke budgetten niet volledig zijn besteed worden met de geldverstrekker concrete afspraken gemaakt om de middelen als nog in de jaren daarna tot besteding te laten komen.

Baten

Opbrengsten gemeenten regionaal

Begroting	8.662.633
Jaarrekening	8.662.633
Verschil	0

De ontvangen inwonerbijdrage 2017 is conform de geactualiseerde begroting 2017.

Opbrengsten gemeenten individueel

Begroting	50.070.737
Jaarrekening	49.986.873
Verschil	83.864 N

De opbrengsten gemeenten individueel zijn lager door:

- Specifieke afspraken met individuele gemeenten (FLO/brandkranen) brandweer € 12.725 v
- Lagere opbrengst JGZ 0-4, € 110.364 n
- Vergoeding afbouw CJG/OGGZ, € 28.950 n
- Meer maatwerk forensische geneeskunde, € 27.634 v
- Saldo diversen € 15.091 v

Opbrengsten van het Rijk

Begroting	6.929.602
Jaarrekening	7.221.371
Verschil	291.769 V

De opbrengsten van het Rijk zijn hoger doordat onder andere gereserveerde 'nog te bestemmen middelen rijksbijdrage rampenbestrijding en crisisbeheersing' vanuit voorgaande jaren worden ingezet:

- Inzet balansposten reservering BDUR-middelen en rijkssubsidie voorgaande jaren € 426.868 v
- Meer inkomsten BDUR, subsidie 25kW Betuwelijn € 19.901 v
- Reservering t.b.v. afdekken toekomstige BTW-lasten € 155.000 n

Directe opbrengsten inclusief bijdrage zorgverzekeraars

Begroting	22.800.614
Jaarrekening	27.239.132
Verschil	4.438.518 V

De opbrengsten van derden zijn hoger door:

- Aanvullende opbrengsten jeugdgezondheidszorg (opleidingssubsidies, rijksvaccinatieprogramma, statushouders, Publieke Gezondheid Asielzoekers) € 590.973 v
- Overnemen uitvoering JGZ 0-4 jaar in Nijkerk en aanvulling maatwerk JGZ € 510.204 v waar hogere uitvoeringskosten tegenover staan
- Aanvullende inkomsten WIA en ZW-uitkeringen en detacheringen € 441.808 v
- Inzet reservering logopedie voor activiteiten JGZ statushouders en laaggeletterdheid € 270.499 v
- Aanvullende subsidies projecten medische milieukunde € 131.425 v
- Verrekening aandeel politie in kosten meldkamer Arnhem € 92.389 v
- Vergoeding facilitaire ondersteuning aan stichting Veilig Thuis € 87.716 v
- Hogere opbrengsten technische hygiënezorg € 81.492 v
- Hogere opbrengsten infectieziektebestrijding € 71.678 v
- Hogere opbrengsten reizigersvaccinaties € 55.262 v
- Hogere opbrengsten forensische geneeskunde € 36.243 v
- Lagere vergoeding cameratoezicht € 15.000 n
- Verhoging bijdrage uit macrobudget (S&B middelen) ambulancedienst € 382.201 v
- Verhoging bijdrage initiële opleidingen voor ambulancedienst € 315.042 v
- Hogere afrekening Nederlandse Zorgautoriteit meldkamer ambulancedienst € 83.988 v
- Hogere bijdrage VWS ouderenbeleid/duurzame inzetbaarheid/FLO ambulancedienst € 387.947 v
- Administratieve verschuiving met de categorie overige opbrengsten € 914.651 v in verband met aansluiting rekenstaat Nederlandse Zorgautoriteit

Overige opbrengsten

Begroting	704.651
Jaarrekening	141.708
Verschil	562.943 N

Het resultaat overige opbrengsten ontstaat door:

- Extra inkomsten uit onderhuur € 50.400 v
- Voordeel externe opleidingen en opleidingssubsidies ambulancedienst € 301.308 v

- Administratieve verschuiving met de categorie directe opbrengsten € 914.651 n in verband met aansluiting rekenstaat Nederlandse Zorgautoriteit

Lasten

Salariskosten

Begroting	59.905.455
Jaarrekening	60.170.406
Vershil	264.951 N

Het tekort op de salarislasten ontstaat door:

- Door de stijging van de loonkosten en in het bijzonder de pensioenlasten. Het ABP heeft de pensioenpremie met 2,3 procentpunt naar 21,1%. De indexeringsystematiek van VGGM brengt met zich mee dat de lastenstijging niet direct in het uitvoeringsjaar wordt gecompenseerd, circa € 625.000 n
- Hogere structurele uitbreiding personele inzet ambulancedienst in het kader van de uitbreiding van de paraatheid en versterking bedrijfsbureau JGZ € 626.450 n
- Hogere aanvullende inzet personeel JGZ (o.a. JGZ Nijkerk 0-4) € 346.956 n
- Lagere vrijwilligerskosten € 178.468 v
- Afbouw personele capaciteit CJG, € 59.399 v
- FLO-brandweer € 50.545 v
- FLO kosten Ambulancedienst € 34.960
- Niet c.q. later invullen van structurele vacatures en projectformatie bij de ambulancedienst de brandweer, de JGZ en in ICT-projecten geeft een voordeel op de salarislasten € 1.008.000 v en daar staat voor een deel externe inhuur tegenover. Zie overige personeelskosten.

Overige personeelskosten

Begroting	2.763.561
Jaarrekening	3.886.826
Vershil	1.123.265 N

De overige personeelskosten laten een overschrijding zien door:

- Inzet uitzend- en inleenkrachten ter extra ondersteuning en invulling vacatures, vervanging bij ziekte en opleidingen € 624.938 n
- Inhuur externe deskundigheid + inleenkrachten ICT € 498.325 n

Afschrijvingen

Begroting	6.567.931
Jaarrekening	5.659.777
Vershil	908.154 V

De afschrijvingslasten zijn lager door:

- Versnelde afschrijvingen € 454.615 n (werkplekken ICT € 152.014 n, Logistiek & Beheer € 302.601 n)
- Vertraagde investeringen ICT, brandweer, ambulancedienst en JGZ € 802.387 v
- Geplande groei investeringsschema brandweer € 560.382 v

Huisvestingskosten

Begroting	5.228.847
Jaarrekening	5.321.678
Verschil	92.831 N

De directe huisvestingslasten nemen toe:

- Lagere huisvestingskosten JGZ 0-4 door inhuizen bedrijfsbureau in pand GGD € 164.136 v
- BTW-kosten gemeenten kazernes, dekking middels reservering BDUR, € 105.211 n
- Eenmalige huisvestingskosten bij verbouwing pand GGD € 58.925 n

Directe kosten m.b.t. output

Begroting	7.467.340
Jaarrekening	8.250.976
Verschil	783.636 N

De directe uitvoeringskosten zijn hoger door:

- Meer kosten Opleiden & Oefenen brandweer € 784.492 n
- Lagere kosten multi oefenen € 60.445 v
- Lagere kosten oefenen GHOR € 112.090 v
- Hogere kosten medicamenten ambulancedienst € 108.002 n
- Hogere laboratoriumkosten maatschappelijke zorg € 61.491 n

Overige indirecte kosten

Begroting	6.269.193
Jaarrekening	7.134.872
Verschil	865.679 N

De indirecte lasten zijn hoger door:

- Aansluiting consultatiebureaus op ICT-voorzieningen + harmoniseren software € 80.253 n
- Lagere ICT kosten JGZ door vertraging innovatie € 317.006 v
- ICT- verbindingen (vertraagde uitrol nieuw goedkoper contract na EU-aanbesteding) en toegangssystemen kazernes € 297.849 n
- Uitrol informatiesysteem TBC, € 38.216 n
- Externe begeleiding projecten zoals EU-aanbestedingen, sociale premie controle, NEN-certificering € 118.996 n
- Btw op de huisvestingskosten kazernes tgv gemeenten € 102.159 n
- Software aanpassingen € 152.965 n
- Software TOOM applicatie € 81.319 n
- Doorontwikkeling repressieve brandweerorganisatie € 72.038 n
- Inhuur vervanging management GGD € 59.039 n
- Hogere kosten evaluaties/visitatie € 33.252 n
- Overige meer/minder kosten € 109.563 n

Incidentele baten en lasten

Begroting	-44.699
Jaarrekening	203.718
Verschil	248.417 N

	Realisatie 2016	Begroting 2017 geact.	Realisatie 2017
Incidentele activatransacties			
extra afschrijvingen / verkoop	-169.835	0	-546.107
Nog herschikken naar kostensoorten:			
stelpost activa	0	241.439	0
Taakstellingen:			
saldoegaliseraties	147.981	699.979	-109.643
afbouw CJG	0	49.340	0
Diversen:			
Veilig Thuis	209.211	0	0
Mutaties reserves en voorzieningen:			
huisvesting / FLO	-69.678	-512.467	-198.172
saldo ambulancevervoer	0	-126.141	0
personeelsvoorzieningen	205.000	0	880.926
brandmeldinstallaties	0	-292.775	-267.301
tijdelijke financiering bevolkingszorg	0	-53.815	0
Structurele mutaties reserves en voorzieningen:			
voorziening KOD	0	-10.861	-13.420
voorziening dubieuze debiteuren	160.152	50.000	50.000
	482.831	44.699	-203.717

Financiële baten en lasten

Begroting	-921.207
Jaarrekening	-241.944
Verschil	679.263 V

De lagere geldbehoefte en de lagere rente leidt tot een aanzienlijk voordeel van € 679.263.

2.11 Normering topinkomens

Verwijzend naar de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) treft u hieronder de bijbehorende specificatie voor VGGM aan:

bedragen x € 1	P.P.A. Joosten	P.P.A. Joosten	Y. Schat	Y. Schat	A. Slofstra	J. Pierik
Functiegegevens	Directeur Brandweer	Directeur Brandweer	Directeur Publieke Gezondheid	Directeur Publieke Gezondheid	Directeur Brandweer	Directeur Publieke Gezondheid
Aanvang ³ en einde functievervulling in 2017	[01/01] – [30/11]	[01/12] – [31/12]	[01/01] – [30/11]	[01/12] – [31/12]	[01/12] – [31/12]	[01/12] – [31/12]
Deeltijdfactor in fte ⁶	1	1	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris ⁷ (Fictieve) dienstbetrekking ⁸	nee	ja	nee	ja	nee	nee
	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen ⁹	133.589		118.089	9.537	10.033	11.404
Beloningen betaalbaar op termijn ⁷	15.871		6.699	0	1.417	1.417
Subtotaal	149.459		124.788	9.537	11.450	12.821
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	165.627		165.627	0	15.373	15.373
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ¹¹	N.v.t.		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	149.459		124.788	9.537	11.450	12.821
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016¹²						
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 - 31/12		01/01 - 31/12		-	-
Deeltijdfactor 2016 in fte	1		1		-	-
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	128.280		132.146		-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	14.936		15.032		-	-
Totale bezoldiging 2016	143.216		147.178		-	-

bedragen x € 1	C. van der Knaap	P.M. van Wingerden-Boers	A. Marcouch	B. Staal	G. Ligtelijn	R. Verhulst	J.W.A. van Dijk	M.H.F. Schuurmans
Functiegegevens ²	Voorzitter	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 30/08	30/08 – 11/10	11/10 – 31/12	01/01 – 31/08	31/08 – 08/09	08/09 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging								
Bezoldiging ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	27.150	27.150	27.150	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ⁵	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	0	0	0	0	0	0	0	0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016								
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	-	01/10 - 31/12	-	-	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	-	0	-	-	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	-	0	-	-	0	0
Totale bezoldiging 2016	0	0	-	0	-	-	0	0

L.W.C.M. van der Meijs	R. de Lange	A.S.F. van Asseldonk	G.D. Renkema	H.L.M. Bloemen	A.M.J. Schaap	J.H. Molekamp	B. Visser	C. van Rhee
Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 12/05	12/05 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 21/11	21/11 - 31/12
0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
0	0	0	0	0	0	0	0	0
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	19/04 - 31/12	-	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	-
0	0	0	0	0	-	0	0	-
0	0	0	0	0	-	0	0	-
0	0	0	0	0	-	0	0	-

P. Schadd	G.J.M. van Rumund	A.J. van Hout	J.M. Staatsen
Lid	Lid	Lid	Lid
01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
0	0	0	0
18.100	18.100	18.100	18.100
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
0	0	0	0
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/09 - 31/12
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

2.12 SISA en specifieke verantwoordingen

SISA

De jaarrekening dient een SISA-bijlage te bevatten (single information single audit). Met deze door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde bijlage worden specifieke uitkeringen verantwoord aan de verstrekkers.

De van het Rijk ontvangen bijdrage Besluit Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR) komt hiervoor in aanmerking.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018				
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Besteding (jaar T)	
		Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3		
		Veiligheidsregio's		
			Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01	
			€ 7.221.371	

BDUR-beschikking 2017	€	6.621.402
Ministerie Infrastructuur en Milieu, 25 kV	€	328.102
	€	6.959.504
Uitgestelde bestemmingen, naar balans	€	-155.000
Bestedingen BDUR voorgaande jaren, van balans	€	302.942
Bestedingen JenV voorgaande jaren, van balans	€	123.926
	€	7.221.371

2.13 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Reservering 1

Deloitte reservering blad 2

3. Specifieke Verslagen

3.1 Bedrijfsvoering paragraaf

Inleiding

Aan overheden worden kritische eisen gesteld. Burgers, bedrijven, instellingen, opdrachtgevers en toezichthouders verwachten van de gemeenschappelijke regeling dat deze rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief is. De bedrijfsvoering wordt ingestoken van ‘buiten naar binnen’. Dit betekent aandacht voor onze kernwaarden: ontsluiten voor gemeenten & verbinden met gemeenten, co-creatief met partners & samenhangend in visie en beleid, effectief & efficiënt, en regionaal verbonden & lokaal verankerd.

In hoofdstuk 1 (paragraaf 1.4 + 1.8) en in hoofdstuk 3 komen de ontwikkelingen en speerpunten in de bedrijfsvoering aan bod. Met een goed functionerende bedrijfsvoering kan de dienstverlening efficiënt worden georganiseerd en wordt de realisatie van beleidsinhoudelijke doelstellingen goed ondersteund.

In deze inleidende paragraaf treft u de belangrijkste zaken aan.

Speerpunten bedrijfsvoering

- Medewerkers aanspreken op ‘eigenaarschap’ en daarmee verantwoordelijkheid voor de resultaten van het werk bij hen neerleggen en leidinggevendens sluiten daarbij aan met een coachend leidinggevende stijl;
- Gerichte wervingsacties voor vrijwilligers uitvoeren;
- Vergroten werving en opleiding ambulanceverpleegkundigen
- In het kader van Arbo-beleid is arbeidshygiëne bij de brandweer topprioriteit;
- In het kader van preventie op ziekteverzuim ook periodiek medisch onderzoek voor kantoorpersoneel;
- Integreren voormalig JGZ uitvoeringsorganisaties in VGGM-organisatie;
- Performance van de ICT-omgeving op constant hoog niveau brengen en daarvoor onder andere een nieuw werkplekconcept implementeren;
- ICT-innovatie faciliteren;

3.2 Sociaal jaarverslag

Personeel VGGM in één oogopslag

31 december 2017	Eind 2015	eind 2016	eind 2017
Totaal aantal personeelsleden (vast en tijdelijk dienstverband)	722	754	792
Toename / afname personeelsleden t.o.v. voorgaand jaar	-1,0%	4,4%	5,0%
Totaal aantal FTE (vast en tijdelijk dienstverband)	629,3	651,4	681,6
Toename / afname FTE t.o.v. voorgaand jaar	0,32%	3,51%	4,64%
Aantal personeelsleden dat is uitgestroomd	52	39	66
Percentage mannen van het totaal aantal personeelsleden	58,2%	58,9%	59,4%
Percentage vrouwen van het totaal aantal personeelsleden	41,8%	41,1%	40,6%
Percentage FTE dat door mannen wordt bezet	63,14%	58,62%	63,87%
Percentage FTE dat door vrouwen wordt bezet	36,86%	41,38%	36,13%
Percentage personeelsleden jonger dan 35 jaar (exclusief vrijwilligers)	15,05%	14,71%	14,47%
Percentage personeelsleden 55 jaar en ouder (excl. FLO en vrijwilligers)	20,38%	22,53%	25,60%
Ziekteverzuimpercentage (excl. zwangerschap)	3,42%	4,46%	3,70%

31 december 2017	BRW	VGZ	Facza	Directie	VGGM	Extra informatie
Dienstverbanden (vast en tijdelijk)	307	414	82	3	806	Binnen VGGM zijn er een aantal medewerkers met dubbele dienstverbanden. Dat verklaart het verschil tussen het aantal dienstverbanden en het aantal werkzame medewerkers. Daarnaast kan het vrijwillige dienstverband ook een 2e dienstverband zijn naast een vast of tijdelijk dienstverband.
FTE (vast en tijdelijk)	283	325	70,6	3	681,6	
Vrijwilligers	842	4	0	0	846	
Externen	7	30	8	0	45	
Stagiaires	2	3	3	0	8	
Totaal actieve dienstverbanden					1705	
31 december 2017	BRW	VGZ	Facza	Directie	VGGM	
Medewerkers (vast en tijdelijk)	305	403	81	3	792	

Op 31 december 2017 zijn er 792 medewerkers in vaste en tijdelijke dienst. T.o.v. 31 december 2016 een verschil van 38 medewerkers. Binnen de 3 sectoren is de instroom groter dan de uitstroom. Het betreft een toename van 30,2 FTE. Te verklaren bij de sector VGZ door de uitbreiding van de capaciteit van de ambulancedienst en het aanstellen van JGZ-medewerkers bij VGGM in plaats van de stichting Publieke Gezondheid. Bij de brandweer is voor projecten capaciteit aangetrokken. Tot slot bij Facza is ict-personeel ingestroomd.

Aantal vacatures 2017	BRW	VGZ	Facza	VGGM	Aantal vacatures vrijwilligers/extra taken	BRW (vrijw.)	BRW (extra taak)	VGZ (extra taak)	VGGM
Opengesteld	22	51	9	82	Opengesteld	19	1	2	22
Intern opgevuld	9	5	2	16	Intern opgevuld	12	1	2	15
Extern opgevuld	9	37	4	50	Extern opgevuld	0	0	0	0
Openstaand	3	8	3	14	Openstaand	6	0	0	6

De interne doorstroommogelijkheden blijven zichtbaar binnen de sector brandweer, in 2017 is weer een groot aantal vacatures intern opgevuld.

Zowel binnen de sector volksgezondheid als brandweer is 1 vacature ingetrokken.

De opengestelde vrijwilligersvacatures bij de brandweer betreffen doorstroomplaatsen van bevelvoerders en ploegchefs en een vacature voor PPMO-vrijwilliger. De extra taak binnen de betrof een vrijwillig OvD functie in Cluster zuid.

Binnen volksgezondheid gaat het bij de extra taken om vacatures voor een LOC op de Meldkamer Ambulancezorg en een aandacht functionaris calamiteiten.

In- en uitstroom 2017 (aantal)	BRW	VGZ	Facza	VGGM	In- en uitstroom 2017 (FTE)	BRW	VGZ	Facza	VGGM
Instroom	29	65	10	104	Instroom	24,43	43,36	9,56	77,35
Uitstroom	20	41	5	66	Uitstroom	14,77	28,27	4,78	47,82
Verschil	9	24	5	38	Verschil	9,66	15,09	4,78	29,53

Fout! Ongeldige koppeling. Het ziekteverzuimbeleid is vanaf eind 2013 aangescherpt. De regie op het voorkomen van ziekteverzuim ligt bij het management. Zij worden hierin ondersteund door een verzuimconsulent. Er worden vroegtijdig acties ondernomen om (langdurig) uitval te voorkomen. De eerste effecten van dit aangescherpte beleid is zichtbaar in een daling van het ziekteverzuimpercentage van 4,9% in 2012 naar 3,3% in 2014. In 2015 is weer een lichte stijging waarneembaar naar 3,42% die in 2016 verder stijgt naar 4,5%. Dit was te verklaren door een hogere verzuimpercentage binnen de sector brandweer en volksgezondheid. In 2017 zien we weer een daling naar 3,7%, toe te schrijven aan de sectoren brandweer en VGZ. Binnen de sector Facza is een lichte stijging zichtbaar van 2,8 naar 3%.

Bedrijfsarts

De bedrijfsarts wordt ingezet voor medische consultatie en advies. Gemiddeld houdt de bedrijfsarts een dagdeel per week spreekuur bij VGGM. De bedrijfsarts wordt sinds 1 januari 2015 ook ingezet voor het personeel van de Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden en sinds 1 april 2017 ook voor het personeel van de Stichting Veilig Thuis.

In het afgelopen jaar heeft de bedrijfsarts 245 afspraken gehad met medewerkers, leidinggevend en de verzuimconsulent. Een daling ten opzichte van 2016, verklaarbaar door het dalende ziekteverzuimpercentage.

Arbocommissie

De arbocommissie heeft een coördinerende en controlerende functie op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van de medewerkers. De commissie is samengesteld uit leden van de organisatie, elke sector is vertegenwoordigd. Ook de OR heeft een afvaardiging in de commissie, de Arbocommissie is het adviesorgaan van de directie en OR.

Sinds 2016 is er naast de Arbocommissie ook een Arbowerkgroep, deze groep doet voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van de Arbocommissie. De Arbocommissie is 4 x bij elkaar geweest in 2017, de Arbowerkgroep 4 x, en 1 er was 1 brede bijeenkomst met zowel de commissie als de werkgroep.

GO

In 2017 is het georganiseerd overleg (GO) 1 keer bij elkaar geweest en heeft ook 1 keer een technisch beraad gehouden.

Vertrouwenspersoon

De hulp van de vertrouwenspersoon is in 2017 is 2 keer telefonisch ingeroepen. Het waren vragen met een informatief karakter en de vertrouwenspersoon heeft de vragenstellers naar de juiste instantie doorverwezen.

Bezwarencommissie

In 2017 is 1 bezwaarschrift binnen gekomen die zonder tussenkomst van de bezwaarschriftencommissie kon worden afgehandeld. De bezwaarschriftencommissie heeft 1 bezwaarschrift behandeld in 2017 welke in 2016 was ingediend.

3.3 Kwaliteitsbeleid

Binnen VGGM wordt kwaliteitszorg integraal geïmplementeerd. De directie en afdelingen borgen kwaliteit vanuit de integrale managementverantwoordelijkheid. In 2017 zijn ondermeer de volgende kwaliteitsactiviteiten ontplooid:

- In 2017 is de follow-up van de visitatie van Veiligheidsregio Gelderland-Midden afgerond.
- De externe audit in het kader van de HKZ-certificering van GGD, RAV en GHOR 2017 is uitgesteld naar januari 2018. Hierbij zal certificering conform de laatste 2015-HKZ-normen plaatsvinden. Voor de RAV wordt dit gecombineerd met de NEN7510-certificering op informatiebeveiliging.
- Per 1-1-17 is het nieuwe VIM-proces (veilig incident melden) ingevoerd bij de GGD. De afdelingen dragen zelf verantwoordelijkheid voor het melden, analyseren en leren van incidenten. Er vindt centrale toetsing en advisering plaats. Eind 2017 is het proces geëvalueerd.
- Per 1-6-17 is het herziene klachtenproces ingevoerd, mede als gevolg van de Wkkgz (Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg). Dit proces wordt in 2018 geëvalueerd.

3.4 Klachtenjaarverslag

Inleiding

Op 1 juni 2017 is het herziene klachtenproces binnen VGGM van start gegaan. De herziening vond plaats als gevolg van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Op basis van nieuwe wettelijke eisen is het VGGM-klachtenproces aangevuld zodat het voldoet aan de Wkkgz. Er is ondermeer een onafhankelijke klachtenfunctionaris benoemd en VGGM is aangesloten bij de Geschillencommissie Zorg. De klachtencommissie VGGM is opgeheven.

Daarnaast voldoet het ook nog steeds aan de Algemene wet bestuursrecht (Awb) voor wat betreft niet-zorggerelateerde klachten.

Doel klachtenproces:

VGGM voorziet met haar klachtenregeling en deze procedure in een voorziening voor cliënten/klanten die klachten hebben over gedragingen door medewerkers.

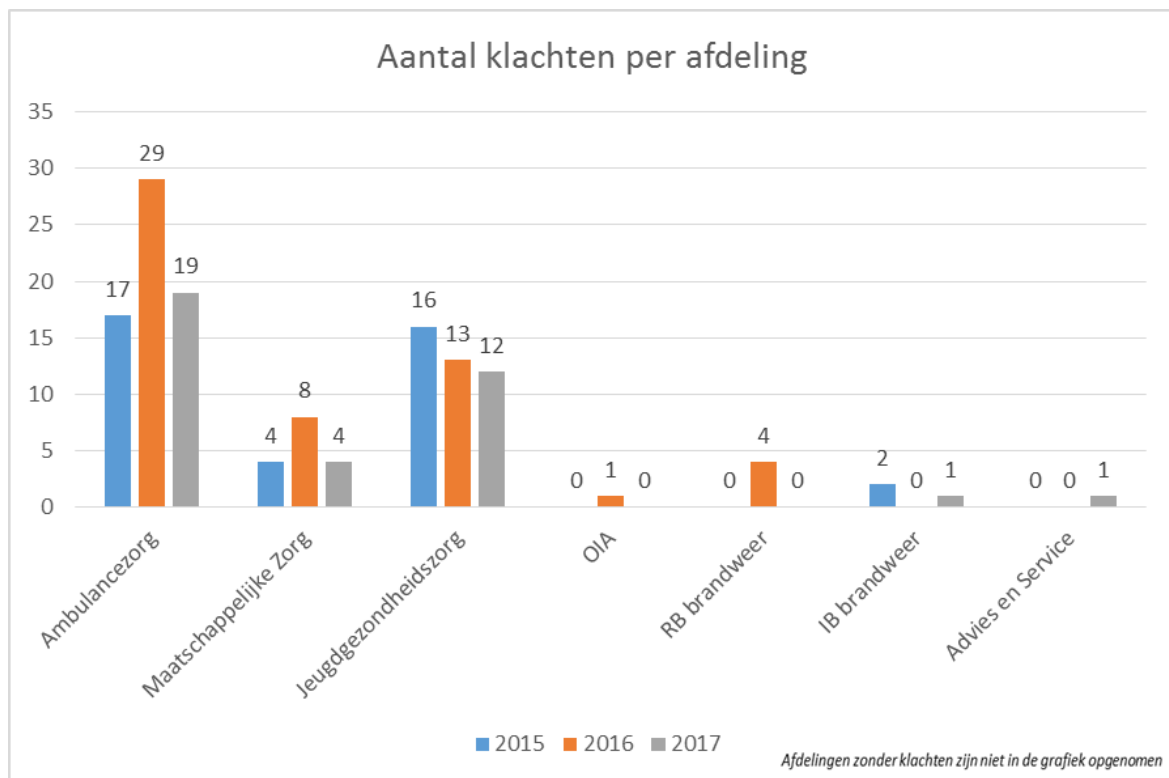
- De afdelingen en de klachtenfunctionaris richten zich bij het verrichten van hun werkzaamheden op het bereiken van een zo bevredigend mogelijke oplossing voor de klacht.
- Tevens wil VGGM op deze wijze inzicht krijgen in (structurele) tekortkomingen in de zorg/dienstverlening en deze in de toekomst terugdringen dan wel voorkomen door het nemen van corrigerende en preventieve maatregelen.

Doel van deze rapportage is om objectieve informatie te geven over het klachtenproces, waardoor ook een bijdrage geleverd wordt aan het lerend vermogen van de organisatie.

Aantal klachten

2017 laat een daling van het aantal klachten zien ten opzichte van 2016. Het aantal klachten dat VGGM in 2017 heeft ontvangen is 37 (in 2016: 55).

De klachten hadden betrekking op de dienstverlening van de volgende organisatieonderdelen:

Soort en aard klachten

De afhandeling van klachten gebeurt op 2 verschillende manieren:

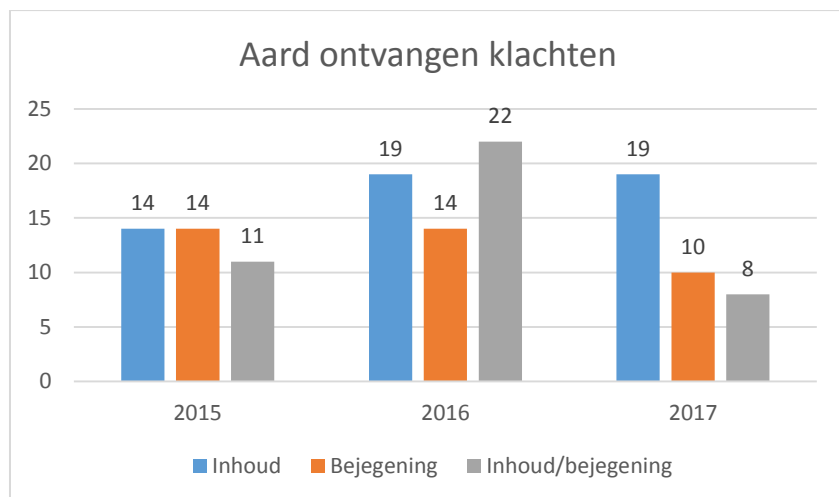
- Zorg-klachten vallen onder Wkkgz, deze worden behandeld door de afdeling en hier is de klachtenfunctionaris bij betrokken.
- Niet-zorg-klachten vallen onder Awb en deze worden volledig door de afdeling behandeld.

De meeste klachten zijn zorg-klachten: 30 van de in totaal 37 klachten.

Bij klachten wordt onderscheid gemaakt in de aard van klachten:

- *Inhoud*: deze klachten hebben betrekking op de inhoudelijke dienst/zorgverlening.
- *Bejegening*: deze klachten gaan over de houding en het gedrag van medewerkers tijdens de dienstverlening.
- *Inhoud+bejegening*: deze klachten zijn een combinatie van bovengenoemde twee.

In 2017 waren er 19 inhoudelijke, 10 bejegening- en 8 gecombineerde klachten. De meeste klachten gaan over de inhoud van de dienstverlening van VGGM. Zie onderstaand overzicht.

Afhandeling klachten

Zodra een klacht is ingediend, gaat deze naar de afdeling voor behandeling:

- Onderzoeken klacht: dossieronderzoek en horen betrokkenen.
- Opstellen afhandelbrief, met daarin situatieschets, oordeel t.a.v. gegrondheid en maatregelen.
- Vastleggen klachtenbehandeling in formulier klachtenoverdracht.

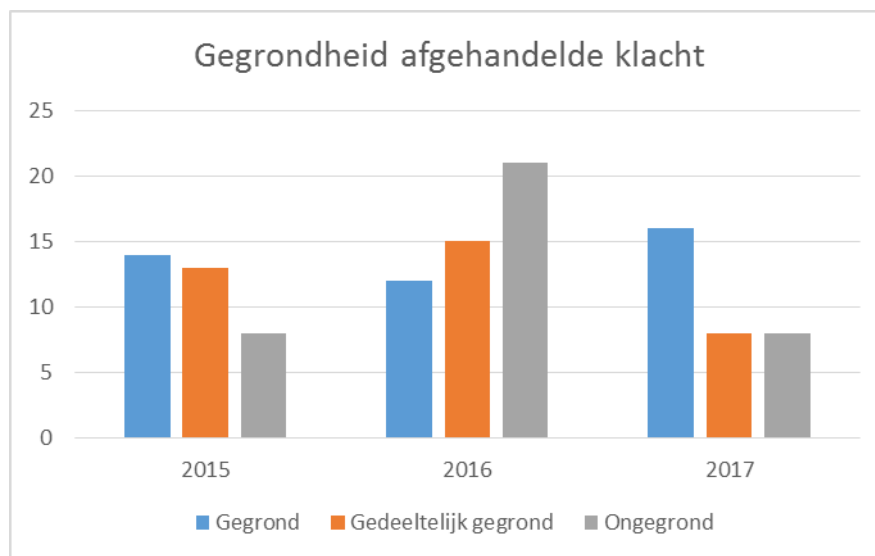
Bij zorg-klachten vindt er op de eerste twee punten nog een toets plaats door de klachtenfunctionaris. Waar nodig/gevraagd ondersteunt de onafhankelijke externe klachtenfunctionaris.

De gemiddelde afhandeltijd van klachten bedraagt in 2017 41 dagen. De norm is 6 weken (42 dagen). Er waren van de 32 afgehandelde klachten 20 klachten die binnen deze normtijd zijn afgehandeld.

Afhandeltijd klachten (in dagen)	2015	2016	2017
Gemiddelde afhandeltijd	31	31	41

Oordeel klachten

Bij elke klacht wordt de gegrondheid bepaald. In onderstaand overzicht staat de gegrondheid van de 32 afgehandelde klachten

Inzet klachtenfunctionaris

Het is mogelijk dat de onafhankelijke klachtenfunctionaris in adviserende en/of ondersteunende zin betrokken is bij de klacht, in geval van zorg-klachten. Dit gebeurt dan op aangeven van de klager en/of de afdeling.

VGGM heeft de visie dat klachten zoveel mogelijk door de eigen afdeling worden afgehandeld. Dit gebeurde bij het overgrote deel van de klachten. De interne klachtenfunctionaris is 2 keer ingezet, de externe klachtenfunctionaris 1 keer.

Er zijn geen klachten bij de Geschillencommissie Zorg ingediend.

Verbeteren

Indien klachten (deels) gegrond zijn dan leiden deze veelal tot individuele verbeteracties gericht op de betreffende medewerker(s) en daarnaast tot verschillende organisatorische verbeteracties. Deze laatste categorie gaat dan veelal om aandacht voor de uitvoering van het proces en eventuele bijstellingen daarin. Dit betekent dat klachten gebruikt worden om te reflecteren op het primaire proces. Een enkele klacht gaat ook over bredere problematiek, die vraagt om meer beleidsmatige afwegingen/keuzes.

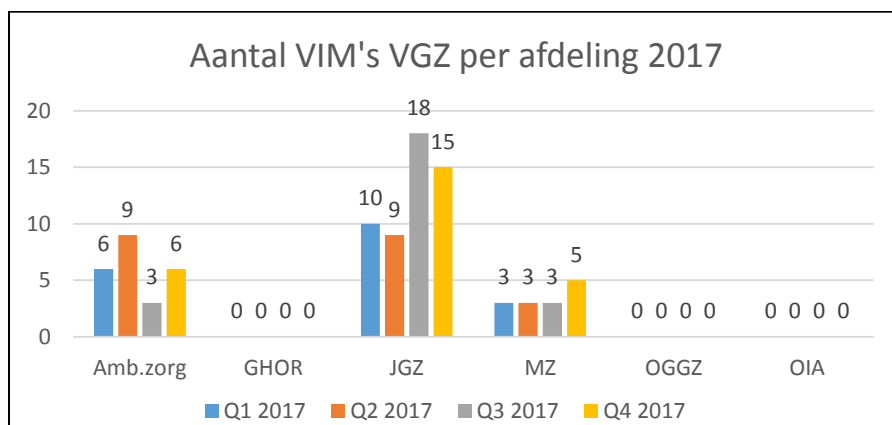
Incidentmeldingen

Er zijn 90 VIM-incidenten (veilig incident melden, incidenten waarbij nadelige gevolgen voor de cliënt zijn of hadden kunnen optreden) geweest in 2017 voor VGZ.

- 24 VIM's ambulancezorg (waarvan 1 calamiteit) (in 2016: 49)
- 52 VIM's JGZ (in 2016: 25)
- 14 VIM's MZ (in 2016: 22)
- 0 VIM's voor GHOR, OIA en OGGZ (in 2016: 0)

Noot: Bij de ambulancezorg zijn er naast VIM ook 3 andere meldformulieren en –routes, die gericht zijn op melden en leren. In 2017 betrof dit 119 materiaal-, 170 wagenpark- en 138 ketenpartner-meldingen.

De meeste incidenten hebben een menselijke basisoorzaak. Het risico van de incidenten was over het algemeen klein. Er waren een paar VIM's met een gemiddeld, groot of extreem risico.

3.5 Van de ondernemingsraad

Inleiding

De ondernemingsraad is vanaf maart 2017 actief in de huidige samenstelling. Na een kleine wisseling van OR-leden waren verkiezingen niet nodig. Een enkele zetel kon nog niet ingevuld worden.

Hetzelfde geldt voor de OC brandweer. De nieuwsbrief (het OROC) is regelmatig uitgebracht. Net als dat er maandelijks een overleg met de directie heeft plaatsgevonden.

Kenmerkend voor 2017 was het aantreden van de nieuwe directie. Waarbij de ondernemingsraad en de onderdeelcommissie brandweer ieder een afgevaardigde heeft mogen laten aansluiten bij de sollicitatiegesprekken.

Overleggen en bijeenkomsten

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad vergaderde in 2017 elf keer in onderlinge setting en vergaderde tien keer met de directie. In november was er de studie tweedaagse die in het teken stond van duurzame inzetbaarheid en kennismaking met de nieuwe directeuren.

OC brandweer

De OC vergaderde in 2016 twaalf keer onderling en daarnaast tien keer met de directeur brandweer. Eind oktober was er de jaarlijks terugkerende studie tweedaagse. Waarbij een inspirerend spreker de grondbeginselen van medezeggenschap duidelijk maakte, net als de mate en wijze waarop invloed kan worden uitgeoefend.

Landelijk

Voor zowel de ondernemingsraden van veiligheidsregio's, brandweer en ambulance zijn er landelijke bijeenkomsten. De OR en OC zijn hierbij aangesloten. De bijeenkomsten zijn bedoeld om ervaring en onderwerpen uit te wisselen. Daarnaast zijn er bijeenkomsten voor de landelijke, en regionale, meldkamers. In 2020 wordt gaat één meldkamer in Apeldoorn fungeren voor vijf veiligheidsregio's, waaronder die van Gelderland-Midden.

Zetels

Ondernemingsraad

In 2017 werden verkiezingen gehouden. Verkiezingen waren niet nodig, er bleven twee zetels vacant. Er werd enige aandacht aan besteedt maar helaas werden de zetels voor de kiesgroepen brandweer en volksgezondheid niet ingevuld.

OC brandweer

Ook voor de OC brandweer waren verkiezingen niet nodig en bleven er twee zetels vacant. Een OC-lid besloot na lange afwezigheid afstand te doen van de OC zetel. Deze plek werd als snel ingevuld door een brandweervrijwilliger die ook bij VGGM in vaste dienst is.

Studie

Voor de nieuwe OR leden was er een introductie voor het OR werk welke intern werd georganiseerd. Daarnaast waren er de eerder vermelde studiedagen, waarbij met behulp van ingehuurd trainingspersoneel specifiek werd ingegaan op de onderwerpen: ‘kennismaken met de nieuwe directie’ en ‘duurzame inzetbaarheid’.

Het dagelijks bestuur van de OR heeft een studie gevolgd om te trainen op een effectieve relatie van de OR en het dagelijks bestuur. Hierna volgt nog een training ‘on the job’ in 2018.

Communicatie

Samen met de OR van de stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden wordt maandelijks de nieuwsbrief *OROC Nieuws* uitgebracht. In de nieuwsbrief staan de laatste ontwikkelingen in en rond de OR- en OC-onderwerpen. Daarnaast worden de verslagen gepubliceerd op intranet en ontvangen de vrijwillige brandweermensen de OC-verslagen via hun leidinggevenden of (privé)mailadres.

Via de e-mail van de OR (or@vggm.nl) en OC (ocbrandweer@vggm.nl) komen met regelmaat vragen en opmerkingen binnen. Indien van toepassing wordt de eventueel meegestuurde reactie van de leidinggevenden bestudeerd en feiten zijn achterhaald, wordt een onderwerp al dan niet in de OR of OC behandeld. In 2017 zijn 13 vragen uitgezocht, behandeld en beantwoord. Er zijn rond de 30 opmerkingen verwerkt in de mening, vragen en reacties van de OR en OC aan de directie.

Onderwerpen

Ondernemingsraad

- **Nieuwe directie**
Begin 2017 zijn de sollicitatiegesprekken gehouden voor de twee nieuwe directeuren. De OR en de OC brandweer hebben de voorzitters afgevaardigd naar de adviescommissie. Na een aantal goede gesprekken werden Jan Pierik en Anton Slofstra unaniem gekozen. In november hebben de OR en de OC kennis gemaakt met hun bestuurders. Met een kleine terugblik naar het verleden maar vooral de wens uitgesproken over verwachtingen voor de toekomst, wederzijds vertrouwen en plezierige samenwerking.
- **Integrale jeugdgezondheidszorg**
De jeugdgezondheidszorg 0-4 en 4-18 jaar werkt steeds verder aan een integrale jeugdgezondheidszorg. Dat betekent dat de Ondernemingsraad van de stichting Publieke gezondheidszorg Gelderland-Midden en de Ondernemingsraad van VGGM gedeelde agendaonderwerpen behandelden. Hiervoor wordt actief de samenwerking gezocht. In 2017 op het niveau van de dagelijks besturen. In 2018 wordt daar verder vorm aan gegeven.
- **Veilig Thuis**
Nadat de stichting Veilig Thuis eind 2017 bij VGGM onder zelfde directievoering is gekomen, werd bekend dat zij een eigen Ondernemingsraad krijgen. De samenwerking wordt in 2018 gezocht. Mede omdat deze stichting actief wordt betrokken bij de bedrijfsvoering van VGGM, zowel op facilitair als inhoudelijk niveau.

- **Communicatie**
Een terugkerend onderwerp is de communicatie over veranderingen en afspraken binnen de organisatie. In een aantal gevallen waren de berichten hierover onvoldoende en zorgden voor ruis. De OR heeft hier continu aandacht voor gevraagd. Reactief werd hierop geacteerd.
- **Doorontwikkeling volksgezondheid**
De veranderingen die in 2015 werden ingezet kregen steeds meer vorm in 2017. Dit resulteerde onder andere in het afscheid van een afdelingshoofd en teamleider. Dit zorgde voor behoorlijk wat onrust binnen de organisatie, waarbij de OR actief werd benaderd en er enkele overleggen met de directie werden gevoerd over het proces.
Op het gebied van communicatie heeft de OR benadrukt de collega's van informatie te voorzien over het proces en de gevolgen. Dit betreft ook het coachend leidinggeven wat steeds meer voeten in aarde krijgt en waarover de OR actief werd geïnformeerd.
- **CO-meters op specifieke brandweervoertuigen.** In navolging van de ambulance werd binnen de Arbocommissie vergaderd over het nut en de noodzaak van specifieke meters op de First responder voertuigen van de brandweer (FRB). Deze voertuigen worden ingezet bij een reanimatie in het verzorgingsgebied van de brandweer, omdat zij vaak eerder ter plaatse kunnen zijn dan de ambulance.
Nadat de OR ook inbreng heeft geleverd werd het advies van de Arbocommissie overgenomen en zijn de meters aangeschaft.
- **Financiën**
Op verzoek kreeg de OR de halfjaarrapportage 2017 en volgde een gesprek met de controller. Zij gaf een afvaardiging van de OR en OC een uitgebreide uitleg over de financiële ontwikkelingen welke als verhelderend en begrijpelijk is ervaren. De OR heeft begrepen dat de financiën de komende jaren positief blijven maar wel afnemen ten opzichte van de huidige situatie, en zijn blij dat er nog geen sprake is van bezuinigingen.
- **Landelijke meldkamer organisatie.**
Nadat in 2015 bekend werd dat de landelijke meldkamer ambitieus was ingezet wordt er ingezet op een regionale uitwerking van een gezamenlijke meldkamers voor de vijf oostelijke veiligheidsregio's (Oost5) met de vier bestaande meldkamer. De OR wordt op de hoogte gehouden van de vorderingen en was aangesloten bij een regionale bijeenkomst voor deze gezamenlijke meldkamer. Hieruit werd duidelijk dat er een discussie wordt gevoerd over de mate waarop processen van de ambulance en andere zorgaanbieders worden samengevoegd. Daarnaast worden voor de brandweer de processen geharmoniseerd. Vervolgens wordt gewerkt aan de huisvesting, opleiding van personeel en een sociaal plan. Duidelijk is al wel dat er niet voor al het personeel plaats is en daar is aandacht voor.
- **ICT**
In 2017 werd bekend dat er voor de werkplekken naar een nieuw ICT concept wordt gekeken. Daarvoor werd een projectgroep en een pilot in het leven geroepen. De OR is aangesloten bij de projectgroep. Voor de pilot was geen projectplan voor handen maar krijgt e.e.a. vorm in 2018. De OR heeft benadrukt dat er behoefte is aan het delen van informatie onder de werknemers.
- **Samenwerking Gelderland-Zuid**
Op het gebied van de ambulancezorg werken Gelderland-Zuid en Gelderland-Midden al een aantal jaren samen voor wat betreft de opleidingen en aankoop van materiaal.
In 2017 was er aandacht voor het samenwerken van de meldkamers als back-up mogelijkheid. Daarbij is benadrukt dat er van samenvoeging nu geen sprake is maar er wel wordt gewerkt aan de meldkamer in Apeldoorn, voor de oostelijke vijf veiligheidsregio's. Mocht er toch van een verdere samenwerking sprake zijn heeft de OR aangegeven hiervoor een convenant te willen zien.
- **Vitaliteitsbeleid**
Via de cao Ambulancezorg heeft de OR aandacht gevraagd voor nachtdiensten die door

oudere werknemers worden ingevuld. Samen met andere activiteiten worden er maatregelen aangeboden om vitaal op het werk te kunnen presteren. De OR en de OC brandweer zien een bredere integrale benadering voor diverse maatregelen, beleidsstukken, praktische invullingen en heeft verzocht dit organisatiebreed, ongeacht de cao, op te pakken. De duurzame inzetbaarheid waaronder het vitaliteitsbeleid worden verder uitgewerkt.

- WKKGZ
De OR stemde in met de procedurebeschrijving voor het behandelen van klachten. Volgens de wet kwaliteit klachten en geschillen zorg moeten deze klachten volgens een procedure worden behandeld. De OR heeft hierbij nadruk gelegd op het bijstaan van de betreffende collega tijdens dit proces.
- In 2017 verleende de OR instemming met de gewijzigde werktijdenregeling. Een berekening voor het uren bij ziekte veranderde net als een eenvoudigere registratie en een aantal technische onderdelen in het beleid.
- De OR vroeg naar de registratie van urgente spoedritten door brandweer en ambulance. Deze registratie in een zogenoemde Black Box kan door de politie na een ongeval achteraf worden ingezien. De organisatie heeft hier bewust geen beleid voor geschreven.
- De OR heeft meermaals aangegeven het belang te zien van een organisatiebreed medewerkerstevredenheid onderzoek. De bestuurder heeft besloten dit niet in te willigen gezien de open- en veilige meldcultuur binnen VGGM die door hen wordt ervaren.
- Er werd instemming verleend voor een gewijzigd vaccinatiebeleid. In het gewijzigde beleid voor het vaccineren van eigen personeel werd het advies van de gezondheidsraad verwerkt. De registratie van vaccinaties bij het personeel was nog niet geheel op orde, in 2017 werd aan een registratiesysteem gewerkt door het team P&O.
- De OR is op de hoogte gebracht van de wetswijziging normalisering ambtenarenrecht, die vanaf 2020 in werking treedt. Behalve voor de brandweervrijwilligers zijn er vooralsnog geen grote veranderingen in beeld.

4. Bijlagen

4.1 Bestuurssamenstelling

Bestuurssamenstelling

per 31 december 2017

Voorzitter Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Per 11 oktober is de heer A. Marcouch aangesteld als voorzitter van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. De functie werd in 2017 tot deze datum waargenomen door de hieronder genoemde plaatsvervangend voorzitters.

Samenstelling algemeen bestuur Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

de heer C. van der Knaap (tot 30-8)	burgemeester van Ede
mevrouw P.M. van Wingerden-Boers (tot 11-10)	burgemeester van Rheden
de heer R. Verhulst (per 11-10)	burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

mevrouw P.M. van Wingerden-Boers (11-10 en 19-12)	burgemeester van Rheden
de heer A.J. van Hout (tussen 1-9 en 11-10 en tussen 19-12 en 31-12)	burgemeester van Westervoort

Leden:

de heer A. Marcouch (1-1 t/m 31-8: B. Staal)	burgemeester van Arnhem
de heer R. Verhulst (vanaf 8-9; 1-1 t/m 30-8: C. van der Knaap)	burgemeester van Ede
(In tussenliggende periode is de functie waargenomen door mevrouw G. Ligtelijn)	
de heer J.W.A. van Dijk	burgemeester van Barneveld
mevrouw M.H.F. Schuurmans	burgemeester van Lingewaard
mevrouw L.W.C.M. van der Meijs	burgemeester van Doesburg
de heer R. de Lange	burgemeester van Duiven
de heer A.S.F. van Asseldonk	burgemeester van Overbetuwe
de heer G.D. Renkema	burgemeester van Nijkerk
mevrouw A.M.J. Schaap (tot 12-5 de heer H.L.M. Bloemen)	burgemeester van Renkum
de heer J. H. Klein Molekamp	burgemeester van Rozendaal
mevrouw C. van Rhee (tot 21-11 de heer B. Visser)	burgemeester van Scherpenzeel
mevrouw P. Schadd	burgemeester van Rijnwaarden
de heer G.J.M. van Rumund	burgemeester van Wageningen
de heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort
de heer J.M. Staatsen	burgemeester van Zevenaar

Adviseurs:

1-1 t/m 1-12 de heer P.P.A. Joosten (v.a. 1-12 de heer A. Slofstra)	directeur brandweer
1-1 t/m 1-12 de heer Y. Schat (v.a. 1-12 de heer J. Pierik)	directeur publieke gezondheid

Samenstelling bestuurscommissie veiligheid en gezondheid

voorzitter:

de heer A. Marcouch (vanaf 11-10)

burgemeester van Arnhem

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

de heer C. van der Knaap (tot 30-8)

burgemeester van Ede

mevrouw P.M. van Wingerden-Boers (tot 11-10)

burgemeester van Rheden

de heer R. Verhulst (per 11-10)

burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

mevrouw P.M. van Wingerden-Boers (11-10 en 19-12)

burgemeester van Rheden

de heer A.J. van Hout (tussen 1-9 en 11-10 en tussen 19-12 en 31-12)

burgemeester van
Westervoort

Leden:

de heer A. Marcouch (1-1 t/m 31-8: B. Staal)

burgemeester van Arnhem

de heer M. Leisink (tot 19-6 Mevrouw A. Haga)

wethouder van Arnhem

de heer J.W.A. van Dijk

burgemeester van Barneveld

de heer P.J.T van Daalen

wethouder van Barneveld

mevrouw M.H.F. Schuurmans

burgemeester van Lingewaard

de heer J. Th. Sluiter

wethouder van Lingewaard

mevrouw P.M. van Wingerden-Boers

burgemeester van Rheden

de heer T. Vugts (tot 27-10)

wethouder van Rheden

mevrouw L.W.C.M. van der Meijs

burgemeester van Doesburg

de heer P.J. Bollen

wethouder van Doesburg

de heer R. de Lange

burgemeester van Duiven

mevrouw H.C.M. Knuiman

wethouder van Duiven

de heer R. Verhulst (vanaf 8-9; 1-1 t/m 30-8: C. van der Knaap)

burgemeester van Ede

(In tussenliggende periode is de functie waargenomen door mevrouw G. Ligtelijn)

mevrouw G. Ligtelijn-Bruins

wethouder van Ede

de heer A.S.F. van Asseldonk

burgemeester van Overbetuwe

de heer R. van Hoeven

wethouder van Overbetuwe

de heer G.D. Renkema

burgemeester van Nijkerk

mevrouw M.L.C. Klein

wethouder van Nijkerk

mevrouw A.M.J. Schaap (tot 12-5 de heer H.L.M. Bloemen)

burgemeester van Renkum

mevrouw H. J. van den Berg – van Zijl

wethouder van Renkum

de heer J. H. Klein Molekamp

burgemeester van Rozendaal

de heer A. Logemann

wethouder van Rozendaal

mevrouw C. van Rhee (tot 21-11 de heer B. Visser)

burgemeester van Scherpenzeel

de heer H.J.C. Vreeswijk

wethouder van Scherpenzeel

mevrouw P. Schadd

burgemeester van Rijnwaarden

mevrouw B. Elfrink

wethouder van Rijnwaarden

de heer G.J.M. van Rumund

burgemeester van Wageningen

mevrouw L.D. de Brito

wethouder van Wageningen

de heer A.J. van Hout

burgemeester van Westervoort

de heer A. Boone

wethouder van Westervoort

de heer J.M. Staatsen

burgemeester van Zevenaar

de heer S.H. Bijl

wethouder van Zevenaar

Adviseurs:

1-1 t/m 1-12 de heer P.P.A. Joosten (v.a. 1-12 de heer A. Slofstra) directeur brandweer

1-1 t/m 1-12 de heer Y. Schat (v.a. 1-12 de heer J. Pierik) directeur publieke gezondheid

Samenstelling Dagelijks bestuur

voorzitter:

de heer A. Marcouch (per 11-10) burgemeester van Arnhem

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

de heer C. van der Knaap (tot 30-8) burgemeester van Ede
mevrouw P.M. van Wingerden-Boers (tot 11-10) burgemeester van Rheden
de heer R. Verhulst (per 11-10) burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

mevrouw P.M. van Wingerden-Boers (11-10 en 19-12) burgemeester van Rheden
de heer A.J. van Hout (tussen 1-9 en 11-10 en tussen 19-12 en 31-12) burgemeester van Westervoort

Leden:

de heer A. Marcouch (tot 11-10: de heer B. Staal) burgemeester van Arnhem
de heer M. Leisink (tot 19-6) wethouder van Arnhem
Mevrouw A. Haga)

namens de Veluwezoom

mevrouw P.M. van Wingerden-Boers burgemeester van Rheden

namens de Liemers

de heer A.J. van Hout burgemeester van Westervoort

namens de West-Veluwe/Vallei

de heer P.J.T. van Daalen wethouder van Barneveld

namens Over-Betuwe

de heer A.S.F. van Asseldonk burgemeester van Overbetuwe

Financiële commissie

Voorzitter:

de heer A.J. van Hout burgemeester van Westervoort

Leden:

de heer H.J.C. Vreeswijk wethouder van Scherpenzeel
de heer A.S.F. van Asseldonk burgemeester van Overbetuwe
de heer J.H. Klein Molekamp burgemeester van Rozendaal

4.2 Artikel 31/32/33/35 Gemeenschappelijke Regeling VGGM

Artikel 31 Begroting

1. Met inachtneming van de artikelen 34, 34a, 34b en 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en – voor zover van toepassing – het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
 - a. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 1 april de ontwerpbegroting en de ontwerp-meerjarenraming van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten;
 - b. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten acht weken na toezending gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting en meerjarenraming naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, en eventueel een nota van wijzigingen, bij de ontwerpbegroting en de meerjarenraming, zoals deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden;
 - c. stelt het algemeen bestuur de begroting en de meerjarenraming vast vóór 1 juli van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen;
 - d. stuurt het algemeen bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming toe aan de raden van de deelnemende gemeenten, die de in deze begroting voor de gemeente als bijdrage in de kosten van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden geraamde bedragen in de gemeentebegroting voor het betreffende jaar opnemen;
 - e. zendt het dagelijks bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan gedeputeerde staten. In het geval de begroting niet in evenwicht is en het niet aannemelijk is dat in de eerstvolgende jaren een evenwicht wordt bereikt, verzoekt het dagelijks bestuur daarbij om goedkeuring van gedeputeerde staten. Van de goedkeuring doet het dagelijks bestuur mededeling aan het algemeen bestuur en de deelnemende gemeenten.
2. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Artikel 32 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemende gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft. De berekening van deze bijdragen vindt plaats op basis van het inwonertal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
2. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari en 16 juli telkens de helft van de verschuldigde bijdrage, genoemd in lid 1. Bij niet tijdige betaling is de wettelijke interest verschuldigd.
3. De deelnemende gemeenten betalen de bijdragen, bedoeld in lid 1, op basis van facturen, die de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden hen daartoe zal toezenden.
4. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Artikel 33 Jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur legt aan het algemeen bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde beleid, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. Het dagelijks bestuur voegt daarbij de stukken, bedoeld in artikel 30, derde lid.
2. De jaarstukken, genoemd in lid 1, voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, voor zover van toepassing.
3. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
4. De in het eerste lid bedoelde stukken liggen, zodra zij aan het algemeen bestuur zijn overgelegd, voor een ieder ter inzage en zijn algemeen verkrijgbaar. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaar stelling wordt openbaar kennisgegeven. Het algemeen bestuur beraadslaagt over de jaarrekening en het jaarverslag niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving.
5. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken vast voor 1 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking hebben. Het dagelijks bestuur zendt de door het algemeen bestuur vastgestelde jaarstukken binnen twee weken aan gedeputeerde staten.
6. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.

Artikel 35 Toetreding en uittreding

1. Toetreding en uittreding van gemeenten is mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's volgens de bijlage bij artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's.
2. Het algemeen bestuur regelt de procedure en alle gevolgen van de toetreding of de uittreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding of uittreding. Bij uittreding geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.

4.3 Regionale inwoners- en brandweerbijdrage 2017

Inwonersbijdrage per gemeente

Deelnemende gemeenten	gefactureerd 2017			2017		te verrekenen Bijdrage
	Per inwoner	Inwoners	Bijdrage	Inwoners	Bijdrage	
Arnhem	€ 12,84	152.293	€ 1.955.373	153.818	€ 1.974.953	€ 19.580
Barneveld	€ 12,84	54.703	€ 702.362	55.441	€ 711.837	€ 9.475
Doesburg	€ 12,84	11.355	€ 145.793	11.336	€ 145.549	€ 244-
Duiven	€ 12,84	25.548	€ 328.025	25.433	€ 326.548	€ 1.477-
Ede	€ 12,84	111.575	€ 1.432.572	112.427	€ 1.443.511	€ 10.939
Lingew aard	€ 12,84	45.788	€ 587.897	45.950	€ 589.977	€ 2.080
Nijkerk	€ 12,84	40.870	€ 524.752	41.199	€ 528.976	€ 4.224
Overbetuwe	€ 12,84	46.833	€ 601.314	47.002	€ 603.484	€ 2.170
Renkum	€ 12,84	31.408	€ 403.264	31.254	€ 401.287	€ 1.977-
Rheden	€ 12,84	43.625	€ 560.125	43.824	€ 562.680	€ 2.555
Rozendaal	€ 12,84	1.509	€ 19.375	1.498	€ 19.234	€ 141-
Rijnw aarden	€ 12,84	10.912	€ 140.105	10.866	€ 139.514	€ 591-
Scherpenzeel	€ 12,84	9.522	€ 122.258	9.529	€ 122.348	€ 90
Wageningen	€ 12,84	37.786	€ 485.155	37.837	€ 485.810	€ 655
Westervoort	€ 12,84	14.992	€ 192.490	15.001	€ 192.606	€ 116
Zevenaar	€ 12,84	32.265	€ 414.268	32.269	€ 414.319	€ 51
		670.984	€ 8.615.128	674.684	€ 8.662.633	€ 47.505
peildatum inwoners		01-01-15		01-01-16		

Brandweerbijdrage per gemeente

	Bijdrage 2017	Specifiek	Brandweer 2017
Arnhem	€ 10.907.943		€ 10.907.943
Barneveld	€ 3.386.622		€ 3.386.622
Doesburg	€ 665.642		€ 665.642
Duiven	€ 777.730		€ 777.730
Ede	€ 6.098.017	€ 12.725	€ 6.110.742
Lingew aard	€ 1.852.222		€ 1.852.222
Nijkerk	€ 2.627.237	€ 180.110	€ 2.807.347
Overbetuwe	€ 2.067.205		€ 2.067.205
Renkum	€ 1.755.164	€ 68.513	€ 1.823.677
Rheden	€ 2.552.920		€ 2.552.920
Rozendaal	€ 74.631		€ 74.631
Rijnw aarden	€ 674.657		€ 674.657
Scherpenzeel	€ 453.151		€ 453.151
Wageningen	€ 1.514.901		€ 1.514.901
Westervoort	€ 781.148		€ 781.148
Zevenaar	€ 1.565.768		€ 1.565.768
	€ 37.754.959	€ 261.348	€ 38.016.307

De specifieke aanpassingen hebben betrekking op de afrekening van de FLO kosten (Ede, Nijkerk en Renkum), specifieke huisvestingskosten (Renkum) en afrekening brandkranen (Ede).

Afrekening resultaat 2017

	Veiligheid		GGD-Facza		JGZ 0-4 jr		Totaal
	obv inbreng		obv inwoners		obv inbreng		
Arnhem	€	107.394-	€	293.063-	€	148.641-	€ 549.098-
Barneveld	€	33.343-	€	105.629-	€	55.466-	€ 194.438-
Doesburg	€	6.554-	€	21.598-	€	13.194-	€ 41.346-
Duiven	€	7.657-	€	48.456-	€	28.830-	€ 84.943-
Ede	€	60.163-	€	214.202-	€	115.658-	€ 390.023-
Lingew aard	€	18.236-	€	87.546-	€	46.165-	€ 151.947-
Nijkerk	€	25.866-	€	78.495-	€	-	€ 104.361-
Overbetuwe	€	20.353-	€	89.551-	€	47.689-	€ 157.593-
Renkum	€	16.979-	€	59.547-	€	27.893-	€ 104.419-
Rheden	€	25.135-	€	83.496-	€	39.673-	€ 148.303-
Rozendaal	€	735-	€	2.854-	€	1.818-	€ 5.406-
Rijnw aarden	€	6.642-	€	20.702-	€	11.490-	€ 38.835-
Scherpenzeel	€	4.461-	€	18.155-	€	11.808-	€ 34.425-
Wageningen	€	14.915-	€	72.089-	€	24.818-	€ 111.822-
Westervoort	€	7.691-	€	28.581-	€	14.155-	€ 50.427-
Zevenaar	€	15.416-	€	61.481-	€	31.702-	€ 108.598-
	€	371.540-	€	1.285.445-	€	618.998-	€ 2.275.983-

4.4 Specificaties ten bate van de nacalculaties Ambulancezorg

Rekenstaat Ambulancezorg

De exploitatie van de ambulancezorg is gebaseerd op de budgetafspraken met verzekeraars die zijn vastgelegd in één rekenstaat voor zowel de Ambulancehulpverlening als de meldkamertaak. Op basis van de rekenstaat wordt het nacalculatieformulier ingevuld. In deze nacalculatie zijn onder andere de definitieve loon- en prijsindexen verwerkt.

Hieronder is de voorlopige opbrengstverrekening 2017 opgenomen. Deze verrekening is gebaseerd op de gemeenschappelijke met verzekeraars afgesproken afspraak voor het budget 2017. Dit budget is vooraf vastgesteld op € 17.985.000 voor het vervoer en de meldkamer tezamen.

Voorlopige opbrengstverrekening

	Geschat totaal budget	Geschatte opbrengsten	Geschat opbrengstverschil	Correct ingevuld?
Schattingen	17.985.000,00	19.500.000,00	1.515.000,00	Ja
	Overeengkomen opbrengstverschil	Aantal maanden	Maandelijkse vereffening	Maandelijkse verrekening
Overeengkomen	1.500.000,00	12	125.000,00	-125.000,00

Ondertekening

Ondertekening voorlopige opbrengstverrekening
Bestuursverklaring ondertekening VO 2017 RAV-GM.pdf

In overleg met verzekeraars zal het werkelijke budget 2017 worden vastgesteld. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat dit budget iets lager zal worden dan afgesproken en uitkomt op € 17.919.333.

Deze opbrengsten zijn als volgt verantwoord:

Cluster RAV	€ 16.467.944
Cluster MKA	€ 1.451.389
	€ 17.919.333

Specificatie Nog te verrekenen ambulancezorg (voorheen nog in tarieven te verrekenen)

Vanaf 2015 kent de ambulancezorg één totaal budget. De tarieven in het gehele land zijn uniform. De vaststelling van het definitieve budget geschiedt op nacalculatiebasis. Teneinde de jaarlijkse exploitatie te egaliseren is met betrekking tot nog te verrekenen tariefopbrengsten deze balanspost gecreëerd.

Totaal budget RAV conform raming	€ 17.919.333
Opbrengst exploitatie RAV, ritten	€ 20.228.599
Opbrengstverschil, teveel inkomsten	€ 2.309.266

In 2017 is de afwikkeling van het jaar 2015 definitief vastgesteld en vrijwel afgewikkeld met verzekeraars. Het teveel aan inkomsten in 2017 is toegevoegd. Ultimo 2017 is het saldo € 5.229.403 en dit zal conform NZA-beschikkingen rechtstreeks worden verrekend met de zorgverzekeraars.

	Vastgesteld	Voorlopig	Totaal
Stand per 1 januari	5.255.683	0	5.255.683
Mutatie	-26.280	0	-26.280
Stand per 31 december 2017	5.229.403	0	5.229.403

Exploitatie Ambulancevervoer

Cluster RAV

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2017	2017	2016
	(A)	(B)	(C)
Opbrengsten			
Opbrengsten gemeenten regionaal (uniform)	0	0	0
Opbrengsten gemeenten individueel (maatwerk)	0	0	0
Opbrengsten van het rijk	61.000	61.000	61.000
Directe opbrengsten van derden m.b.t. output	16.467.944	15.836.368	15.710.377
Overige opbrengsten	1.288.619	601.744	1.175.856
Totaal opbrengsten	17.817.563	16.499.112	16.947.233
Kosten			
<u>Personele kosten</u>			
Salarissen (incl. sociale lasten etc.)	11.877.473	11.216.064	11.164.079
Overige personeelskosten	434.972	363.216	387.653
Totaal personeelskosten	12.312.445	11.579.280	11.551.732
<u>Materiele kosten</u>			
Directe kosten m.b.t. output	1.360.752	1.252.750	1.361.082
Overige indirecte kosten	765.119	554.050	534.133
Afschrijvingen	946.872	1.144.258	908.533
Totaal overige kosten	3.072.743	2.951.058	2.803.748
<u>Organisatiekosten</u>			
Huisvestingskosten direct	393.258	314.250	342.466
Huisvestingskosten doorbelast	25.653	25.653	25.653
Informatie- en automatiseringskosten	232.252	218.634	264.292
Overige organisatiekosten	34.787	34.787	39.260
Totaal organisatiekosten	685.950	593.325	671.671
Totale kosten	16.071.139	15.123.662	15.027.151
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.746.424	1.375.450	1.920.082
Incidentele baten en lasten	415.681	-76.141	324.153
Doorbelast inkomsten	0	0	0
Doorbelast kosten	963.779	963.779	932.547
Financiële baten en lasten	30.073	136.556	39.032
Resultaat	336.892 V	351.256 V	624.351 V

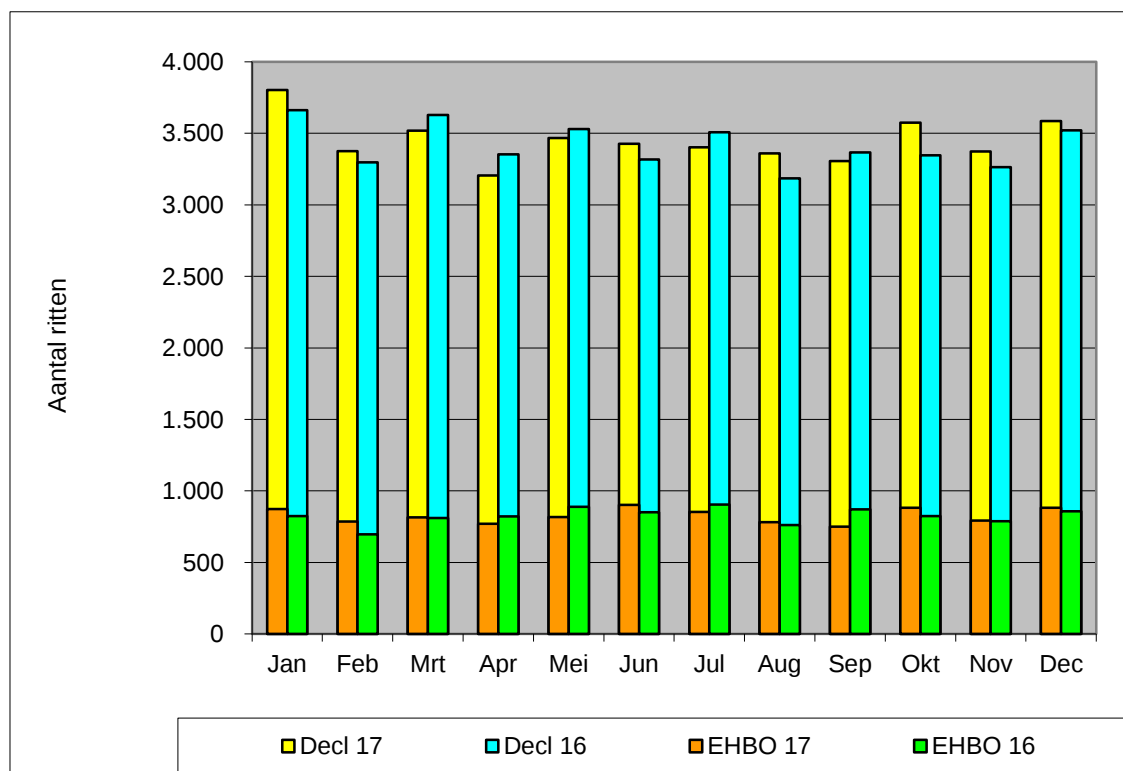
Exploitatie Meldkamer

Cluster MKA

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2017	2017	2016
	(A)	(B)	(C)
Opbrengsten			
Opbrengsten gemeenten regionaal (uniform)	133.558	133.558	133.558
Opbrengsten gemeenten individueel (maatwerk)	0	0	0
Opbrengsten van het rijk	111.250	111.250	111.250
Directe opbrengsten van derden m.b.t. output	1.451.389	1.367.400	1.439.623
Overige opbrengsten	55.718	11.600	14.135
Totaal opbrengsten	1.751.915	1.623.808	1.698.566
Kosten			
<u>Personele kosten</u>			
Salarissen (incl. sociale lasten etc.)	1.561.381	1.461.580	1.540.800
Overige personeelskosten	120.405	113.700	128.929
Totaal personeelskosten	1.681.786	1.575.280	1.669.729
<u>Materiele kosten</u>			
Directe kosten m.b.t. output	115.703	103.000	135.225
Overige indirecte kosten	59.340	73.800	53.281
Afschrijvingen	2.520	2.520	5.441
Totaal overige kosten	177.563	179.320	193.948
<u>Organisatiekosten</u>			
Huisvestingskosten direct	80.685	75.300	75.352
Huisvestingskosten doorbelast	0	0	0
Informatie- en automatiseringskosten	22.443	18.835	19.950
Overige organisatiekosten	0	0	0
Totaal organisatiekosten	103.128	94.135	95.302
Totale kosten	1.962.477	1.848.734	1.958.978
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-210.563	-224.926	-260.413
Incidentele baten en lasten	0	0	0
Doorbelast inkomsten	0	0	0
Doorbelast kosten	126.203	126.203	125.767
Financiële baten en lasten	126	126	208
Resultaat	336.892 N	351.255 N	386.387 N

Productieoverzicht Ambulancevervoer 2017

Maand	Decl 17	EHBO 17	Decl 16	EHBO 16
Jan	2.928	874	2.837	825
Feb	2.589	786	2.600	696
Mrt	2.703	816	2.818	811
Apr	2.436	770	2.529	823
Mei	2.648	818	2.640	889
Jun	2.525	902	2.465	852
Jul	2.548	854	2.603	905
Aug	2.577	782	2.424	762
Sep	2.555	750	2.494	872
Okt	2.692	882	2.522	824
Nov	2.580	794	2.476	788
Dec	2.703	882	2.664	857
Totaal	31.484	9.910	31.072	9.904

Zoals gebruikelijk fluctueert het aantal ritten per maand behoorlijk. De totale declarabele productie is toegenomen met 1,3% ten opzichte van 2016.

De productie vertaalt zich in facturatie conform de richtlijnen van het NZA bij de diverse ziektekostenverzekeraars in Nederland. De opbouw van de inkomsten in 2017 is als volgt:

JAAR 2017	Aantal Ritten	Aantal Patiënten	Tarief	Omzet Rit	Km	Tarief	Omzet Km	Totaal omzet
A (100%)	22.791	22.791	682,29	15.550.071,39	331.092	3,90	1.291.258,80	16.841.330,19
A (75%)	66	132	511,72	67.547,04	1.866	2,93	5.467,38	73.014,42
A (50%)	5	15	341,15	5.117,25	126	1,95	245,70	5.362,95
B (100%)	8.621	8.621	302,69	2.609.490,49	179.074	3,90	698.388,60	3.307.879,09
B (75%)	1	2	227,02	454,04	50	2,93	146,50	600,54
Subtotaal	31.484	31.561		18.232.680,21	512.208		1.995.506,98	20.228.187,19

De hier verantwoorde inkomsten zijn iets lager dan hierboven benoemd, doordat er nog één rit uit 2016 extra is verrekend.

4.5 Afkortingenlijst

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABW	Algemene Bijstandswet
ACIR	Adviescommissie Coördinatie ICT Rampenbestrijding
ADR	algemene doorlichting rampenbestrijding
AeO	Arnhem en omstreken
AGS	Adviseur gevaarlijke stoffen
AGZ	Algemene Gezondheidszorg
AHV	Ambulance Hulpverlening
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome
AK	Acellulair Kinkhoest
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
ANS	Ambulance Nieuwe Stijl
AO	Arbeidsongeschiktheid
Arbi	Verzamelpunt waar allerlei telefoonlijnen op binnen komen zoals bijvoorbeeld de 1-1-2 lijnen
ARBO	Arbeidsomstandigheden
AVLS/GIS	Automatisch voertuig locatie systeem/gemeenschappelijk informatiesysteem
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZN	Ambulance Zorg Nederland
ABR	Algemene Bedrijfsreserve
B&W	Burgemeester en Wethouders
BaO	Basisonderwijs
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording gemeente en politie
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BCG	Bacille Calmette Guérin
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BHV	Bedrijfshulpverlening
BIG	Beroepen in de Gezondheidszorg
BK	Borstkanker
BMI	Brandmeldinstallatie
BMR	Bof, Mazelen, Rode Hond
BO	Buitengewone Omstandigheden
BOGO	Brandweer Opleiding Gelderland Overijssel
BRI	Besluit Rampbestrijdingsplan Inrichtingen
Brw	Brandweer
BRZO	Besluit Risico Zware Ongevallen
BuCo	Bureau Communicatie en PR
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C2000	Communicatie 2000
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR/UWO	CAO voor gemeentelijk personeel
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CC	Compagniescommandant
CJG	Centra voor Jeugd en Gezin
CIE	Compagnie
CITA	Centrale Informatie Technologie Afdeling
COA	Centraal Orgaan Asielzoekers
COBA	Coördinatieplan ongevalbestrijding autosnelwegen
COBA/CORI	Plan voor incidenten op snelwegen (COBA) en spoorwegen (CORI)

COPI	commandoterrein plaats incident
CORI	Coördinatieplan (complexe) railincidenten
CoRT	Commando Rampterrein
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer
Crib	Centraal registratie en informatie bureau
CTG	College Tarieven Gezondheidszorg
CTPI	Coördinatie Team Plaats Incident
CvD	Commandant van Dienst
CVI	Centrale Commissie Voor Indicatiestelling SO
DB	Dagelijks Bestuur
Decocontainer	Decontaminatiecontainer
DOT	Direct Observed Therapy
DTP	Difteri Tetanus Polio
EHBO	Eerste Hulp bij Ongelukken
EKD	Elektronisch Kind Dossier
EPD	Elektronisch Patiënten Dossier
Emovo	Electronische Monitor Voortgezet Onderwijs
EU	Europese Unie
FIDO	Wet Financiële Informatievoorziening Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijd Ontslag
fpu	Flexibele pensioen uitkering
fte	Formatieve eenheid
Fuwa	Functiewaardering
GAGS	Geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen
GBA	Gemeentelijke basisadministratie
GBT	Gemeentelijk beleidsteam
GCC	Gemeentelijk Coördinatie Centrum
GCV	Gelders Centrum voor Verslavingszorg
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GMS	Gemeenschappelijk Meldkamer Systeem
GMT	Gemeentelijk management team
GO	Georganiseerd Overleg
GOT	Gemeentelijk operationeel team
GRIP	Gecoördineerde regionale inzetbestrijdingsprocedure
GSO	Grootschalig Optreden
GVO	Gezondheidsvoorlichting en Opvoeding
GZ	Gehandicaptenzorg
GZB	Gezondheidsbevordering
HACCP	Hazard Analysis Critical Control Points
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
VGGM	Hulpverlening Gelderland Midden
HIB	Haemophilis Influenza B
HIV	Human Immune Deficiency Virus
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector

HOC	Hulpverlening bij Ongevallen en Calamiteiten
HS	Hoofd sectie
HTT	Helicopter traumateam
IBS	In Bewaring Stelling
IKB	Individueel Keuze Budget
IGZ	Inspectie gezondheidszorg
I&D	In- en Doorstroom (banen)
IKO	Integraal Kankercentrum Oost
IMS	Automatiseringssysteem materieel brandweer
IND	Immigratie en Naturalisatie Dienst
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
IO	Indicatieorgaan
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISO	International Standard of Organisation
IVMBO	Individueel Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs
IZ	(unit) Infectieziektebestrijding
IZA	Ziektekostenverzekeringsmaatschappij IZA
IZM	Infectieziektebestrijding en Medische milieukunde
JGZ	(unit) Jeugdgezondheidszorg
JIP	Jongeren Informatie Punt
KIVPA	Korte Indicatieve Vragenlijst Psychosociale problematiek Adolescenten
KON	Kring Oost Nederland, samenwerking van GGD-en
KWV	Kruiswerk West-Veluwe
LCI	Landelijk coördinatiecentrum infectieziekten
LCIG	Landelijk Centrum Indicatiestelling Gehandicaptenzorg
LCR	Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering
LFAZ	Landelijke Federatie Ambulancezorg
LHV	Landelijke Huisartsenvereniging
LPG	Gas/ brandstof
LvGGD	Landelijke Vereniging van GGD'en
LVIO	Landelijke Vereniging Indicatieorganen
LVT	Landelijke Vereniging Thuiszorg
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MDO	Multidisciplinair overleg
MEV	Macro Economische Verkenning
MKA	Meldkamer ambulancevervoer
MMK	Medische milieukunde
MMT	Medisch Mobiel Team
MO	Maatschappelijke Ontwikkeling
MOB	Medische Ondersteuning Brandweer
NAI	Nederlands Ambulance Instituut
NBC	Nucleair, biologisch, chemisch (dreigingen)
NIBRA	Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding
NIFV	Nederlands Instituut voor fysieke veiligheid (vm NIBRA)
NIGZ	Nederlands Instituut voor Gezondheidszorg en Welzijn

NVBR	Nederlandse Vereniging Brandweer
NZA	Nederlandse Zorgautoriteit (vm CTG)
O.T.	Operationeel team
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OGS	Ongevalbestrijding Gevaarlijke Stoffen
OGS/WVD	Officier Gevaarlijke Stoffen/Waarschuwings- en Verkenningdienst
OGZ	Openbare gezondheidszorg
OMS	Openbaar Meldsysteem
OSP	Ondersteuningspeloton
OT	Operationeel Team
OTO	Opleiden, trainen, oefenen
OvD	Officier van Dienst
OvD-G	Officier van Dienst Geneeskundig
OvD HBM	Officier van Dienst Hoofdbrandmeester
OvD P	Officier van Dienst Politie
OVG	Onderwijs voorrangsgebied
P2000	Paging 2000
PBZO	Preventiebeleid Zware Ongevallen
PC	Pelotonscommandant
PCL	Permanente Commissie leerlingzorg
PGO	Preventief Gezondheidsonderzoek
PINCHE Policy	Interpretation Network on Children's Health and Environment
POG	Preventieve Openbare Gezondheidszorg
Pop	Persoonlijk ontwikkelingsplan
PPP	Preventie, Preparatie en Proactie
PR	Public Relations
PSHOR	Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
RAW	Repressie Arnhem Westervoort
RAC	Regionale (brandweer) Alarm Centrale
RAK	reserve aanvaardbare kosten
RAP	Regionaal Ambulance Plan
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBP BRZO	Rampbestrijdingsplan besluit rampen en zware ongevallen
RBP LPG	Rampbestrijdingsplan LPG
RBP NH3	Rampbestrijdingsplan NH3 (=ammoniak)
RBR	Regionaal Beleidsplan Rampenbeheersing
RBS	Radio bediensysteem
RCC	Regionaal Coördinatie Centrum
RCH	Regionaal College Hulpverlening
REA	Reïntegratie Arbeidsgehandicapten
REC	Regionale Expertisecentra
Regio GZ	Regio Gelderland Zuid
Regio NOG	Regio Noord Oost Gelderland
REP	Repressie
REVI	Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen
RGF	Regionaal Geneeskundig Functionaris
RGO	Rampenbestrijding en Grootschalig Optreden
RHV	Regionale Huisartsen Vereniging
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluaties
RIBW	Regionaal Instituut Beschermd Wonen

RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RIVM	Rijksinstituut Volksgezondheid en Milieu
RJZ	Regeling Jaarverslaglegging Zorginstellingen
RO	Ruimtelijke Ordening
ROBO	Regionaal opleiden van bevelvoerders en officieren
ROGS	Regionaal Officier Gevaarlijke Stoffen
ROT	Regionaal operationeel team
Rvp	Rijksvaccinatieprogramma
RZ	Risicozorg
SARS	Severe Accute Respiratory Syndrome
SB	Dienst Stadsbeheer gemeente Arnhem
SbaO	speciaal basisonderwijs
SEC	Secretariaat VGZ
SenO	Samenwerking en Opschaling
Sherpa	Project om multidisciplinaire informatievoorziening op elkaar af te stemmen
SVGGM	Samenwerking hulpverlening Gelderland Midden
SIGMA	Snel inzetbare groepen ter medische assistentie
SIMAP	Spaanse vakbond voor artsen
SMA	Sociaal Medische Advisering
SO	Speciaal onderwijs
SO	Dienst Stadsontwikkeling gemeente Arnhem
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoeningen
STMG	Stichting Thuiszorg Midden Gelderland
SVO	Stuurgroep Vermindering (drugs)Overlast
SVOKON	Stichting Vroege Opsporing Kanker Oost-Nederland
SWOA	Stichting Welzijn Ouderen Arnhem
SWOT	Strenghts Weaknesses Opportunities Threats
TBC	Tuberculose
TRV	Tijdelijke Regeling Vroegsignalering
TS	Tankautospuut
TZ	Thuiszorg
UWV	Uitvoering werknemersverzekeringen
VGZ	(sector) Volksgezondheid
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
Vnet	Veiligheidsnet, systeem om geografische en administratieve informatie uit te wisselen tbv rampenbestrijding
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
FROM	ministerie Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VV	Verzorging en verpleging
VWS	Volksgezondheid Welzijn en Sport
WAV	Wet Ambulancevervoer
WBK	Wet Basisvoorziening Kinderopvang
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WetVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WHO	World Health Organization
Wkr	Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding
WSNS	Weer samen naar school

WVD	Waarschuwing- en Verkenningdiensten
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WVP	Wet Verbetering Poortwachter
WVV	West-Veluwe/Vallei